

reformatrische scholen en de landelijke gemiddelden (8,0% Vmbo-t/Havo; 17,9% Havo; 9,4% Havo/Vwo; 20,5% Vwo). Het heeft er de schijn van dat bij de Zeeuwse reformatrische basisscholen kansen naar beneden worden afgerond. Alleen de absolute top krijgt nog een Vwo-advies, de rest moet het doen met Havo/Vwo. De cijfers zijn van 2016/17, maar de jaren ervoor was het beeld hetzelfde. Treurig voor de honderden leerlingen die het betreft met overigens ook het risico dat het een scherpe vertekening van de opstroom van de middelbare scholen geeft.

Doordat u in uw eerste conceptrapport uw bevindingen nauwelijks onderbouwde, hebben wij met ons schrijven van 16 april ook niet op uw onderbouwingen in kunnen gaan. Dat kan nu pas, nu u in uw brief van 17 mei uw onderbouwing geeft. Dat betekent ook dat wij nu pas in de gelegenheid zijn daarop te reageren. Wij verwachten dat u naar aanleiding van deze reactie het conceptrapport kunt verwerken tot een definitief rapport.

Rapporten van de Onderwijsinspectie zijn openbaar. De inspectie is bovendien een instantie met autoriteit, waarvan het oordeel door ouders, docenten en leerlingen serieus wordt genomen. Indien uit een rapport een negatief beeld ontstaat, dan is dat schadelijk voor de school in kwestie. Alleen al om die reden dient de inspectie met uiterste zorgvuldigheid te werk te gaan. Een andere reden voor zorgvuldige informatievoorziening is uiteraard dat dit in de Wet op het onderwijstoezicht staat.

Indien de inspectie op grond van summere of onjuiste gegevens een school op bepaalde onderdelen van het beoordelingsprotocol een onvoldoende geeft, dan is dat laakbaar. U voldoet dan niet aan uw wettelijke plicht en u berokkent ten onrechte schade. Het is aannemelijk dat een negatief oordeel van de inspectie gevolgen heeft voor de werving van leerlingen. De schade bij een gemiddelde Vwo-leerling is bijvoorbeeld 6 jaar maal een begroot jaarbedrag van 7.600 euro = 45.600 euro. Het gaat dus om een aanzienlijk belang. De inspectie dient daar zorgvuldig mee om te gaan bij een rapport dat zij actief publiceert.

De doelstelling van een inspectierapport is om eventuele tekortkomingen te signaleren. Zo wordt het rapport gelezen door het publiek. Dat betekent dat als u in een inspectierapport aanbevelingen doet, de impliciete veronderstelling is dat met die aanbeveling een tekortkoming moet worden opgelost. Een aanbeveling van de inspectie is daarom niet hetzelfde als een aanbeveling van een adviesbureau. Als de inspectie bijvoorbeeld opschrijft dat 'de toezichthouder geen invulling geeft aan de werkgeversrol' en de school dit kan 'verbeteren' door de statuten aan te passen, dan is bij iedere lezer de indruk dat de school een tekortkoming heeft die opgelost moet worden. Daar is echter in dit voorbeeld geen sprake van. Er is geen enkele wettelijke bepaling die stelt dat een toezichthouder invulling zou moeten geven aan de werkgeversrol. U haalt begrippen door elkaar. Een commissaris kan zowel een toezichthoudersrol als een werkgeversrol hebben. Een toezichthouder is echter niet vanzelf ook commissaris.

Als u organisatieadvies wil geven, dan zult u een organisatieadviesbureau moeten beginnen. U kunt dit niet vanuit uw rol als inspecteur doen.

Hieronder gaan we in op de punten in uw schrijven van 17 mei. We gaan er van uit dat u met deze reactie het definitieve rapport kunt opstellen. Daarna doen we u de tekst toekomen voor

ons commentaar op het rapport (hoofdstuk 4).

1. U schrijft dat in onze brief van 16 april niet wordt aangetoond dat minimaal twee CKV-vakken deel uitmaken van het onderbouwprogramma. De eis dat minimaal twee vakken gegeven moeten worden zou volgens u volgen uit artikel 11b en 11c van de Wvo.

Wij hebben een uitgebreid programma aan CKV-vakken in de onderbouw. Dat er in het lesrooster alleen 'Tekenen, beeldende vorming en kunst' staat wil niet zeggen dat er in het onderwijs onvoldoende aandacht is voor andere disciplines. Dat is er wel degelijk, tijdens de taal- en cultuurreizen in de onderbouw zijn er veel verschillende activiteiten in het programma opgenomen, muziek en beweging maken deel van lichamelijke opvoeding en bij Filosofie (onderbouw) wordt aandacht besteed aan esthetica, terwijl daar bovendien retorica (als drama) zowel behandeld als beoefend wordt. Met het programma wordt ruimschoots voldaan aan het gestelde in artikel 11b en het Besluit kerndoelen onderbouw VO dat krachtens artikel 11c is vastgesteld.

Noch in de wet, noch in het besluit is er evenwel sprake van dat twee van de vier CKV vakken in het lesrooster zouden moeten staan. Het is ons onduidelijk waar u op baseert dat er 'twee van de vier CKV-vakken in het onderbouwprogramma moeten staan'. Gelieve dat te verduidelijken.

Voor wat betreft de bovenbouw klopt de vaststelling dat in het PTA dat naar u is toegezonden de specificatie van CKV ontbreekt. De oorzaak is dat het PTA wordt opgesteld in het administratiesysteem voor de toetsresultaten en daar de CKV opdrachten niet in zitten. Die zitten in de administratie van de taal- en cultuurreizen. De beschrijving van het PTA voor CKV staat wel op de schoolwebsite onder 'Schoolexamens', direct na de link naar het PTA de volgende beschrijving:

Culturele en kunstzinnige vorming (CKV)

Kennismaking met kunst en cultuur in de praktijk. Rondom de taalreizen organiseren we verschillende activiteiten, zoals bijvoorbeeld bezoek aan theater en musea, maar ook de kathedraal van Rouen, Stonehenge, e.d. Tijdens de reizen doe je rondom deze activiteiten verschillende opdrachten.

CKV sluit je af met een beoordeling 'voldoende' of 'goed'.

Een goede beoordeling voor CKV krijg je bij deelname aan tenminste 10 (Havo) of 12 (Vwo) van de 16 activiteiten en het maken van de bijbehorende opdrachten en het voldoende afsluiten van het derde leerjaar Tekenen en beeldende vorming.

Een voldoende beoordeling voor CKV krijg je bij deelname aan tenminste 6 (Havo) of 8 (Vwo) activiteiten en het maken van de bijbehorende opdrachten en het voldoende afsluiten van het derde leerjaar Tekenen en beeldende vorming.

Haal je geen voldoende, dan moet je in overleg met je mentor en de docent Beeldende vorming (Tekenen) vervangende opdrachten doen.

Dit doet niet onder voor de invulling van CKV die op andere scholen gegeven wordt. Helaas is dit echter door een technische onvolkomenheid niet in het PTA opgenomen zoals dat aan de inspectie is gestuurd. Wellicht dat u in uw rapport melding wilt maken dat het PTA dat aan de inspectie is opgestuurd het onderdeel CKV per abuis ontbrak.

2. U schrijft in het conceptrapport over de meting van de sociale veiligheid: “*We hebben niet kunnen vaststellen dat hiervan sprake is: de school gebruikt geen gestandaardiseerd instrument en over de validiteit*

en betrouwbaarheid van het instrument is geen afdoende informatie beschikbaar.”

Dat u dit niet heeft kunnen vaststellen, zal zijn omdat het ons onduidelijk is dat u daarom gevraagd zou hebben. Het is in elk geval niet waar dat we geen gestandaardiseerd instrument zouden gebruiken. Ook de stelling dat er geen afdoende informatie beschikbaar zou zijn, is onjuist.

U meldt dat u op 8 maart een bericht heeft verzonden dat de gegevens over de sociale veiligheid beschikbaar gemaakt moeten worden. We hebben uitsluitend bericht gehad voor SvPO Utrecht en SvPO Amsterdam. We namen aan dat u dit bericht alleen voor deze nieuwe scholen bedoelde.

We hanteren precies hetzelfde onderzoek als in Vensters voor verantwoording gebruikt wordt, met dien verstande dat wij dit net als met al van dergelijke modules, in ons eigen systeem hebben geïntegreerd. De vragen worden zoals in het schrijven van 16 april is beschreven, jaarlijks voorgelegd aan leerlingen en als er uit de analyse van de meting redenen tot verbetering van de sociale veiligheid volgen, dan wordt daarop door de schoolleiding geacteerd. We hebben de voorlopige resultaten over 2017/18, die in principe voor 1 augustus 2018 geleverd zouden moeten, uitgevraagd. Die zijn als volgt:

Onderdeel	Kapelle	Hurdegaryp	Geldermalsen
% leerlingen ingevuld	63,1	72,6	76,4
Hoe tevreden ben je over de sfeer op school?	7,8	7,5	8,1
Ga je met plezier naar school?	7,2	7,0	7,8
Hoe tevreden ben je over de veiligheid op school?	8,1	7,9	8,5
Hoe tevreden ben je over hulp die je van school krijgt bij persoonlijke problemen?	8,3	8,5	8,8
Hoe tevreden ben je over wat school doet tegen pesten?	7,7	7,8	8,2

(vervolg)

Onderdeel	Kapelle	Hurdegaryp	Geldermalsen
Ben je de afgelopen drie maanden gepest door leerlingen van deze school?	8,8	8,7	8,8
Ben je de afgelopen drie maanden online gepest door leerlingen van deze school?	9,3	9,1	9,1
Ben je de afgelopen drie maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school?	9,2	8,8	8,1

N.B. Bij de vragen over pesten en discriminatie staat een 1 voor 'heel vaak' en een 10 voor 'helemaal niet'.

Bij de interpretatie van de cijfers dient u er rekening mee te houden dat er in Geldermalsen alleen nog leerlingen van leerjaar 1 en 2 zijn. Zoals ook op de andere scholen blijkt zijn die tevredener dan 3^e en vooral 4^e klassers.

In de resultaten van de veiligheidsmonitor dit jaar is geen aanleiding gezien om het veiligheidsbeleid te wijzigen of om gerichte aanvullende acties op het bestaande beleid te nemen.

3. Er zijn geen voorzieningen begroot en om die reden waren ze de afgelopen jaren niet in de meerjarenbegrotingen apart gespecificeerd. De realisatie laat soms kleine voorzieningen zien, zoals voor ambtsjubilea. Hoe dan ook, in het nieuwe jaarverslag zijn de posten apart opgenomen in de meerjarenbegroting.

U stelt dat niet wordt voldaan aan het geven van een toelichting op de ontwikkeling van de posten van de begroting. Volgens het rapport is de meerjarenbegroting 'beperkt beleidsrijk'. U vermeldt niet waarop u baseert dat de meerjarenbegroting beleidsrijker zou moeten zijn dan nu. Wij wensen helemaal geen beleid te maken, we willen een goede school zijn met een continue feedbackloop voor gestage kleine verbeteringen. Hoe dan ook, omdat geen vereiste is dat de meerjarenbegroting beleidsrijker zou moeten zijn, behoort dat ook niet in het inspectierapport te staan.

In het rapport stelt u voorts dat de toelichting bij de meerjarenbegroting te summier is. Dit is onjuist. Volgens de regeling van jaarverslaggeving onderwijs dient het bestuur bij de posten aan te geven welke belangrijke ontwikkelingen zij verwacht. Het bestuur verwacht geen belangrijke ontwikkelingen, behoudens nog een toename in aantal leerlingen (Tjalling Koopmans en Ida Gerhardt). Die toename is in het jaarverslag genoemd. De toelichting is dan ook summier omdat er niet meer te melden valt. Dat is ook precies wat we willen: rust, orde en regelmaat. Het klopt

dat de meerjarenbegroting summier is, niet dat zij te summier is.

4. In het onderhavige rapport schrijft u nog steeds: “De school schrijft [in de schoolgids] weinig over de consequenties bij het wisselen van school.” Een dergelijke tekst roept vragen op bij eenieder die het leest. Men zal denken: “Blijkbaar zijn er dergelijke ernstige consequenties dat de inspectie het nodig vindt om er een aparte alinea aan te wijden in het rapport en moeten die consequenties in de schoolgids komen te staan als waarschuwing.” Nergens echter beschrijft u die consequenties of onderbouwt u dat die dusdanig zijn om überhaupt te moeten vermelden in een schoolgids laat staan in een inspectierapport. Het is echter onzin dat die consequenties er zouden zijn en de inspectie geeft geen enkele indicatie waarop ze de mening baseert dat ze er zouden zijn. Het handhaven van deze suggestieve tekst, waarvoor u geen onderbouwing geeft, is schadelijk. U dient ofwel de gehele alinea te schrappen, ofwel te onderbouwen waarom het overstappen naar een andere school problemen zou opleveren. In dat laatste geval willen we uiteraard nog de gelegenheid krijgen er op te reageren.

5. In het inspectierapport schrijft u: “Het bestuur betreft ouders, leerlingen en personeel onvoldoende bij het ontwikkelen en vaststellen van het schoolbeleid. Ze vraagt de betrokkenen wel regelmatig om in te stemmen met specifieke, vooral praktische onderdelen, maar verzuimt dit bij belangrijke zaken als de vaststelling van de klachtenregeling, de schoolgids en het schoolplan.”

Uit uw brief blijkt dat u niet heeft geconstateerd dat in het algemeen ouders, leerlingen en personeel onvoldoende betrokken worden. U heeft namelijk alleen MR-leden gevraagd of zij hebben ingestemd met onder meer het schoolplan, e.d. U bedoelt dus waarschijnlijk te schrijven dat: “het bestuur de MR onvoldoende bij het ontwikkelen en vaststellen (...) betreft.”

6. Dat de MR-leden die u heeft gesproken nog nooit met de klachtenregeling, de schoolgids en het schoolplan hebben ingestemd, kunt u niet opvatten als een tekortkoming. De MR-leden zaten er pas kort, zoals u bekend was. Het schoolplan en de klachtenregeling dateren van vóór het moment dat de leden die u heeft gesproken zitting hadden genomen in de MR. Beide documenten staan voor 2020 (Ida Gerhardt: 2021) op de rol om opnieuw vastgesteld te worden. De schoolgids 2017/18, die werd uitgedeeld op de infodagen die al in december 2016 begonnen, dateerde eveneens van voor de start van de zittingsperiode van de huidige leden. Natuurlijk hadden zij dus ook 'nog nooit' met een schoolgids ingestemd toen u hen daar tijdens uw bezoeken begin schooljaar 2017/18 om vroeg.

7. U constateert in uw rapport dat de school formeel aan de WMS voldoet. U vindt echter dat de medezeggenschap in de praktijk niet goed functioneert, hoofdzakelijk omdat ze zelden vergadert en de MR-leden onvoldoende op de hoogte zijn van de rechten en plichten in de WMS. En zij niet hebben ingestemd met de schoolgids, schoolplan en klachtenregeling - maar dat is in het vorige punt al verklaard.

De scholen hebben een medezeggenschapscollectief (MC) waarin bij meerderheid van stemmen ouders, leerlingen en docenten een vrij vergaande vorm van inspraak hebben. In de statuten van de MR staat dat die in principe de besluiten van het MC volgt. Daar komt bij dat de scholen zeer klein zijn en een hechte sociale gemeenschap vormen. Het is onder meer om die sociale gemeenschap te versterken dat er geen aparte docentenkamer is en dat de leerlingaantallen beperkt gehouden worden. De lijnen zijn daardoor ultrakort. De schoolleiding, de docenten en

de leerlingen zitten bijvoorbeeld in de pauze gezamenlijk in de aula.

Er is geen enkele wettelijke bepaling of voorschrift die stelt dat een school geen MC mag organiseren. Onze scholen hebben daarnaast een MR die, zoals u terecht schrijft, aan de wettelijke eisen voldoet. Het is niet aan de inspectie om te bepalen hoe vaak de MR moet vergaderen, dat is aan de MR-leden zelf. Zij zullen dit zo vaak als zij nodig vinden doen. Vanwege de MC zal er in de praktijk allicht niet veel behoefte aan zijn, maar dat is en blijft aan de leden om te bepalen. Als zijn dit anders zouden willen, kunnen ze zelfs het MR statuut wijzigen en de MC aan de kant zetten. Er is in elk geval geen wettelijke vergaderplicht. Art. 6 lid 1 bepaalt louter dat de MR en het bevoegd gezag bijeen komen als daar om wordt verzocht. Het enige overleg waarvan de frequentie is vastgesteld is dat met de toezichthouder. WVO art. 24e1 lid 3 bepaalt dat de toezichthouder ten minste tweemaal per schooljaar overlegt met de medezeggenschapsraad. Deze bepaling is opgenomen in de wet sedert 1 januari 2017.

Daar de toezichthouder in Amsterdam op ruime afstand van de school zit, is het niet efficiënt om de toezichthouder naar de locatie te laten reizen voor een overleg face-to-face. Opgemerkt zij dat ook de toezichthouder op vrijwillige basis werkt, teneinde de overheadkosten te minimaliseren en het geld in de klas te houden. Het voorgeschreven overleg vindt daarom in principe telefonisch of via skype plaats. Mocht daar vervolgens aanleiding toe zijn, dan reist de toezichthouder alsnog af naar de school voor nader overleg.

Schooljaar 2017/18 heeft de toezichthouder in november 2017 voor het eerst contact gehad met de MR. Voor het einde van het schooljaar zal hij andermaal het initiatief tot overleg nemen. Aan de bepaling van WVO art. 24e1 lid 4 wordt gewoon voldaan. Dat leden van de MR tijdens uw bezoek meldden nog geen contact met de toezichthouder te hebben gehad is correct. Uw bezoeken vielen nu eenmaal aan het begin van het schooljaar waarvoor de wet was ingegaan.

U schrijft dat de medezeggenschap 'in de praktijk niet voldoet'. Dat is een veel te algemeen oordeel, al helemaal om een drastische maatregel als een korting van de bekostiging op te baseren. U dient te onderbouwen aan welke onderdelen van de wet- en regelgeving de scholen niet zouden voldoen. In vogelvlucht: Er is een gekozen MR van 4 leden met een afgesproken taakverdeling, informatievoorziening is ruimhartig en alle instemmings- en adviesrecht wordt nageleefd. Daar er geen strijdigheid is van het functioneren van de MR met bepalingen in de wet- en regelgeving, kunt u niet concluderen dat de medezeggenschap 'in de praktijk niet voldoet'.

8. U velst een loodzwaar oordeel dat er “slechts beperkt garanties voor een integere en transparante kwaliteitscultuur” zijn. Dit is het soort proza waar bij een lezer alle alarmbellen afgaan. De scholen voor persoonlijk onderwijs staan als nieuwe instellingen onder een vergrootglas. De media volgen de ontwikkelingen op de voet. Ouders van nieuw te openen scholen informeren zich terdege over de bestaande scholen. Dit oordeel zal daarom zeer vergaande consequenties hebben en schade brengen.

Uw kritiek op de 'integere en transparante kwaliteitscultuur' is vanwege uw opvatting dat er sprake is van een belangenverstrengeling en dat die noch in het jaarverslag, noch in de schoolgids vermeld wordt: “Het bestuur geeft nergens aan hoe hij omgaat met mogelijke belangenverstrengelingen tussen bestuur en directie en/of andere medewerkers (art. 103, lid 5 onder b WVO). In het jaarverslag moet het bestuur daar aandacht aan besteden. Om duidelijkheid te bieden aan ouders en andere belanghebbenden, kan het bestuur hierover een

passage opnemen in de schoolgids.”

De omgang met belangenverstrengeling moet in de code goed bestuur staan en die hoeft niet in de schoolgids te staan. Uw suggestie dat er een passage over belangenverstrengeling in de schoolgids opgenomen kan worden, dient u te schrappen. U bent geen adviesbureau en als u al adviezen wil geven, dan moeten die wel correct zijn.

Het is bovendien onjuist dat niet vermeld wordt hoe omgegaan wordt met belangenverstrengelingen. Dit staat in de code goed bestuur, welke is vervat in de statuten. Daarin staat dat bij belangenverstrengelingen de toezichthouder op de hoogte gesteld wordt die naar bevind zal handelen en er melding van maakt in het jaarverslag. U meent dat deze code goed bestuur van eigen fabricaat is, maar dat is niet het geval. De clause over belangenverstrengeling is overgenomen van de richtlijn dienaangaande van de VO-raad, dat wil zeggen van de code die 99% van de schoolstichtingen gebruiken. Die luidt als volgt:

“Een bestuurder meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang aan de voorzitter van het interne toezicht en verschaft alle relevante informatie. Het interne toezicht beslist of sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee wordt omgegaan, en maakt hiervan melding in het jaarverslag.”

Op de melding in het jaarverslag na is dit identiek aan hetgeen in onze statuten onder code goed bestuur staat. De melding in het jaarverslag is niet in de statuten opgenomen, omdat dit dubbelop zou zijn. Afwijkingen op de code goed bestuur moeten immers volgens de regeling voor het jaarverslag gemeld worden en belangenverstrengelingen vallen daar onder. Die verplichting geldt dus al. Kortom: De voorziening waarmee belangenverstrengeling wordt tegengaan is dezelfde als die van de VO-raad. Uw observatie dat “het bestuur nergens aangeeft hoe hij omgaat met mogelijke belangenverstrengelingen tussen bestuur en directie en/of andere medewerkers (art. 103, lid 5 onder b WVO)” is onjuist.

9. U stelt dat er twee situaties van belangenverstrengeling zijn geweest en dat die niet gerapporteerd zijn in het jaarverslag:

- **5.1.2.e** is behalve **5.1.2.e** van de school, ook **5.1.2.e** van de **5.1.2.e**. Zij werkt de nieuwe **5.1.2.e** bij Ida Gerhardt en Isaac Beeckman in. Er is in dit geval evenwel geen sprake van belangenverstrengeling. **5.1.2.e** is namelijk geen functionaris van de school en wordt ook niet door de school ingehuurd. Dat de **5.1.2.e** haar om advies kan vragen is fijn en dat zij bereid is dat ook te geven is helemaal mooi meegenomen. Uiteraard geniet **5.1.2.e** als **5.1.2.e** en gezien haar jarenlange ervaring en kennis van de ins- en outs van de scholen een zeker aanzien. Zij geniet daardoor ook een zeker moreel gezag. Dat de **5.1.2.e** van de **5.1.2.e** een moreel gezag heeft kan echter onmogelijk als vorm van belangenverstrengeling beschouwd worden. Er wordt om die reden ook geen melding van gemaakt in het jaarverslag.
- **5.1.2.e** heeft sinds **5.1.2.e** als **5.1.2.e** van Tjalling Koopmans. Aanleiding was dat de vorige **5.1.2.e** had genomen en er niet op korte termijn een **5.1.2.e** ingewerkt kon worden. De reden daarvoor is overigens dat wij, na slechte ervaringen met extern geworven managers, bij voorkeur kiezen voor intern opgeleide mensen. Alleen waren die niet op stel en sprong beschikbaar. Ongetwijfeld dat wij conform onze code goed bestuur in het jaarverslag van

2017 melding zullen maken van deze mogelijke belangenverstrengeling. Dat jaarverslag heeft u echter voor uw onderzoeksrapport niet ingezien. U heeft het verslag over 2016 als uitgangspunt genomen. En in 2016 was **5.1.2.e** geen **5.1.2.e** bij Tjalling Koopmans.

U stelt in uw rapport: “*In het jaarverslag moet het bestuur daar [belangenverstrengeling] aandacht aan besteden.*” Dat is natuurlijk feitelijk juist. Het is gewoon een citaat uit de richtlijn jaarverslagen VO. Tenzij u van plan bent om de complete richtlijn in het rapport op te nemen, is deze selectie uit de richtlijn suggestief. U suggereert dat er belangenverstrengeling heeft plaatsgevonden maar dat die in het jaarverslag niet is gerapporteerd. Dit is onjuist.

10. Uw oordeel dat er slechts beperkt garanties voor een integere en transparante kwaliteitscultuur zijn baseert u er op dat de regeling voor belangenverstrengeling niet goed zou zijn en dat belangenverstrengeling ten onrechte niet gerapporteerd zou zijn in het jaarverslag. De regeling is echter identiek aan die van de VO-raad. Voorts is er geen sprake geweest van niet gerapporteerde belangenverstrengeling. U dient het oordeel daarom te herzien.

11. U stelt dat onderwijs op afstand door een bevoegde docent Duits geen onderwijs is.

U verwijst naar Wvo art 2a: “*Voortgezet onderwijs mag slechts worden gegeven door degene die daartoe ingevolge deze wet bevoegd is.*” Als gezegd wordt Duits door een bevoegde docent gegeven. Er is geen sprake van strijdigheid met dit artikel.

U stelt voorts dat er sprake is van strijdigheid met de Leerplichtwet art 2. Er zal waarschijnlijk een ander artikel bedoeld zijn, maar gezien de verwijzing naar juist deze Wet lijkt het er op dat u meent dat het onderwijs op afstand aan de leerlingen thuis wordt gegeven. Dat is niet het geval. De leerlingen zijn op school, doen daar hun schoolwerk en werken onder auspiciën van een bevoegde docent Duits die hen ook via Skype begeleidt. Alleen als leerlingen een achterstand hebben met hun schoolwerk mogen ze Duits ook thuis doen. Dit draagt er toe bij dat ook trage leerlingen of leerlingen met een bijzondere zorgbehoefte mee kunnen komen.

12. U schrijft dat de vrije dag in de week de andere lange schooldagen 'moet' compenseren.

Wat is dat toch. Als het wasmiddel in de aanbieding is, 3-halen-2-betalen, slaan we allemaal groot in bij de supermarkt, maar als het onderwijs in de aanbieding is, vragen we pruttelend of het niet een onsje minder mag. Als er veel onderwijs wordt geboden, vindt blijkbaar zelfs de inspectie dat het gecompenseerd moet worden. Dat wij als school veel onderwijs aanbieden is kostbaar, maar het heeft zeer gunstige effecten op de ontwikkeling van leerlingen. We wijzen u er bovendien op dat leerlingen het gros van hun huiswerk op school kunnen doen. In dat licht bezien valt het met de lange dagen nogal mee. Hoe dan ook: Het klopt dat leerlingen ook op de dagen dat ze het niet verplicht zijn, gymnastiek volgen.

13. In uw brief schrijft u dat wij in onze reactie van 16 april niet hebben aangetoond “dat het aanbod Fries dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school geen ontheffing heeft.” We stellen voor dat u dit dan ook zo in het rapport zet in plaats van wat er nu staat, namelijk dat er geen Fries wordt aangeboden. Dat is namelijk onjuist en is ook niet het punt van discussie. Uw kritiek is dat het aanbod Fries niet dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school geen ontheffing heeft.

Voorts klopt het dat voor het aanbod er geen bevoegde docent Fries in dienst is en ook dat kan uiteraard in het rapport worden vermeld.

Wij menen met ons aanbod te voldoen aan de kerndoelen, maar zullen bekijken of hier een ontheffing voor nodig is. De benoeming van een bevoegde docent is bijzonder lastig omdat het om een onaantrekkelijke kleine aanstelling gaat. We meenden dat het ook niet beslist noodzakelijk is, maar u heeft bij nader inzien gelijk met uw interpretatie van Wvo art. 11E. We zullen de wervingsinspanningen intensiveren.

14. Het professionaliseringsbeleid staat inderdaad alleen indirect in het schoolplan, namelijk via een verwijzing. Naast de beschrijving op welke wijze ervoor gezorgd wordt dat we bevoegde docenten kunnen blijven werven, wordt er verwezen naar de rechtspositieregeling (waarin staat welk scholingsbudget er is) en van daaruit ook naar het taakbeleid (waarin staat hoeveel tijd er voor scholing is). We zullen het schoolplan aanpassen door in plaats van verwijzingen de tekst in het schoolplan zelf opnemen.

Voor het onderhouden van de bekwaamheid stelt de school per medewerker tijd (10% van de werktijdfactor) en geld (tot 1.350 euro voor full-timers) ter beschikking en evalueert de schoolleider tenminste jaarlijks met iedere medewerker hoe die daarmee de bekwaamheid heeft onderhouden en hoe die het komende jaar de bekwaamheid verder zal onderhouden.

U schrijft *“In de praktijk moeten docenten zelf bepalen of ze opleidingen of cursussen volgen; het bestuur faciliteert dit niet of nauwelijks.”* Het is niet waar dat docenten zelf bepalen of ze opleidingen volgen en hun bekwaamheid onderhouden. De schoolleider monitort dit en maakt er afspraken over met de docenten tijdens het jaarlijkse voortgangsgesprek. Het is wel waar dat docenten zelf kunnen bepalen hoe en waarmee zij de bekwaamheid onderhouden. Dit is onderdeel van hun functioneren en wordt als zodanig beoordeeld door de schoolleider. Als een docent de bekwaamheid onvoldoende onderhoudt, kan dat aanleiding zijn voor een negatieve beoordeling en zal de schoolleider met de docent afspreken hoe dit het komende jaar beter kan. Dat is een prima cyclus voor de controle op de eigen verantwoordelijkheid van de docent. Voorts is het onwaar dat de school dit 'niet of nauwelijks faciliteert.' Er is 10% van de werktijdfactor voor beschikbaar conform het taakbeleid en er is een ruim bedrag beschikbaar.

Dit alles is een prima invulling van de wettelijke eis dat de school ervoor zorgt dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.

We hebben dit beleid gezet naast hetgeen er in andere schoolplannen staat, waaronder van scholen die u als goed en/of excellent hebt beoordeeld. Dit beleid doet er niet voor onder en uw afkeuring van ons beleid lijkt dan ook willekeurig te zijn. Het schoolplan van het door u recent (28 mei 2018) als 'goed' beoordeelde Lorentz Casimir College te Eindhoven bevat slechts de volgende summier tekst over onderhoud van bekwaamheid: *“Wij scholen ons jaarlijks door interne scholingen te volgen en te verzorgen, externe scholing te volgen en daarover terug te koppelen binnen school of door bij elkaar op lesbezoek te gaan.”* Dit is de enige zin die in het schoolplan staat over scholing, maar dat vormt voor u geen belemmering om in het onderzoeksrapport van 29 mei 2018 de school een beoordeling 'goed' te geven op het onderdeel KA1 Kwaliteitszorg en KA2 Kwaliteitscultuur. In dit licht gezien kunt u ons scholingsbeleid onmogelijk als onvoldoende kwalificeren.

Tot slot: U schrijft dat 'de directie' ervan uit gaat dat de docenten professionals zijn en dat

incidentele scholing volstaat. Het is beslist geen citaat van 5.1.2.e van Isaac Beeckman en Ida Gerhardt. Hij is 5.1.2.e van deze scholen en niemand anders. 5.1.2.e 5.1.2.e van Tjalling Koopmans heeft gezegd dat docenten professionals zijn. Docenten zijn daardoor vaak prima zelf in staat te beoordelen welke verdere opleiding ze nodig hebben en zijn niet aangewezen op van hogerhand opgelegde cursussen. 5.1.2.e heeft zich voorts in het gesprek met de inspectie uitgesproken tegen de suggestie dat de school dicht zou moeten voor studiedagen van docenten. Verder is zij in het algemeen voorstander van studie voor docenten in plaats van losse cursussen omdat de kwaliteit van de laatste soms erg matig zijn en de effecten ervan zelden beklijven. Zij kan zich niet herinneren te hebben gezegd dat incidentele scholing volstaat. Dat hangt af van de ontwikkeling van individuele docenten.

15. U stelt dat de Raad van Toezicht slechts uit één persoon bestaat en dat de kwaliteit van het toezicht kan verbeteren als de Raad van Toezicht zich uitbreidt. De toezichthouder zou bovendien 'de werkgeversrol' moeten invullen door werkgever van de bestuurders te worden. Er zou voorts geen duidelijke taak- en bevoegdheidsverdeling zijn tussen bestuur en toezichthouder.

U blijft er nog altijd bij dat we een bestuursmodel met een Raad van Toezicht hebben met een werkgeversrol. Dat is niet zo. We hebben een dagelijks bestuur (voorzitter, secretaris en penningmeester), een algemeen bestuur, en een benoemde toezichthouder die de toezichthoudende rol vervult die volgt uit de Wvo. Dit is een volstrekt legitieme governance structuur. We zijn daarbij niet over één nacht ijs gegaan, maar hebben uitgebreid advies ingewonnen, onder andere bij Van Doorne notarissen die hierover een notitie heeft samengesteld. Het is de structuur die prima passend is voor onze kleine schoolorganisaties. Het is bovendien precies dezelfde structuur die sommige andere scholen hebben, al hebben die meestal geen aparte toezichthouder voor de taken die de Wvo stelt.

Er is geen enkele bepaling die stelt dat de toezichthouder als bedoeld in de Wvo niet uit één persoon mag bestaan. Gelet op de omvang van iedere school (ca. 400 leerlingen, 40 personeelsleden) is meer dan één toezichthouder zelfs overdaad. Wel is het zo dat als er meer scholen voor persoonlijk onderwijs komen, het niet voor de hand ligt dat dezelfde persoon toezichthouder van ieder van die scholen zal zijn. Vooralsnog hebben de scholen tezamen echter nog maar 1.100 leerlingen en ca. 100 personeelsleden. De toezichthoudende taken die de Wvo aan de toezichthouder opdraagt zijn niet zodanig dat dit bij deze omvang niet haalbaar zou zijn.

Als de inspectie schrijft dat 'de kwaliteit van het toezicht' kan verbeteren als er meer toezichthouders komen, dan impliceert dit voor de lezer dat er momenteel sprake is van een tekortkoming die hersteld moet worden. Die suggestie behoort u niet te doen. De school voldoet aan de verplichtingen. Zoals u uit de gesprekken met bestuur en toezichthouder hebt begrepen, zijn wij zeker van plan om het aantal toezichthouders uit te breiden als er meer scholen komen en die ook in omvang toenemen. Dit is echter irrelevant om te benoemen in de rapporten over de individuele scholen. Bedenk dat u in het geval van Ida Gerhardt schrijft dat deze school met 158 leerlingen en 12 docenten meer dan één toezichthouder nodig zou hebben om de taken die volgen uit de Wvo te vervullen. Dat is volstrekt overdreven. Ook voor Isaac Beeckman (390 leerlingen, 37 docenten) en Tjalling Koopmans (320 leerlingen, 29 docenten) is het overdreven.

U schrijft dat 'de toezichthouder geen invulling geeft aan de werkgeversrol' en de school dit kan 'verbeteren' door de statuten aan te passen. U haalt de zaken door elkaar. De toezichthouder in

het kader van de Wvo heeft helemaal geen werkgeversrol. Als gezegd hebben we geen Raad van toezicht model en dat staat ook zo in de statuten.

U schrijft dat er geen duidelijke taak- of bevoegdheidsverdeling is. Dat is niet waar. De taak- en bevoegdheidsverdeling volgt gewoon uit de Wet. De Wvo beschrijft uitputtend de taken en bevoegdheden van de toezichthouder. Meer zijn het er niet. Het dagelijks bestuur heeft alle andere plichten en bevoegdheden ingevolge het bestuur van een school en algemeen bestuur houdt algemeen toezicht.

16. Aangaande de kwaliteitszorg vraagt u in uw brief om 'concrete recente evaluaties met bijbehorende verbeter- en borgingsmaatregelen'. We geven er hierbij enkele:

a. De CE-resultaten voor Economie bij Isaac Beeckman laten al enkele jaren te wensen over. Ze zitten structureel onder het landelijk gemiddelde. Onderzoek heeft uitgewezen dat onze 'peer-group' (12 scholen waar we ons mee vergelijken) in de bovenbouw evenveel tijd inroostert voor Economie. Voorts zijn onze resultaten op de Rekentoets telkens formidabel, waaruit afgeleid mag worden dat er geen tekortkomingen zijn op rekengebied. Tot slot behalen dezelfde leerlingen bij Geschiedenis en Aardrijkskunde uitstekende resultaten. Dat alles sluit veel mogelijke verklaringen uit.

We hebben vervolgens onderzocht of de problemen wellicht met de gebruikte lesmethode samenhangen. Dit is zeer moeilijk na te gaan. En de inspectie heeft geen data... We hebben in onze 'peer-group' toch van enkele scholen kunnen achterhalen waar ze mee werken. We konden redelijkerwijze vaststellen dat het ook niet aan de gebruikte methode ligt.

De conclusie was dat de oorzaak waarschijnlijk bij het lesgeven van de docent gezocht moet worden. Deze docent krijgt van leerlingen ook matige beoordelingen. Daarop is de begeleiding van deze docent geïntensiveerd en is er een verbeterde jaarplanning voor hem opgesteld.

Helaas nog altijd zonder resultaat. Ook bleven de beoordelingen van leerlingen nog altijd matig. Onze conclusie was dat er een andere docent aangesteld moest worden. Dit is bij de start van dit lopende schooljaar gebeurd. De beoordelingen van de nieuwe docent zijn al beter. We zijn in spannende afwachting van de resultaten van het CE (en kunnen die nu ook vergelijken met de resultaten uit Friesland omdat de eerste lichting Havo-leerlingen daar nu eindexamen heeft gedaan).

b. We streven er naar om ieder schooljaar evenveel lesdagen te laten bevatten. Dat zorgt voor minder fluctuaties in het rooster en voorkomt dat de jaarplanningen op de kortste jaren worden afgesteld (en er daardoor onderbenutting is van de capaciteit). Daardoor vervallen in korte jaren bij ons de krokusvakanties. Vanwege indicaties van docenten over verminderde concentratie van leerlingen in de lange periode na kerst, hebben we gekeken naar de ontwikkeling van de resultaten van leerlingen. Daar blijkt zich inderdaad een kleine verzwakking in voor te doen, die zich niet voordoet als er een krokusvakantie is. Het effect is minimaal (en valt binnen de statistische foutenmarge), maar toch reden om het beleid te herzien. Er wordt vanaf 2018/19 ook in korte jaren tenminste een extra lang weekeinde met de krokusvakantie gegeven.

c. Leesvaardigheid kan over de volle breedte beter. We zien dat doordat we van alle toetsen markeren hoe zwaar de component leesvaardigheid er in vertegenwoordigd is (het is vandaar ook

dat de CITO leesvaardigheidstoetsen overbodig zijn geworden). Om dit te verbeteren zijn een aantal ontwikkelingen in gang gezet.

1. Extra lestijd die bij Nederlands in jaar 2 werd besteed aan een project over Romeinse en Griekse goden is vervangen door historische teksten die vooral op leesvaardigheid worden aangeboden.
2. Vanaf schooljaar 2019/20 doen Vwo-leerlingen geen eindexamen Nederlands meer in jaar 5. Ofschoon de leerlingen er wel al toe in staat zijn (de resultaten zijn tot dusverre conform het landelijk gemiddelde), hebben we zo een jaar meer de tijd om aan leesvaardigheid te werken. Daarnaast overigens ook aan schrijfvaardigheid: Alle Vwo'ers krijgen voortaan een module schrijfvaardigheid.
3. Door het nieuwe rooster, met gymnastiek op de vijfde dag, is er extra tijd beschikbaar. De lestijd Engels en Frans wordt in de bovenbouw uitgebreid. Er was al besloten om de extra tijd te besteden aan actualiteit (van mode tot politiek) om meer verbinding te leggen met de werkelijkheid van alledag. Er is nu ook besloten om ongeveer een kwart van die tijd aan leesvaardigheid te besteden (artikelen uit tijdschriften, kranten, e.d.).

Indien gewenst kunt u veel meer voorbeelden krijgen, maar we stellen uw leesvaardigheid inmiddels toch al danig op de proef dus laten we het hier nu bij.

17. U stelt 'waardering' te hebben voor de zeer hoge opstroom en doorstroom, maar dat die niet leiden tot meer dan de beoordeling 'voldoende' voor de resultaten van het onderwijs.

Doordat de inspectie geen duidelijke criteria heeft waar zij zich bij de oordeelsvorming op baseert, moet gekeken worden naar de praktijk. Het kan uiteraard niet zo zijn dat de ene school anders beoordeeld wordt dan de andere.

We verwijzen u naar het recente rapport van het Wilhelminacollege in Culemborg (januari 2018). De resultaten van de Havo-afdeling wordt daarin 'voldoende' beoordeeld, terwijl de Vwo-afdeling als 'goed' wordt beoordeeld.

De doorstroom onderbouw (A) en doorstroom bovenbouw (B) zijn in een enkel cijfer te vatten: de kans dat een leerling zonder doubleren slaagt. Bij Havo is dat: $A^2 \times B^3$ en bij Vwo: $A^2 \times B^4$. Dat dit een correcte berekening is, heeft de inspectie meermalen bevestigd, onder andere naar verschillende media. De 3-jarige resultaten van het Wilhelminacollege, met tussen haakjes de resultaten van SvPO Isaac Beeckman, zijn als volgt:

Havo

Opstroom t.o.v. basisschooladvies: 6,7% (28,7%)

Geslaagd zonder doubleren: 61,4% (76,9%)

CE-gemiddelde: 6,23 (6,27)

Er zijn op onze school dus meer dan 4x zoveel leerlingen die per saldo boven hun basisschool-advies uit komen, het percentage geslaagden zonder doubleren is 25% hoger en ondanks dat zijn de CE-gemiddelden vrijwel gelijk (ze zijn zelfs nog iets hoger). Los van dat het tamelijk onrechtvaardig aandoet, is de vraag hoe informatief de inspectie is als zij beide resultaten als 'voldoende' en dus gelijkwaardig beoordeelt. Dat u in het rapport schrijft 'waardering' te hebben voor onze resultaten is irrelevant als die waardering niet ook in het oordeel tot uitdrukking komen. De vraag is bovendien welke resultaten dan wel als 'goed' gewaardeerd

worden. Daarop geeft de Vwo-afdeling van het Wilhelminacollege antwoorden:

Vwo

Opstroom t.o.v. basisschooladvies: 6,7% (28,7%)

Geslaagd zonder doubleren: 63,2% (69,8%)

CE-gemiddelde: 6,57 (6,45)

De opstroom is uiteraard ook hier 4x zo hoog, het percentage geslaagden zonder doubleren is 10% hoger en opnieuw zijn de CE-gemiddelden vrijwel gelijk.

Het Wilhelminacollege hanteert overigens precies hetzelfde eigen aspect van kwaliteit als onze scholen: “De school heeft als doel leerlingen kansen te bieden en hen uit te dagen op een hoger niveau de opleiding te volgen.” Daar kan een verschil in beoordeling ook niet aan liggen. U zou nog kunnen tegenwerpen dat het Wilhelminacollege heeft gevraagd om een beoordeling 'goed', maar die aanvraag heeft alleen betrekking op het eindoordeel, niet op het onderdeel resultaten (OR1).

Kortom: Omdat u meent dat de resultaten van het Vwo Wilhelminacollege 'goed' zijn, zijn onze resultaten van zowel Havo als Vwo dat ook. Gelieve uw oordeel over onze resultaten in lijn te brengen met uw oordeel over de resultaten van andere scholen.

18. Als bijlage ontvang u op uw verzoek 3 geanonimiseerde bekwaamheidsdossiers.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

From: 5.1.2.e@gmail.com <5.1.2.e@gmail.com>
Sent Date: Fri Jun 8 17:07:01 2018
To: 5.1.2.e
CC:
Subject: Reactie op conceptrapporten SvPO
Attachments: Antwoorden op vragen conceptrapport inspectie SvPO mei 2018.pdf(186KB)

Geachte 5.1.2.e

Bijgaand treft u onze reactie op de herziene conceptrapporten aan voor SvPO Tjalling Koopmans, SvPO Isaac Beeckman en SvPO Ida Gerhardt.

Via de volgende links treft u op uw verzoek 3 geanonimiseerde bekwaamheidsdossiers aan van medewerkers:

[REDACTED]

We zien het herziene rapport graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Scholen voor Persoonlijk Onderwijs

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e@svpo.nl

Enseigner, ce n'est pas remplir un vase, c'est allumer un feu (Montaigne)

Onderwijsinspectie
t.a.v. **5.1.2.e**
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

Amsterdam, 7 juni 2018

Conceptrapport vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen d.d. 17 mei

Geachte **5.1.2.e**

Dank voor uw antwoorden in uw brief van 17 mei en voor de daarbij gevoegde conceptrapporten. In uw brief geeft u aan verder niet op de algemene kritiek op de werkwijze van de inspectie in te gaan. Die kritiek geldt de beperkte verzameling van data en vaak summiere informatie waarop de inspecteurs hun oordeel moeten baseren. Het conceptrapport is evenwel een illustratie van de problemen met die werkwijze en vormt daarmee een interessante casus.

Doordat u weinig informatie heeft, komt de werkwijze van inspectie erop neer dat op weinig waarnemingen vergaande conclusies in het conceptrapport worden getrokken, waarna de bewijslast wordt omgedraaid: het is de school die met data moet aantonen dat de conclusies niet juist zijn. Het is allicht de enige mogelijkheid die resteert als er te weinig eigen informatie is.

Met ons eigen, nog bescheiden, netwerk van identieke scholen zijn we al in staat om via onderlinge vergelijkingen grote kwaliteitssprongen te maken. We kunnen bijvoorbeeld nieuwe methoden of lesroosters uitproberen. Maar we kunnen door de vergelijking ook docenten beter aanspreken als iets niet lekker loopt. Immers: als rooster, lesmethode en leerlingpopulatie vergelijkbaar zijn, is een conclusie dat verschillen mogelijk aan de manier van lesgeven liggen soms duidelijker te trekken. De inspectie zou vergelijkingen op landelijk niveau kunnen doen en daarmee een impuls kunnen geven aan de onderwijskwaliteit. U doet het niet of te weinig.

Ter voorbereiding van de onderhavige inspectieronde hebben we meerdere inspectierapporten bestudeerd. In geen enkele daarvan stond een vergelijking met andere scholen of verwijzingen naar landelijke gemiddelden. Dat is jammer. Neem het volgende voorbeeld ter illustratie, dat u tevens als signaal mag beschouwen voor een rare stand van zaken.

In de DUO-publicatie schooladviezen is na te gaan dat de adviezen van reformatorische basisscholen in Zeeland sterk afwijkend zijn. Veel vaker dan elders worden daar lage gemengde adviezen gegeven: 10,2% heeft Vmbo-t/Havo-advies en slechts 3,9% Havo-advies. Bij Vwo is het beeld vergelijkbaar: 30,4% Havo/Vwo-advies en slechts 5,7% Vwo-advies.

De adviezen lopen compleet uit de pas met gemiddelden van andere Zeeuwse scholen, andere

reformatrische scholen en de landelijke gemiddelden (8,0% Vmbo-t/Havo; 17,9% Havo; 9,4% Havo/Vwo; 20,5% Vwo). Het heeft er de schijn van dat bij de Zeeuwse reformatrische basisscholen kansen naar beneden worden afgerond. Alleen de absolute top krijgt nog een Vwo-advies, de rest moet het doen met Havo/Vwo. De cijfers zijn van 2016/17, maar de jaren ervoor was het beeld hetzelfde. Treurig voor de honderden leerlingen die het betreft met overigens ook het risico dat het een scherpe vertekening van de opstroom van de middelbare scholen geeft.

Doordat u in uw eerste conceptrapport uw bevindingen nauwelijks onderbouwde, hebben wij met ons schrijven van 16 april ook niet op uw onderbouwingen in kunnen gaan. Dat kan nu pas, nu u in uw brief van 17 mei uw onderbouwing geeft. Dat betekent ook dat wij nu pas in de gelegenheid zijn daarop te reageren. Wij verwachten dat u naar aanleiding van deze reactie het conceptrapport kunt verwerken tot een definitief rapport.

Rapporten van de Onderwijsinspectie zijn openbaar. De inspectie is bovendien een instantie met autoriteit, waarvan het oordeel door ouders, docenten en leerlingen serieus wordt genomen. Indien uit een rapport een negatief beeld ontstaat, dan is dat schadelijk voor de school in kwestie. Alleen al om die reden dient de inspectie met uiterste zorgvuldigheid te werk te gaan. Een andere reden voor zorgvuldige informatievoorziening is uiteraard dat dit in de Wet op het onderwijstoezicht staat.

Indien de inspectie op grond van summere of onjuiste gegevens een school op bepaalde onderdelen van het beoordelingsprotocol een onvoldoende geeft, dan is dat laakbaar. U voldoet dan niet aan uw wettelijke plicht en u berokkent ten onrechte schade. Het is aannemelijk dat een negatief oordeel van de inspectie gevolgen heeft voor de werving van leerlingen. De schade bij een gemiddelde Vwo-leerling is bijvoorbeeld 6 jaar maal een begroot jaarbedrag van 7.600 euro = 45.600 euro. Het gaat dus om een aanzienlijk belang. De inspectie dient daar zorgvuldig mee om te gaan bij een rapport dat zij actief publiceert.

De doelstelling van een inspectierapport is om eventuele tekortkomingen te signaleren. Zo wordt het rapport gelezen door het publiek. Dat betekent dat als u in een inspectierapport aanbevelingen doet, de impliciete veronderstelling is dat met die aanbeveling een tekortkoming moet worden opgelost. Een aanbeveling van de inspectie is daarom niet hetzelfde als een aanbeveling van een adviesbureau. Als de inspectie bijvoorbeeld opschrijft dat 'de toezichthouder geen invulling geeft aan de werkgeversrol' en de school dit kan 'verbeteren' door de statuten aan te passen, dan is bij iedere lezer de indruk dat de school een tekortkoming heeft die opgelost moet worden. Daar is echter in dit voorbeeld geen sprake van. Er is geen enkele wettelijke bepaling die stelt dat een toezichthouder invulling zou moeten geven aan de werkgeversrol. U haalt begrippen door elkaar. Een commissaris kan zowel een toezichthoudersrol als een werkgeversrol hebben. Een toezichthouder is echter niet vanzelf ook commissaris.

Als u organisatieadvies wil geven, dan zult u een organisatieadviesbureau moeten beginnen. U kunt dit niet vanuit uw rol als inspecteur doen.

Hieronder gaan we in op de punten in uw schrijven van 17 mei. We gaan er van uit dat u met deze reactie het definitieve rapport kunt opstellen. Daarna doen we u de tekst toekomen voor

ons commentaar op het rapport (hoofdstuk 4).

1. U schrijft dat in onze brief van 16 april niet wordt aangetoond dat minimaal twee CKV-vakken deel uitmaken van het onderbouwprogramma. De eis dat minimaal twee vakken gegeven moeten worden zou volgens u volgen uit artikel 11b en 11c van de Wvo.

Wij hebben een uitgebreid programma aan CKV-vakken in de onderbouw. Dat er in het lesrooster alleen 'Tekenen, beeldende vorming en kunst' staat wil niet zeggen dat er in het onderwijs onvoldoende aandacht is voor andere disciplines. Dat is er wel degelijk, tijdens de taal- en cultuurreizen in de onderbouw zijn er veel verschillende activiteiten in het programma opgenomen, muziek en beweging maken deel van lichamelijke opvoeding en bij Filosofie (onderbouw) wordt aandacht besteed aan esthetica, terwijl daar bovendien retorica (als drama) zowel behandeld als beoefend wordt. Met het programma wordt ruimschoots voldaan aan het gestelde in artikel 11b en het Besluit kerndoelen onderbouw VO dat krachtens artikel 11c is vastgesteld.

Noch in de wet, noch in het besluit is er evenwel sprake van dat twee van de vier CKV vakken in het lesrooster zouden moeten staan. Het is ons onduidelijk waar u op baseert dat er 'twee van de vier CKV-vakken in het onderbouwprogramma moeten staan'. Gelieve dat te verduidelijken.

Voor wat betreft de bovenbouw klopt de vaststelling dat in het PTA dat naar u is toegezonden de specificatie van CKV ontbreekt. De oorzaak is dat het PTA wordt opgesteld in het administratiesysteem voor de toetsresultaten en daar de CKV opdrachten niet in zitten. Die zitten in de administratie van de taal- en cultuurreizen. De beschrijving van het PTA voor CKV staat wel op de schoolwebsite onder 'Schoolexamens', direct na de link naar het PTA de volgende beschrijving:

Culturele en kunstzinnige vorming (CKV)

Kennismaking met kunst en cultuur in de praktijk. Rondom de taalreizen organiseren we verschillende activiteiten, zoals bijvoorbeeld bezoek aan theater en musea, maar ook de kathedraal van Rouen, Stonehenge, e.d. Tijdens de reizen doe je rondom deze activiteiten verschillende opdrachten.

CKV sluit je af met een beoordeling 'voldoende' of 'goed'.

Een goede beoordeling voor CKV krijg je bij deelname aan tenminste 10 (Havo) of 12 (Vwo) van de 16 activiteiten en het maken van de bijbehorende opdrachten en het voldoende afsluiten van het derde leerjaar Tekenen en beeldende vorming.

Een voldoende beoordeling voor CKV krijg je bij deelname aan tenminste 6 (Havo) of 8 (Vwo) activiteiten en het maken van de bijbehorende opdrachten en het voldoende afsluiten van het derde leerjaar Tekenen en beeldende vorming.

Haal je geen voldoende, dan moet je in overleg met je mentor en de docent Beeldende vorming (Tekenen) vervangende opdrachten doen.

Dit doet niet onder voor de invulling van CKV die op andere scholen gegeven wordt. Helaas is dit echter door een technische onvolkomenheid niet in het PTA opgenomen zoals dat aan de inspectie is gestuurd. Wellicht dat u in uw rapport melding wilt maken dat het PTA dat aan de inspectie is opgestuurd het onderdeel CKV per abuis ontbrak.

2. U schrijft in het conceptrapport over de meting van de sociale veiligheid: “*We hebben niet kunnen vaststellen dat hiervan sprake is: de school gebruikt geen gestandaardiseerd instrument en over de validiteit*

en betrouwbaarheid van het instrument is geen afdoende informatie beschikbaar.”

Dat u dit niet heeft kunnen vaststellen, zal zijn omdat het ons onduidelijk is dat u daarom gevraagd zou hebben. Het is in elk geval niet waar dat we geen gestandaardiseerd instrument zouden gebruiken. Ook de stelling dat er geen afdoende informatie beschikbaar zou zijn, is onjuist.

U meldt dat u op 8 maart een bericht heeft verzonden dat de gegevens over de sociale veiligheid beschikbaar gemaakt moeten worden. We hebben uitsluitend bericht gehad voor SvPO Utrecht en SvPO Amsterdam. We namen aan dat u dit bericht alleen voor deze nieuwe scholen bedoelde.

We hanteren precies hetzelfde onderzoek als in Vensters voor verantwoording gebruikt wordt, met dien verstande dat wij dit net als met al van dergelijke modules, in ons eigen systeem hebben geïntegreerd. De vragen worden zoals in het schrijven van 16 april is beschreven, jaarlijks voorgelegd aan leerlingen en als er uit de analyse van de meting redenen tot verbetering van de sociale veiligheid volgen, dan wordt daarop door de schoolleiding geacteerd. We hebben de voorlopige resultaten over 2017/18, die in principe voor 1 augustus 2018 geleverd zouden moeten, uitgevraagd. Die zijn als volgt:

Onderdeel	Kapelle	Hurdegaryp	Geldermalsen
% leerlingen ingevuld	63,1	72,6	76,4
Hoe tevreden ben je over de sfeer op school?	7,8	7,5	8,1
Ga je met plezier naar school?	7,2	7,0	7,8
Hoe tevreden ben je over de veiligheid op school?	8,1	7,9	8,5
Hoe tevreden ben je over hulp die je van school krijgt bij persoonlijke problemen?	8,3	8,5	8,8
Hoe tevreden ben je over wat school doet tegen pesten?	7,7	7,8	8,2

(vervolg)

Onderdeel	Kapelle	Hurdegaryp	Geldermalsen
Ben je de afgelopen drie maanden gepest door leerlingen van deze school?	8,8	8,7	8,8
Ben je de afgelopen drie maanden online gepest door leerlingen van deze school?	9,3	9,1	9,1
Ben je de afgelopen drie maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school?	9,2	8,8	8,1

N.B. Bij de vragen over pesten en discriminatie staat een 1 voor 'heel vaak' en een 10 voor 'helemaal niet'.

Bij de interpretatie van de cijfers dient u er rekening mee te houden dat er in Geldermalsen alleen nog leerlingen van leerjaar 1 en 2 zijn. Zoals ook op de andere scholen blijkt zijn die tevredener dan 3^e en vooral 4^e klassers.

In de resultaten van de veiligheidsmonitor dit jaar is geen aanleiding gezien om het veiligheidsbeleid te wijzigen of om gerichte aanvullende acties op het bestaande beleid te nemen.

3. Er zijn geen voorzieningen begroot en om die reden waren ze de afgelopen jaren niet in de meerjarenbegrotingen apart gespecificeerd. De realisatie laat soms kleine voorzieningen zien, zoals voor ambtsjubilea. Hoe dan ook, in het nieuwe jaarverslag zijn de posten apart opgenomen in de meerjarenbegroting.

U stelt dat niet wordt voldaan aan het geven van een toelichting op de ontwikkeling van de posten van de begroting. Volgens het rapport is de meerjarenbegroting 'beperkt beleidsrijk'. U vermeldt niet waarop u baseert dat de meerjarenbegroting beleidsrijker zou moeten zijn dan nu. Wij wensen helemaal geen beleid te maken, we willen een goede school zijn met een continue feedbackloop voor gestage kleine verbeteringen. Hoe dan ook, omdat geen vereiste is dat de meerjarenbegroting beleidsrijker zou moeten zijn, behoort dat ook niet in het inspectierapport te staan.

In het rapport stelt u voorts dat de toelichting bij de meerjarenbegroting te summier is. Dit is onjuist. Volgens de regeling van jaarverslaggeving onderwijs dient het bestuur bij de posten aan te geven welke belangrijke ontwikkelingen zij verwacht. Het bestuur verwacht geen belangrijke ontwikkelingen, behoudens nog een toename in aantal leerlingen (Tjalling Koopmans en Ida Gerhardt). Die toename is in het jaarverslag genoemd. De toelichting is dan ook summier omdat er niet meer te melden valt. Dat is ook precies wat we willen: rust, orde en regelmaat. Het klopt

dat de meerjarenbegroting summier is, niet dat zij te summier is.

4. In het onderhavige rapport schrijft u nog steeds: “De school schrijft [in de schoolgids] weinig over de consequenties bij het wisselen van school.” Een dergelijke tekst roept vragen op bij eenieder die het leest. Men zal denken: “Blijkbaar zijn er dergelijke ernstige consequenties dat de inspectie het nodig vindt om er een aparte alinea aan te wijden in het rapport en moeten die consequenties in de schoolgids komen te staan als waarschuwing.” Nergens echter beschrijft u die consequenties of onderbouwt u dat die dusdanig zijn om überhaupt te moeten vermelden in een schoolgids laat staan in een inspectierapport. Het is echter onzin dat die consequenties er zouden zijn en de inspectie geeft geen enkele indicatie waarop ze de mening baseert dat ze er zouden zijn. Het handhaven van deze suggestieve tekst, waarvoor u geen onderbouwing geeft, is schadelijk. U dient ofwel de gehele alinea te schrappen, ofwel te onderbouwen waarom het overstappen naar een andere school problemen zou opleveren. In dat laatste geval willen we uiteraard nog de gelegenheid krijgen er op te reageren.

5. In het inspectierapport schrijft u: “Het bestuur betreft ouders, leerlingen en personeel onvoldoende bij het ontwikkelen en vaststellen van het schoolbeleid. Ze vraagt de betrokkenen wel regelmatig om in te stemmen met specifieke, vooral praktische onderdelen, maar verzuimt dit bij belangrijke zaken als de vaststelling van de klachtenregeling, de schoolgids en het schoolplan.”

Uit uw brief blijkt dat u niet heeft geconstateerd dat in het algemeen ouders, leerlingen en personeel onvoldoende betrokken worden. U heeft namelijk alleen MR-leden gevraagd of zij hebben ingestemd met onder meer het schoolplan, e.d. U bedoelt dus waarschijnlijk te schrijven dat: “het bestuur de MR onvoldoende bij het ontwikkelen en vaststellen (...) betreft.”

6. Dat de MR-leden die u heeft gesproken nog nooit met de klachtenregeling, de schoolgids en het schoolplan hebben ingestemd, kunt u niet opvatten als een tekortkoming. De MR-leden zaten er pas kort, zoals u bekend was. Het schoolplan en de klachtenregeling dateren van vóór het moment dat de leden die u heeft gesproken zitting hadden genomen in de MR. Beide documenten staan voor 2020 (Ida Gerhardt: 2021) op de rol om opnieuw vastgesteld te worden. De schoolgids 2017/18, die werd uitgedeeld op de infodagen die al in december 2016 begonnen, dateerde eveneens van voor de start van de zittingsperiode van de huidige leden. Natuurlijk hadden zij dus ook 'nog nooit' met een schoolgids ingestemd toen u hen daar tijdens uw bezoeken begin schooljaar 2017/18 om vroeg.

7. U constateert in uw rapport dat de school formeel aan de WMS voldoet. U vindt echter dat de medezeggenschap in de praktijk niet goed functioneert, hoofdzakelijk omdat ze zelden vergadert en de MR-leden onvoldoende op de hoogte zijn van de rechten en plichten in de WMS. En zij niet hebben ingestemd met de schoolgids, schoolplan en klachtenregeling - maar dat is in het vorige punt al verklaard.

De scholen hebben een medezeggenschapscollectief (MC) waarin bij meerderheid van stemmen ouders, leerlingen en docenten een vrij vergaande vorm van inspraak hebben. In de statuten van de MR staat dat die in principe de besluiten van het MC volgt. Daar komt bij dat de scholen zeer klein zijn en een hechte sociale gemeenschap vormen. Het is onder meer om die sociale gemeenschap te versterken dat er geen aparte docentenkamer is en dat de leerlingaantallen beperkt gehouden worden. De lijnen zijn daardoor ultrakort. De schoolleiding, de docenten en

de leerlingen zitten bijvoorbeeld in de pauze gezamenlijk in de aula.

Er is geen enkele wettelijke bepaling of voorschrift die stelt dat een school geen MC mag organiseren. Onze scholen hebben daarnaast een MR die, zoals u terecht schrijft, aan de wettelijke eisen voldoet. Het is niet aan de inspectie om te bepalen hoe vaak de MR moet vergaderen, dat is aan de MR-leden zelf. Zij zullen dit zo vaak als zij nodig vinden doen. Vanwege de MC zal er in de praktijk allicht niet veel behoefte aan zijn, maar dat is en blijft aan de leden om te bepalen. Als zijn dit anders zouden willen, kunnen ze zelfs het MR statuut wijzigen en de MC aan de kant zetten. Er is in elk geval geen wettelijke vergaderplicht. Art. 6 lid 1 bepaalt louter dat de MR en het bevoegd gezag bijeen komen als daar om wordt verzocht. Het enige overleg waarvan de frequentie is vastgesteld is dat met de toezichthouder. WVO art. 24e1 lid 3 bepaalt dat de toezichthouder ten minste tweemaal per schooljaar overlegt met de medezeggenschapsraad. Deze bepaling is opgenomen in de wet sedert 1 januari 2017.

Daar de toezichthouder in Amsterdam op ruime afstand van de school zit, is het niet efficiënt om de toezichthouder naar de locatie te laten reizen voor een overleg face-to-face. Opgemerkt zij dat ook de toezichthouder op vrijwillige basis werkt, teneinde de overheadkosten te minimaliseren en het geld in de klas te houden. Het voorgeschreven overleg vindt daarom in principe telefonisch of via skype plaats. Mocht daar vervolgens aanleiding toe zijn, dan reist de toezichthouder alsnog af naar de school voor nader overleg.

Schooljaar 2017/18 heeft de toezichthouder in november 2017 voor het eerst contact gehad met de MR. Voor het einde van het schooljaar zal hij andermaal het initiatief tot overleg nemen. Aan de bepaling van WVO art. 24e1 lid 4 wordt gewoon voldaan. Dat leden van de MR tijdens uw bezoek meldden nog geen contact met de toezichthouder te hebben gehad is correct. Uw bezoeken vielen nu eenmaal aan het begin van het schooljaar waarvoor de wet was ingegaan.

U schrijft dat de medezeggenschap 'in de praktijk niet voldoet'. Dat is een veel te algemeen oordeel, al helemaal om een drastische maatregel als een korting van de bekostiging op te baseren. U dient te onderbouwen aan welke onderdelen van de wet- en regelgeving de scholen niet zouden voldoen. In vogelvlucht: Er is een gekozen MR van 4 leden met een afgesproken taakverdeling, informatievoorziening is ruimhartig en alle instemmings- en adviesrecht wordt nageleefd. Daar er geen strijdigheid is van het functioneren van de MR met bepalingen in de wet- en regelgeving, kunt u niet concluderen dat de medezeggenschap 'in de praktijk niet voldoet'.

8. U velst een loodzwaar oordeel dat er “slechts beperkt garanties voor een integere en transparante kwaliteitscultuur” zijn. Dit is het soort proza waar bij een lezer alle alarmbellen afgaan. De scholen voor persoonlijk onderwijs staan als nieuwe instellingen onder een vergrootglas. De media volgen de ontwikkelingen op de voet. Ouders van nieuw te openen scholen informeren zich terdege over de bestaande scholen. Dit oordeel zal daarom zeer vergaande consequenties hebben en schade brengen.

Uw kritiek op de 'integere en transparante kwaliteitscultuur' is vanwege uw opvatting dat er sprake is van een belangenverstrengeling en dat die noch in het jaarverslag, noch in de schoolgids vermeld wordt: “Het bestuur geeft nergens aan hoe hij omgaat met mogelijke belangenverstrengelingen tussen bestuur en directie en/of andere medewerkers (art. 103, lid 5 onder b WVO). In het jaarverslag moet het bestuur daar aandacht aan besteden. Om duidelijkheid te bieden aan ouders en andere belanghebbenden, kan het bestuur hierover een

passage opnemen in de schoolgids.”

De omgang met belangenverstrengeling moet in de code goed bestuur staan en die hoeft niet in de schoolgids te staan. Uw suggestie dat er een passage over belangenverstrengeling in de schoolgids opgenomen kan worden, dient u te schrappen. U bent geen adviesbureau en als u al adviezen wil geven, dan moeten die wel correct zijn.

Het is bovendien onjuist dat niet vermeld wordt hoe omgegaan wordt met belangenverstrengelingen. Dit staat in de code goed bestuur, welke is vervat in de statuten. Daarin staat dat bij belangenverstrengelingen de toezichthouder op de hoogte gesteld wordt die naar bevind zal handelen en er melding van maakt in het jaarverslag. U meent dat deze code goed bestuur van eigen fabricaat is, maar dat is niet het geval. De clause over belangenverstrengeling is overgenomen van de richtlijn dienaangaande van de VO-raad, dat wil zeggen van de code die 99% van de schoolstichtingen gebruiken. Die luidt als volgt:

“Een bestuurder meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang aan de voorzitter van het interne toezicht en verschaft alle relevante informatie. Het interne toezicht beslist of sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee wordt omgegaan, en maakt hiervan melding in het jaarverslag.”

Op de melding in het jaarverslag na is dit identiek aan hetgeen in onze statuten onder code goed bestuur staat. De melding in het jaarverslag is niet in de statuten opgenomen, omdat dit dubbelop zou zijn. Afwijkingen op de code goed bestuur moeten immers volgens de regeling voor het jaarverslag gemeld worden en belangenverstrengelingen vallen daar onder. Die verplichting geldt dus al. Kortom: De voorziening waarmee belangenverstrengeling wordt tegengaan is dezelfde als die van de VO-raad. Uw observatie dat “het bestuur nergens aangeeft hoe hij omgaat met mogelijke belangenverstrengelingen tussen bestuur en directie en/of andere medewerkers (art. 103, lid 5 onder b WVO)” is onjuist.

9. U stelt dat er twee situaties van belangenverstrengeling zijn geweest en dat die niet gerapporteerd zijn in het jaarverslag:

- **5.1.2.e** is behalve **5.1.2.e** van de school, ook **5.1.2.e** **5.1.2.e**. Zij werkt **5.1.2.e** bij Ida Gerhardt en Isaac Beeckman in. Er is in dit geval evenwel geen sprake van belangenverstrengeling. **5.1.2.e** is namelijk geen functionaris van de school en wordt ook niet door de school ingehuurd. Dat de **5.1.2.e** haar om advies kan vragen is fijn en dat zij bereid is dat ook te geven is helemaal mooi meegenomen. Uiteraard geniet **5.1.2.e** als **5.1.2.e** en gezien haar jarenlange ervaring en kennis van de ins- en outs van de scholen een zeker aanzien. Zij geniet daardoor ook een zeker moreel gezag. Dat de **5.1.2.e** **5.1.2.e** een moreel gezag heeft kan echter onmogelijk als vorm van belangenverstrengeling beschouwd worden. Er wordt om die reden ook geen melding van gemaakt in het jaarverslag.
- **5.1.2.e** heeft sinds **5.1.2.e** als **5.1.2.e** van Tjalling Koopmans. Aanleiding was dat de **5.1.2.e** ontslag had genomen en er niet op korte termijn een **5.1.2.e** ingewerkt kon worden. De reden daarvoor is overigens dat wij, na slechte ervaringen met extern geworven **5.1.2.e**, bij voorkeur kiezen voor intern opgeleide mensen. Alleen waren die niet op stel en sprong beschikbaar. Ongetwijfeld dat wij conform onze code goed bestuur in het jaarverslag van

2017 melding zullen maken van deze mogelijke belangenverstrengeling. Dat jaarverslag heeft u echter voor uw onderzoeksrapport niet ingezien. U heeft het verslag over 2016 als uitgangspunt genomen. En in 2016 was **5.1.2e** geen **5.1.2e** bij Tjalling Koopmans.

U stelt in uw rapport: “*In het jaarverslag moet het bestuur daar [belangenverstrengeling] aandacht aan besteden.*” Dat is natuurlijk feitelijk juist. Het is gewoon een citaat uit de richtlijn jaarverslagen VO. Tenzij u van plan bent om de complete richtlijn in het rapport op te nemen, is deze selectie uit de richtlijn suggestief. U suggereert dat er belangenverstrengeling heeft plaatsgevonden maar dat die in het jaarverslag niet is gerapporteerd. Dit is onjuist.

10. Uw oordeel dat er slechts beperkt garanties voor een integere en transparante kwaliteitscultuur zijn baseert u er op dat de regeling voor belangenverstrengeling niet goed zou zijn en dat belangenverstrengeling ten onrechte niet gerapporteerd zou zijn in het jaarverslag. De regeling is echter identiek aan die van de VO-raad. Voorts is er geen sprake geweest van niet gerapporteerde belangenverstrengeling. U dient het oordeel daarom te herzien.

11. U stelt dat onderwijs op afstand door een bevoegde docent Duits geen onderwijs is.

U verwijst naar Wvo art 2a: “*Voortgezet onderwijs mag slechts worden gegeven door degene die daartoe ingevolge deze wet bevoegd is.*” Als gezegd wordt Duits door een bevoegde docent gegeven. Er is geen sprake van strijdigheid met dit artikel.

U stelt voorts dat er sprake is van strijdigheid met de Leerplichtwet art 2. Er zal waarschijnlijk een ander artikel bedoeld zijn, maar gezien de verwijzing naar juist deze Wet lijkt het er op dat u meent dat het onderwijs op afstand aan de leerlingen thuis wordt gegeven. Dat is niet het geval. De leerlingen zijn op school, doen daar hun schoolwerk en werken onder auspiciën van een bevoegde docent Duits die hen ook via Skype begeleidt. Alleen als leerlingen een achterstand hebben met hun schoolwerk mogen ze Duits ook thuis doen. Dit draagt er toe bij dat ook trage leerlingen of leerlingen met een bijzondere zorgbehoefte mee kunnen komen.

12. U schrijft dat de vrije dag in de week de andere lange schooldagen 'moet' compenseren.

Wat is dat toch. Als het wasmiddel in de aanbieding is, 3-halen-2-betalen, slaan we allemaal groot in bij de supermarkt, maar als het onderwijs in de aanbieding is, vragen we pruttelend of het niet een onsje minder mag. Als er veel onderwijs wordt geboden, vindt blijkbaar zelfs de inspectie dat het gecompenseerd moet worden. Dat wij als school veel onderwijs aanbieden is kostbaar, maar het heeft zeer gunstige effecten op de ontwikkeling van leerlingen. We wijzen u er bovendien op dat leerlingen het gros van hun huiswerk op school kunnen doen. In dat licht bezien valt het met de lange dagen nogal mee. Hoe dan ook: Het klopt dat leerlingen ook op de dagen dat ze het niet verplicht zijn, gymnastiek volgen.

13. In uw brief schrijft u dat wij in onze reactie van 16 april niet hebben aangetoond “dat het aanbod Fries dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school geen ontheffing heeft.” We stellen voor dat u dit dan ook zo in het rapport zet in plaats van wat er nu staat, namelijk dat er geen Fries wordt aangeboden. Dat is namelijk onjuist en is ook niet het punt van discussie. Uw kritiek is dat het aanbod Fries niet dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school geen ontheffing heeft.

Voorts klopt het dat voor het aanbod er geen bevoegde docent Fries in dienst is en ook dat kan uiteraard in het rapport worden vermeld.

Wij menen met ons aanbod te voldoen aan de kerndoelen, maar zullen bekijken of hier een ontheffing voor nodig is. De benoeming van een bevoegde docent is bijzonder lastig omdat het om een onaantrekkelijke kleine aanstelling gaat. We meenden dat het ook niet beslist noodzakelijk is, maar u heeft bij nader inzien gelijk met uw interpretatie van Wvo art. 11E. We zullen de wervingsinspanningen intensiveren.

14. Het professionaliseringsbeleid staat inderdaad alleen indirect in het schoolplan, namelijk via een verwijzing. Naast de beschrijving op welke wijze ervoor gezorgd wordt dat we bevoegde docenten kunnen blijven werven, wordt er verwezen naar de rechtspositieregeling (waarin staat welk scholingsbudget er is) en van daaruit ook naar het taakbeleid (waarin staat hoeveel tijd er voor scholing is). We zullen het schoolplan aanpassen door in plaats van verwijzingen de tekst in het schoolplan zelf opnemen.

Voor het onderhouden van de bekwaamheid stelt de school per medewerker tijd (10% van de werktijdfactor) en geld (tot 1.350 euro voor full-timers) ter beschikking en evalueert de schoolleider tenminste jaarlijks met iedere medewerker hoe die daarmee de bekwaamheid heeft onderhouden en hoe die het komende jaar de bekwaamheid verder zal onderhouden.

U schrijft *“In de praktijk moeten docenten zelf bepalen of ze opleidingen of cursussen volgen; het bestuur faciliteert dit niet of nauwelijks.”* Het is niet waar dat docenten zelf bepalen of ze opleidingen volgen en hun bekwaamheid onderhouden. De schoolleider monitort dit en maakt er afspraken over met de docenten tijdens het jaarlijkse voortgangsgesprek. Het is wel waar dat docenten zelf kunnen bepalen hoe en waarmee zij de bekwaamheid onderhouden. Dit is onderdeel van hun functioneren en wordt als zodanig beoordeeld door de schoolleider. Als een docent de bekwaamheid onvoldoende onderhoudt, kan dat aanleiding zijn voor een negatieve beoordeling en zal de schoolleider met de docent afspreken hoe dit het komende jaar beter kan. Dat is een prima cyclus voor de controle op de eigen verantwoordelijkheid van de docent. Voorts is het onwaar dat de school dit 'niet of nauwelijks faciliteert.' Er is 10% van de werktijdfactor voor beschikbaar conform het taakbeleid en er is een ruim bedrag beschikbaar.

Dit alles is een prima invulling van de wettelijke eis dat de school ervoor zorgt dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.

We hebben dit beleid gezet naast hetgeen er in andere schoolplannen staat, waaronder van scholen die u als goed en/of excellent hebt beoordeeld. Dit beleid doet er niet voor onder en uw afkeuring van ons beleid lijkt dan ook willekeurig te zijn. Het schoolplan van het door u recent (28 mei 2018) als 'goed' beoordeelde Lorentz Casimir College te Eindhoven bevat slechts de volgende summier tekst over onderhoud van bekwaamheid: *“Wij scholen ons jaarlijks door interne scholingen te volgen en te verzorgen, externe scholing te volgen en daarover terug te koppelen binnen school of door bij elkaar op lesbezoek te gaan.”* Dit is de enige zin die in het schoolplan staat over scholing, maar dat vormt voor u geen belemmering om in het onderzoeksrapport van 29 mei 2018 de school een beoordeling 'goed' te geven op het onderdeel KA1 Kwaliteitszorg en KA2 Kwaliteitscultuur. In dit licht bezien kunt u ons scholingsbeleid onmogelijk als onvoldoende kwalificeren.

Tot slot: U schrijft dat 'de directie' ervan uit gaat dat de docenten professionals zijn en dat

incidentele scholing volstaat. Het is beslist geen citaat van **5.1.2e** van Isaac Bееckman en Ida Gerhardt. Hij is **5.1.2e** van deze scholen en niemand anders. **5.1.2e** van Tjalling Koopmans heeft gezegd dat docenten professionals zijn. Docenten zijn daardoor vaak prima zelf in staat te beoordelen welke verdere opleiding ze nodig hebben en zijn niet aangewezen op van hogerhand opgelegde cursussen. **5.1.2e** heeft zich voorts in het gesprek met de inspectie uitgesproken tegen de suggestie dat de school dicht zou moeten voor studiedagen van docenten. Verder is zij in het algemeen voorstander van studie voor docenten in plaats van losse cursussen omdat de kwaliteit van de laatste soms erg matig zijn en de effecten ervan zelden beklijven. Zij kan zich niet herinneren te hebben gezegd dat incidentele scholing volstaat. Dat hangt af van de ontwikkeling van individuele docenten.

15. U stelt dat de Raad van Toezicht slechts uit één persoon bestaat en dat de kwaliteit van het toezicht kan verbeteren als de Raad van Toezicht zich uitbreidt. De toezichthouder zou bovendien 'de werkgeversrol' moeten invullen door werkgever van de bestuurders te worden. Er zou voorts geen duidelijke taak- en bevoegdheidsverdeling zijn tussen bestuur en toezichthouder.

U blijft er nog altijd bij dat we een bestuursmodel met een Raad van Toezicht hebben met een werkgeversrol. Dat is niet zo. We hebben een dagelijks bestuur (voorzitter, secretaris en penningmeester), een algemeen bestuur, en een benoemde toezichthouder die de toezichthoudende rol vervult die volgt uit de Wvo. Dit is een volstrekt legitieme governance structuur. We zijn daarbij niet over één nacht ijs gegaan, maar hebben uitgebreid advies ingewonnen, onder andere bij Van Doorne notarissen die hierover een notitie heeft samengesteld. Het is de structuur die prima passend is voor onze kleine schoolorganisaties. Het is bovendien precies dezelfde structuur die sommige andere scholen hebben, al hebben die meestal geen aparte toezichthouder voor de taken die de Wvo stelt.

Er is geen enkele bepaling die stelt dat de toezichthouder als bedoeld in de Wvo niet uit één persoon mag bestaan. Gelet op de omvang van iedere school (ca. 400 leerlingen, 40 personeelsleden) is meer dan één toezichthouder zelfs overdaad. Wel is het zo dat als er meer scholen voor persoonlijk onderwijs komen, het niet voor de hand ligt dat dezelfde persoon toezichthouder van ieder van die scholen zal zijn. Vooralsnog hebben de scholen tezamen echter nog maar 1.100 leerlingen en ca. 100 personeelsleden. De toezichthoudende taken die de Wvo aan de toezichthouder opdraagt zijn niet zodanig dat dit bij deze omvang niet haalbaar zou zijn.

Als de inspectie schrijft dat 'de kwaliteit van het toezicht' kan verbeteren als er meer toezichthouders komen, dan impliceert dit voor de lezer dat er momenteel sprake is van een tekortkoming die hersteld moet worden. Die suggestie behoort u niet te doen. De school voldoet aan de verplichtingen. Zoals u uit de gesprekken met bestuur en toezichthouder hebt begrepen, zijn wij zeker van plan om het aantal toezichthouders uit te breiden als er meer scholen komen en die ook in omvang toenemen. Dit is echter irrelevant om te benoemen in de rapporten over de individuele scholen. Bedenk dat u in het geval van Ida Gerhardt schrijft dat deze school met 158 leerlingen en 12 docenten meer dan één toezichthouder nodig zou hebben om de taken die volgen uit de Wvo te vervullen. Dat is volstrekt overdreven. Ook voor Isaac Bееckman (390 leerlingen, 37 docenten) en Tjalling Koopmans (320 leerlingen, 29 docenten) is het overdreven.

U schrijft dat 'de toezichthouder geen invulling geeft aan de werkgeversrol' en de school dit kan 'verbeteren' door de statuten aan te passen. U haalt de zaken door elkaar. De toezichthouder in

het kader van de Wvo heeft helemaal geen werkgeversrol. Als gezegd hebben we geen Raad van toezicht model en dat staat ook zo in de statuten.

U schrijft dat er geen duidelijke taak- of bevoegdheidsverdeling is. Dat is niet waar. De taak- en bevoegdheidsverdeling volgt gewoon uit de Wet. De Wvo beschrijft uitputtend de taken en bevoegdheden van de toezichthouder. Meer zijn het er niet. Het dagelijks bestuur heeft alle andere plichten en bevoegdheden ingevolge het bestuur van een school en algemeen bestuur houdt algemeen toezicht.

16. Aangaande de kwaliteitszorg vraagt u in uw brief om 'concrete recente evaluaties met bijbehorende verbeter- en borgingsmaatregelen'. We geven er hierbij enkele:

a. De CE-resultaten voor Economie bij Isaac Beeckman laten al enkele jaren te wensen over. Ze zitten structureel onder het landelijk gemiddelde. Onderzoek heeft uitgewezen dat onze 'peer-group' (12 scholen waar we ons mee vergelijken) in de bovenbouw evenveel tijd inroostert voor Economie. Voorts zijn onze resultaten op de Rekentoets telkens formidabel, waaruit afgeleid mag worden dat er geen tekortkomingen zijn op rekengebied. Tot slot behalen dezelfde leerlingen bij Geschiedenis en Aardrijkskunde uitstekende resultaten. Dat alles sluit veel mogelijke verklaringen uit.

We hebben vervolgens onderzocht of de problemen wellicht met de gebruikte lesmethode samenhangen. Dit is zeer moeilijk na te gaan. En de inspectie heeft geen data... We hebben in onze 'peer-group' toch van enkele scholen kunnen achterhalen waar ze mee werken. We konden redelijkerwijze vaststellen dat het ook niet aan de gebruikte methode ligt.

De conclusie was dat de oorzaak waarschijnlijk bij het lesgeven van de docent gezocht moet worden. Deze docent krijgt van leerlingen ook matige beoordelingen. Daarop is de begeleiding van deze docent geïntensiveerd en is er een verbeterde jaarplanning voor hem opgesteld.

Helaas nog altijd zonder resultaat. Ook bleven de beoordelingen van leerlingen nog altijd matig. Onze conclusie was dat er een andere docent aangesteld moest worden. Dit is bij de start van dit lopende schooljaar gebeurd. De beoordelingen van de nieuwe docent zijn al beter. We zijn in spannende afwachting van de resultaten van het CE (en kunnen die nu ook vergelijken met de resultaten uit Friesland omdat de eerste lichter Havo-leerlingen daar nu eindexamen heeft gedaan).

b. We streven er naar om ieder schooljaar evenveel lesdagen te laten bevatten. Dat zorgt voor minder fluctuaties in het rooster en voorkomt dat de jaarplanningen op de kortste jaren worden afgesteld (en er daardoor onderbenutting is van de capaciteit). Daardoor vervallen in korte jaren bij ons de krokusvakanties. Vanwege indicaties van docenten over verminderde concentratie van leerlingen in de lange periode na kerst, hebben we gekeken naar de ontwikkeling van de resultaten van leerlingen. Daar blijkt zich inderdaad een kleine verzwakking in voor te doen, die zich niet voordoet als er een krokusvakantie is. Het effect is minimaal (en valt binnen de statistische foutenmarge), maar toch reden om het beleid te herzien. Er wordt vanaf 2018/19 ook in korte jaren tenminste een extra lang weekeinde met de krokusvakantie gegeven.

c. Leesvaardigheid kan over de volle breedte beter. We zien dat doordat we van alle toetsen markeren hoe zwaar de component leesvaardigheid er in vertegenwoordigd is (het is vandaar ook

dat de CITO leesvaardigheidstoetsen overbodig zijn geworden). Om dit te verbeteren zijn een aantal ontwikkelingen in gang gezet.

1. Extra lestijd die bij Nederlands in jaar 2 werd besteed aan een project over Romeinse en Griekse goden is vervangen door historische teksten die vooral op leesvaardigheid worden aangeboden.
2. Vanaf schooljaar 2019/20 doen Vwo-leerlingen geen eindexamen Nederlands meer in jaar 5. Ofschoon de leerlingen er wel al toe in staat zijn (de resultaten zijn tot dusverre conform het landelijk gemiddelde), hebben we zo een jaar meer de tijd om aan leesvaardigheid te werken. Daarnaast overigens ook aan schrijfvaardigheid: Alle Vwo'ers krijgen voortaan een module schrijfvaardigheid.
3. Door het nieuwe rooster, met gymnastiek op de vijfde dag, is er extra tijd beschikbaar. De lestijd Engels en Frans wordt in de bovenbouw uitgebreid. Er was al besloten om de extra tijd te besteden aan actualiteit (van mode tot politiek) om meer verbinding te leggen met de werkelijkheid van alledag. Er is nu ook besloten om ongeveer een kwart van die tijd aan leesvaardigheid te besteden (artikelen uit tijdschriften, kranten, e.d.).

Indien gewenst kunt u veel meer voorbeelden krijgen, maar we stellen uw leesvaardigheid inmiddels toch al danig op de proef dus laten we het hier nu bij.

17. U stelt 'waardering' te hebben voor de zeer hoge opstroom en doorstroom, maar dat die niet leiden tot meer dan de beoordeling 'voldoende' voor de resultaten van het onderwijs.

Doordat de inspectie geen duidelijke criteria heeft waar zij zich bij de oordeelsvorming op baseert, moet gekeken worden naar de praktijk. Het kan uiteraard niet zo zijn dat de ene school anders beoordeeld wordt dan de andere.

We verwijzen u naar het recente rapport van het Wilhelminacollege in Culemborg (januari 2018). De resultaten van de Havo-afdeling wordt daarin 'voldoende' beoordeeld, terwijl de Vwo-afdeling als 'goed' wordt beoordeeld.

De doorstroom onderbouw (A) en doorstroom bovenbouw (B) zijn in een enkel cijfer te vatten: de kans dat een leerling zonder doubleren slaagt. Bij Havo is dat: $A^2 \times B^3$ en bij Vwo: $A^2 \times B^4$. Dat dit een correcte berekening is, heeft de inspectie meermalen bevestigd, onder andere naar verschillende media. De 3-jarige resultaten van het Wilhelminacollege, met tussen haakjes de resultaten van SvPO Isaac Beeckman, zijn als volgt:

Havo

Opstroom t.o.v. basisschooladvies: 6,7% (28,7%)

Geslaagd zonder doubleren: 61,4% (76,9%)

CE-gemiddelde: 6,23 (6,27)

Er zijn op onze school dus meer dan 4x zoveel leerlingen die per saldo boven hun basisschool-advies uit komen, het percentage geslaagden zonder doubleren is 25% hoger en ondanks dat zijn de CE-gemiddelden vrijwel gelijk (ze zijn zelfs nog iets hoger). Los van dat het tamelijk onrechtvaardig aandoet, is de vraag hoe informatief de inspectie is als zij beide resultaten als 'voldoende' en dus gelijkwaardig beoordeelt. Dat u in het rapport schrijft 'waardering' te hebben voor onze resultaten is irrelevant als die waardering niet ook in het oordeel tot uitdrukking komen. De vraag is bovendien welke resultaten dan wel als 'goed' gewaardeerd

worden. Daarop geeft de Vwo-afdeling van het Wilhelminacollege antwoorden:

Vwo

Opstroom t.o.v. basisschooladvies: 6,7% (28,7%)

Geslaagd zonder doubleren: 63,2% (69,8%)

CE-gemiddelde: 6,57 (6,45)

De opstroom is uiteraard ook hier 4x zo hoog, het percentage geslaagden zonder doubleren is 10% hoger en opnieuw zijn de CE-gemiddelden vrijwel gelijk.

Het Wilhelminacollege hanteert overigens precies hetzelfde eigen aspect van kwaliteit als onze scholen: “De school heeft als doel leerlingen kansen te bieden en hen uit te dagen op een hoger niveau de opleiding te volgen.” Daar kan een verschil in beoordeling ook niet aan liggen. U zou nog kunnen tegenwerpen dat het Wilhelminacollege heeft gevraagd om een beoordeling 'goed', maar die aanvraag heeft alleen betrekking op het eindoordeel, niet op het onderdeel resultaten (OR1).

Kortom: Omdat u meent dat de resultaten van het Vwo Wilhelminacollege 'goed' zijn, zijn onze resultaten van zowel Havo als Vwo dat ook. Gelieve uw oordeel over onze resultaten in lijn te brengen met uw oordeel over de resultaten van andere scholen.

18. Als bijlage ontvang u op uw verzoek 3 geanonimiseerde bekwaamheidsdossiers.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

From: 5.1.2.e@gmail.com <5.1.2.e@gmail.com>
Sent Date: Fri Jun 8 17:07:01 2018
To: 5.1.2.e
CC:
Subject: Reactie op conceptrapporten SvPO
Attachments: Antwoorden op vragen conceptrapport inspectie SvPO mei 2018.pdf(186KB)

Edocs: [REDACTED]

Geachte 5.1.2.e

Bijgaand treft u onze reactie op de herziene conceptrapporten aan voor SvPO Tjalling Koopmans, SvPO Isaac Beeckman en SvPO Ida Gerhardt.

Via de volgende links treft u op uw verzoek 3 geanonimiseerde bekwaamheidsdossiers aan van medewerkers:

We zien het herziene rapport graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Scholen voor Persoonlijk Onderwijs

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e@svpo.nl

Enseigner, ce n'est pas remplir un vase, c'est allumer un feu (Montaigne)

school
voor
**PERSOONLIJK
ONDERWIJS**

SvPO
www.svpo.nl

Postbus 36026
1020 MA Amsterdam

Tel. +20 4910018
KvK 56414412
Giro 8443782

Onderwijsinspectie

t.a.v. mevr. **5.1.2.e**

Postbus 2730

3500 GS Utrecht

Amsterdam, 7 juni 2018

Conceptrapport vierjaarlijks onderzoek bestuur en scholen d.d. 17 mei

Geachte **5.1.2.e**

Dank voor uw antwoorden in uw brief van 17 mei en voor de daarbij gevoegde conceptrapporten. In uw brief geeft u aan verder niet op de algemene kritiek op de werkwijze van de inspectie in te gaan. Die kritiek geldt de beperkte verzameling van data en vaak summiere informatie waarop de inspecteurs hun oordeel moeten baseren. Het conceptrapport is evenwel een illustratie van de problemen met die werkwijze en vormt daarmee een interessante casus.

Doordat u weinig informatie heeft, komt de werkwijze van inspectie erop neer dat op weinig waarnemingen vergaande conclusies in het conceptrapport worden getrokken, waarna de bewijslast wordt omgedraaid: het is de school die met data moet aantonen dat de conclusies niet juist zijn. Het is allicht de enige mogelijkheid die resteert als er te weinig eigen informatie is.

Met ons eigen, nog bescheiden, netwerk van identieke scholen zijn we al in staat om via onderlinge vergelijkingen grote kwaliteitssprongen te maken. We kunnen bijvoorbeeld nieuwe methoden of lesroosters uitproberen. Maar we kunnen door de vergelijking ook docenten beter aanspreken als iets niet lekker loopt. Immers: als rooster, lesmethode en leerlingpopulatie vergelijkbaar zijn, is een conclusie dat verschillen mogelijk aan de manier van lesgeven liggen soms duidelijker te trekken. De inspectie zou vergelijkingen op landelijk niveau kunnen doen en daarmee een impuls kunnen geven aan de onderwijskwaliteit. U doet het niet of te weinig.

Ter voorbereiding van de onderhavige inspectieronde hebben we meerdere inspectierapporten bestudeerd. In geen enkele daarvan stond een vergelijking met andere scholen of verwijzingen naar landelijke gemiddelden. Dat is jammer. Neem het volgende voorbeeld ter illustratie, dat u tevens als signaal mag beschouwen voor een rare stand van zaken.

In de DUO-publicatie schooladviezen is na te gaan dat de adviezen van reformatorische basisscholen in Zeeland sterk afwijkend zijn. Veel vaker dan elders worden daar lage gemengde adviezen gegeven: 10,2% heeft Vmbo-t/Havo-advies en slechts 3,9% Havo-advies. Bij Vwo is het beeld vergelijkbaar: 30,4% Havo/Vwo-advies en slechts 5,7% Vwo-advies.

De adviezen lopen compleet uit de pas met gemiddelden van andere Zeeuwse scholen, andere

reformatrische scholen en de landelijke gemiddelden (8,0% Vmbo-t/Havo; 17,9% Havo; 9,4% Havo/Vwo; 20,5% Vwo). Het heeft er de schijn van dat bij de Zeeuwse reformatrische basisscholen kansen naar beneden worden afgerond. Alleen de absolute top krijgt nog een Vwo-advies, de rest moet het doen met Havo/Vwo. De cijfers zijn van 2016/17, maar de jaren ervoor was het beeld hetzelfde. Treurig voor de honderden leerlingen die het betreft met overigens ook het risico dat het een scherpe vertekening van de opstroom van de middelbare scholen geeft.

Doordat u in uw eerste conceptrapport uw bevindingen nauwelijks onderbouwde, hebben wij met ons schrijven van 16 april ook niet op uw onderbouwingen in kunnen gaan. Dat kan nu pas, nu u in uw brief van 17 mei uw onderbouwing geeft. Dat betekent ook dat wij nu pas in de gelegenheid zijn daarop te reageren. Wij verwachten dat u naar aanleiding van deze reactie het conceptrapport kunt verwerken tot een definitief rapport.

Rapporten van de Onderwijsinspectie zijn openbaar. De inspectie is bovendien een instantie met autoriteit, waarvan het oordeel door ouders, docenten en leerlingen serieus wordt genomen. Indien uit een rapport een negatief beeld ontstaat, dan is dat schadelijk voor de school in kwestie. Alleen al om die reden dient de inspectie met uiterste zorgvuldigheid te werk te gaan. Een andere reden voor zorgvuldige informatievoorziening is uiteraard dat dit in de Wet op het onderwijstoezicht staat.

Indien de inspectie op grond van summere of onjuiste gegevens een school op bepaalde onderdelen van het beoordelingsprotocol een onvoldoende geeft, dan is dat laakbaar. U voldoet dan niet aan uw wettelijke plicht en u berokkent ten onrechte schade. Het is aannemelijk dat een negatief oordeel van de inspectie gevolgen heeft voor de werving van leerlingen. De schade bij een gemiddelde Vwo-leerling is bijvoorbeeld 6 jaar maal een begroot jaarbedrag van 7.600 euro = 45.600 euro. Het gaat dus om een aanzienlijk belang. De inspectie dient daar zorgvuldig mee om te gaan bij een rapport dat zij actief publiceert.

De doelstelling van een inspectierapport is om eventuele tekortkomingen te signaleren. Zo wordt het rapport gelezen door het publiek. Dat betekent dat als u in een inspectierapport aanbevelingen doet, de impliciete veronderstelling is dat met die aanbeveling een tekortkoming moet worden opgelost. Een aanbeveling van de inspectie is daarom niet hetzelfde als een aanbeveling van een adviesbureau. Als de inspectie bijvoorbeeld opschrijft dat 'de toezichthouder geen invulling geeft aan de werkgeversrol' en de school dit kan 'verbeteren' door de statuten aan te passen, dan is bij iedere lezer de indruk dat de school een tekortkoming heeft die opgelost moet worden. Daar is echter in dit voorbeeld geen sprake van. Er is geen enkele wettelijke bepaling die stelt dat een toezichthouder invulling zou moeten geven aan de werkgeversrol. U haalt begrippen door elkaar. Een commissaris kan zowel een toezichthoudersrol als een werkgeversrol hebben. Een toezichthouder is echter niet vanzelf ook commissaris.

Als u organisatieadvies wil geven, dan zult u een organisatieadviesbureau moeten beginnen. U kunt dit niet vanuit uw rol als inspecteur doen.

Hieronder gaan we in op de punten in uw schrijven van 17 mei. We gaan er van uit dat u met deze reactie het definitieve rapport kunt opstellen. Daarna doen we u de tekst toekomen voor

ons commentaar op het rapport (hoofdstuk 4).

1. U schrijft dat in onze brief van 16 april niet wordt aangetoond dat minimaal twee CKV-vakken deel uitmaken van het onderbouwprogramma. De eis dat minimaal twee vakken gegeven moeten worden zou volgens u volgen uit artikel 11b en 11c van de Wvo.

Wij hebben een uitgebreid programma aan CKV-vakken in de onderbouw. Dat er in het lesrooster alleen 'Tekenen, beeldende vorming en kunst' staat wil niet zeggen dat er in het onderwijs onvoldoende aandacht is voor andere disciplines. Dat is er wel degelijk, tijdens de taal- en cultuurreizen in de onderbouw zijn er veel verschillende activiteiten in het programma opgenomen, muziek en beweging maken deel van lichamelijke opvoeding en bij Filosofie (onderbouw) wordt aandacht besteed aan esthetica, terwijl daar bovendien retorica (als drama) zowel behandeld als beoefend wordt. Met het programma wordt ruimschoots voldaan aan het gestelde in artikel 11b en het Besluit kerndoelen onderbouw VO dat krachtens artikel 11c is vastgesteld.

Noch in de wet, noch in het besluit is er evenwel sprake van dat twee van de vier CKV vakken in het lesrooster zouden moeten staan. Het is ons onduidelijk waar u op baseert dat er 'twee van de vier CKV-vakken in het onderbouwprogramma moeten staan'. Gelieve dat te verduidelijken.

Voor wat betreft de bovenbouw klopt de vaststelling dat in het PTA dat naar u is toegezonden de specificatie van CKV ontbreekt. De oorzaak is dat het PTA wordt opgesteld in het administratiesysteem voor de toetsresultaten en daar de CKV opdrachten niet in zitten. Die zitten in de administratie van de taal- en cultuurreizen. De beschrijving van het PTA voor CKV staat wel op de schoolwebsite onder 'Schoolexamens', direct na de link naar het PTA de volgende beschrijving:

Culturele en kunstzinnige vorming (CKV)

Kennismaking met kunst en cultuur in de praktijk. Rondom de taalreizen organiseren we verschillende activiteiten, zoals bijvoorbeeld bezoek aan theater en musea, maar ook de kathedraal van Rouen, Stonehenge, e.d. Tijdens de reizen doe je rondom deze activiteiten verschillende opdrachten.

CKV sluit je af met een beoordeling 'voldoende' of 'goed'.

Een goede beoordeling voor CKV krijg je bij deelname aan tenminste 10 (Havo) of 12 (Vwo) van de 16 activiteiten en het maken van de bijbehorende opdrachten en het voldoende afsluiten van het derde leerjaar Tekenen en beeldende vorming.

Een voldoende beoordeling voor CKV krijg je bij deelname aan tenminste 6 (Havo) of 8 (Vwo) activiteiten en het maken van de bijbehorende opdrachten en het voldoende afsluiten van het derde leerjaar Tekenen en beeldende vorming.

Haal je geen voldoende, dan moet je in overleg met je mentor en de docent Beeldende vorming (Tekenen) vervangende opdrachten doen.

Dit doet niet onder voor de invulling van CKV die op andere scholen gegeven wordt. Helaas is dit echter door een technische onvolkomenheid niet in het PTA opgenomen zoals dat aan de inspectie is gestuurd. Wellicht dat u in uw rapport melding wilt maken dat het PTA dat aan de inspectie is opgestuurd het onderdeel CKV per abuis ontbrak.

2. U schrijft in het conceptrapport over de meting van de sociale veiligheid: “*We hebben niet kunnen vaststellen dat hiervan sprake is: de school gebruikt geen gestandaardiseerd instrument en over de validiteit*

en betrouwbaarheid van het instrument is geen afdoende informatie beschikbaar.”

Dat u dit niet heeft kunnen vaststellen, zal zijn omdat het ons onduidelijk is dat u daarom gevraagd zou hebben. Het is in elk geval niet waar dat we geen gestandaardiseerd instrument zouden gebruiken. Ook de stelling dat er geen afdoende informatie beschikbaar zou zijn, is onjuist.

U meldt dat u op 8 maart een bericht heeft verzonden dat de gegevens over de sociale veiligheid beschikbaar gemaakt moeten worden. We hebben uitsluitend bericht gehad voor SvPO Utrecht en SvPO Amsterdam. We namen aan dat u dit bericht alleen voor deze nieuwe scholen bedoelde.

We hanteren precies hetzelfde onderzoek als in Vensters voor verantwoording gebruikt wordt, met dien verstande dat wij dit net als met al van dergelijke modules, in ons eigen systeem hebben geïntegreerd. De vragen worden zoals in het schrijven van 16 april is beschreven, jaarlijks voorgelegd aan leerlingen en als er uit de analyse van de meting redenen tot verbetering van de sociale veiligheid volgen, dan wordt daarop door de schoolleiding geacteerd. We hebben de voorlopige resultaten over 2017/18, die in principe voor 1 augustus 2018 geleverd zouden moeten, uitgevraagd. Die zijn als volgt:

Onderdeel	Kapelle	Hurdegaryp	Geldermalsen
% leerlingen ingevuld	63,1	72,6	76,4
Hoe tevreden ben je over de sfeer op school?	7,8	7,5	8,1
Ga je met plezier naar school?	7,2	7,0	7,8
Hoe tevreden ben je over de veiligheid op school?	8,1	7,9	8,5
Hoe tevreden ben je over hulp die je van school krijgt bij persoonlijke problemen?	8,3	8,5	8,8
Hoe tevreden ben je over wat school doet tegen pesten?	7,7	7,8	8,2

(vervolg)

Onderdeel	Kapelle	Hurdegaryp	Geldermalsen
Ben je de afgelopen drie maanden gepest door leerlingen van deze school?	8,8	8,7	8,8
Ben je de afgelopen drie maanden online gepest door leerlingen van deze school?	9,3	9,1	9,1
Ben je de afgelopen drie maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school?	9,2	8,8	8,1

N.B. Bij de vragen over pesten en discriminatie staat een 1 voor 'heel vaak' en een 10 voor 'helemaal niet'.

Bij de interpretatie van de cijfers dient u er rekening mee te houden dat er in Geldermalsen alleen nog leerlingen van leerjaar 1 en 2 zijn. Zoals ook op de andere scholen blijkt zijn die tevredener dan 3^e en vooral 4^e klassers.

In de resultaten van de veiligheidsmonitor dit jaar is geen aanleiding gezien om het veiligheidsbeleid te wijzigen of om gerichte aanvullende acties op het bestaande beleid te nemen.

3. Er zijn geen voorzieningen begroot en om die reden waren ze de afgelopen jaren niet in de meerjarenbegrotingen apart gespecificeerd. De realisatie laat soms kleine voorzieningen zien, zoals voor ambtsjubilea. Hoe dan ook, in het nieuwe jaarverslag zijn de posten apart opgenomen in de meerjarenbegroting.

U stelt dat niet wordt voldaan aan het geven van een toelichting op de ontwikkeling van de posten van de begroting. Volgens het rapport is de meerjarenbegroting 'beperkt beleidsrijk'. U vermeldt niet waarop u baseert dat de meerjarenbegroting beleidsrijker zou moeten zijn dan nu. Wij wensen helemaal geen beleid te maken, we willen een goede school zijn met een continue feedbackloop voor gestage kleine verbeteringen. Hoe dan ook, omdat geen vereiste is dat de meerjarenbegroting beleidsrijker zou moeten zijn, behoort dat ook niet in het inspectierapport te staan.

In het rapport stelt u voorts dat de toelichting bij de meerjarenbegroting te summier is. Dit is onjuist. Volgens de regeling van jaarverslaggeving onderwijs dient het bestuur bij de posten aan te geven welke belangrijke ontwikkelingen zij verwacht. Het bestuur verwacht geen belangrijke ontwikkelingen, behoudens nog een toename in aantal leerlingen (Tjalling Koopmans en Ida Gerhardt). Die toename is in het jaarverslag genoemd. De toelichting is dan ook summier omdat er niet meer te melden valt. Dat is ook precies wat we willen: rust, orde en regelmaat. Het klopt

dat de meerjarenbegroting summier is, niet dat zij te summier is.

4. In het onderhavige rapport schrijft u nog steeds: “De school schrijft [in de schoolgids] weinig over de consequenties bij het wisselen van school.” Een dergelijke tekst roept vragen op bij eenieder die het leest. Men zal denken: “Blijkbaar zijn er dergelijke ernstige consequenties dat de inspectie het nodig vindt om er een aparte alinea aan te wijden in het rapport en moeten die consequenties in de schoolgids komen te staan als waarschuwing.” Nergens echter beschrijft u die consequenties of onderbouwt u dat die dusdanig zijn om überhaupt te moeten vermelden in een schoolgids laat staan in een inspectierapport. Het is echter onzin dat die consequenties er zouden zijn en de inspectie geeft geen enkele indicatie waarop ze de mening baseert dat ze er zouden zijn. Het handhaven van deze suggestieve tekst, waarvoor u geen onderbouwing geeft, is schadelijk. U dient ofwel de gehele alinea te schrappen, ofwel te onderbouwen waarom het overstappen naar een andere school problemen zou opleveren. In dat laatste geval willen we uiteraard nog de gelegenheid krijgen er op te reageren.

5. In het inspectierapport schrijft u: “Het bestuur betreft ouders, leerlingen en personeel onvoldoende bij het ontwikkelen en vaststellen van het schoolbeleid. Ze vraagt de betrokkenen wel regelmatig om in te stemmen met specifieke, vooral praktische onderdelen, maar verzuimt dit bij belangrijke zaken als de vaststelling van de klachtenregeling, de schoolgids en het schoolplan.”

Uit uw brief blijkt dat u niet heeft geconstateerd dat in het algemeen ouders, leerlingen en personeel onvoldoende betrokken worden. U heeft namelijk alleen MR-leden gevraagd of zij hebben ingestemd met onder meer het schoolplan, e.d. U bedoelt dus waarschijnlijk te schrijven dat: “het bestuur de MR onvoldoende bij het ontwikkelen en vaststellen (...) betreft.”

6. Dat de MR-leden die u heeft gesproken nog nooit met de klachtenregeling, de schoolgids en het schoolplan hebben ingestemd, kunt u niet opvatten als een tekortkoming. De MR-leden zaten er pas kort, zoals u bekend was. Het schoolplan en de klachtenregeling dateren van vóór het moment dat de leden die u heeft gesproken zitting hadden genomen in de MR. Beide documenten staan voor 2020 (Ida Gerhardt: 2021) op de rol om opnieuw vastgesteld te worden. De schoolgids 2017/18, die werd uitgedeeld op de infodagen die al in december 2016 begonnen, dateerde eveneens van voor de start van de zittingsperiode van de huidige leden. Natuurlijk hadden zij dus ook 'nog nooit' met een schoolgids ingestemd toen u hen daar tijdens uw bezoeken begin schooljaar 2017/18 om vroeg.

7. U constateert in uw rapport dat de school formeel aan de WMS voldoet. U vindt echter dat de medezeggenschap in de praktijk niet goed functioneert, hoofdzakelijk omdat ze zelden vergadert en de MR-leden onvoldoende op de hoogte zijn van de rechten en plichten in de WMS. En zij niet hebben ingestemd met de schoolgids, schoolplan en klachtenregeling - maar dat is in het vorige punt al verklaard.

De scholen hebben een medezeggenschapscollectief (MC) waarin bij meerderheid van stemmen ouders, leerlingen en docenten een vrij vergaande vorm van inspraak hebben. In de statuten van de MR staat dat die in principe de besluiten van het MC volgt. Daar komt bij dat de scholen zeer klein zijn en een hechte sociale gemeenschap vormen. Het is onder meer om die sociale gemeenschap te versterken dat er geen aparte docentenkamer is en dat de leerlingaantallen beperkt gehouden worden. De lijnen zijn daardoor ultrakort. De schoolleiding, de docenten en

de leerlingen zitten bijvoorbeeld in de pauze gezamenlijk in de aula.

Er is geen enkele wettelijke bepaling of voorschrift die stelt dat een school geen MC mag organiseren. Onze scholen hebben daarnaast een MR die, zoals u terecht schrijft, aan de wettelijke eisen voldoet. Het is niet aan de inspectie om te bepalen hoe vaak de MR moet vergaderen, dat is aan de MR-leden zelf. Zij zullen dit zo vaak als zij nodig vinden doen. Vanwege de MC zal er in de praktijk allicht niet veel behoefte aan zijn, maar dat is en blijft aan de leden om te bepalen. Als zijn dit anders zouden willen, kunnen ze zelfs het MR statuut wijzigen en de MC aan de kant zetten. Er is in elk geval geen wettelijke vergaderplicht. Art. 6 lid 1 bepaalt louter dat de MR en het bevoegd gezag bijeen komen als daar om wordt verzocht. Het enige overleg waarvan de frequentie is vastgesteld is dat met de toezichthouder. WVO art. 24e1 lid 3 bepaalt dat de toezichthouder ten minste tweemaal per schooljaar overlegt met de medezeggenschapsraad. Deze bepaling is opgenomen in de wet sedert 1 januari 2017.

Daar de toezichthouder in Amsterdam op ruime afstand van de school zit, is het niet efficiënt om de toezichthouder naar de locatie te laten reizen voor een overleg face-to-face. Opgemerkt zij dat ook de toezichthouder op vrijwillige basis werkt, teneinde de overheadkosten te minimaliseren en het geld in de klas te houden. Het voorgeschreven overleg vindt daarom in principe telefonisch of via skype plaats. Mocht daar vervolgens aanleiding toe zijn, dan reist de toezichthouder alsnog af naar de school voor nader overleg.

Schooljaar 2017/18 heeft de toezichthouder in november 2017 voor het eerst contact gehad met de MR. Voor het einde van het schooljaar zal hij andermaal het initiatief tot overleg nemen. Aan de bepaling van WVO art. 24e1 lid 4 wordt gewoon voldaan. Dat leden van de MR tijdens uw bezoek meldden nog geen contact met de toezichthouder te hebben gehad is correct. Uw bezoeken vielen nu eenmaal aan het begin van het schooljaar waarvoor de wet was ingegaan.

U schrijft dat de medezeggenschap 'in de praktijk niet voldoet'. Dat is een veel te algemeen oordeel, al helemaal om een drastische maatregel als een korting van de bekostiging op te baseren. U dient te onderbouwen aan welke onderdelen van de wet- en regelgeving de scholen niet zouden voldoen. In vogelvlucht: Er is een gekozen MR van 4 leden met een afgesproken taakverdeling, informatievoorziening is ruimhartig en alle instemmings- en adviesrecht wordt nageleefd. Daar er geen strijdigheid is van het functioneren van de MR met bepalingen in de wet- en regelgeving, kunt u niet concluderen dat de medezeggenschap 'in de praktijk niet voldoet'.

8. U velst een loodzwaar oordeel dat er “slechts beperkt garanties voor een integere en transparante kwaliteitscultuur” zijn. Dit is het soort proza waar bij een lezer alle alarmbellen afgaan. De scholen voor persoonlijk onderwijs staan als nieuwe instellingen onder een vergrootglas. De media volgen de ontwikkelingen op de voet. Ouders van nieuw te openen scholen informeren zich terdege over de bestaande scholen. Dit oordeel zal daarom zeer vergaande consequenties hebben en schade brengen.

Uw kritiek op de 'integere en transparante kwaliteitscultuur' is vanwege uw opvatting dat er sprake is van een belangenverstrengeling en dat die noch in het jaarverslag, noch in de schoolgids vermeld wordt: “Het bestuur geeft nergens aan hoe hij omgaat met mogelijke belangenverstrengelingen tussen bestuur en directie en/of andere medewerkers (art. 103, lid 5 onder b WVO). In het jaarverslag moet het bestuur daar aandacht aan besteden. Om duidelijkheid te bieden aan ouders en andere belanghebbenden, kan het bestuur hierover een

passage opnemen in de schoolgids.”

De omgang met belangenverstrengeling moet in de code goed bestuur staan en die hoeft niet in de schoolgids te staan. Uw suggestie dat er een passage over belangenverstrengeling in de schoolgids opgenomen kan worden, dient u te schrappen. U bent geen adviesbureau en als u al adviezen wil geven, dan moeten die wel correct zijn.

Het is bovendien onjuist dat niet vermeld wordt hoe omgegaan wordt met belangenverstrengelingen. Dit staat in de code goed bestuur, welke is vervat in de statuten. Daarin staat dat bij belangenverstrengelingen de toezichthouder op de hoogte gesteld wordt die naar bevind zal handelen en er melding van maakt in het jaarverslag. U meent dat deze code goed bestuur van eigen fabricaat is, maar dat is niet het geval. De clausule over belangenverstrengeling is overgenomen van de richtlijn dienaangaande van de VO-raad, dat wil zeggen van de code die 99% van de schoolstichtingen gebruiken. Die luidt als volgt:

“Een bestuurder meldt een (potentieel) tegenstrijdig belang aan de voorzitter van het interne toezicht en verschaft alle relevante informatie. Het interne toezicht beslist of sprake is van een tegenstrijdig belang en hoe daarmee wordt omgegaan, en maakt hiervan melding in het jaarverslag.”

Op de melding in het jaarverslag na is dit identiek aan hetgeen in onze statuten onder code goed bestuur staat. De melding in het jaarverslag is niet in de statuten opgenomen, omdat dit dubbelop zou zijn. Afwijkingen op de code goed bestuur moeten immers volgens de regeling voor het jaarverslag gemeld worden en belangenverstrengelingen vallen daar onder. Die verplichting geldt dus al. Kortom: De voorziening waarmee belangenverstrengeling wordt tegengaan is dezelfde als die van de VO-raad. Uw observatie dat “het bestuur nergens aangeeft hoe hij omgaat met mogelijke belangenverstrengelingen tussen bestuur en directie en/of andere medewerkers (art. 103, lid 5 onder b WVO)” is onjuist.

9. U stelt dat er twee situaties van belangenverstrengeling zijn geweest en dat die niet gerapporteerd zijn in het jaarverslag:

- **5.1.2.e** is behalve **5.1.2.e** an de school, ook **5.1.2.e** van de **5.1.2.e**. Zij werkt de nieuwe schoolleider bij Ida Gerhardt en Isaac Beeckman in. Er is in dit geval evenwel geen sprake van belangenverstrengeling. **5.1.2.e** is namelijk geen functionaris van de school en wordt ook niet door de school ingehuurd. Dat de schoolleider haar om advies kan vragen is fijn en dat zij bereid is dat ook te geven is helemaal mooi meegenomen. Uiteraard geniet **5.1.2.e** als **5.1.2.e** en gezien haar jarenlange ervaring en kennis van de ins- en outs van de scholen een zeker aanzien. Zij geniet daardoor ook een zeker moreel gezag. Dat de **5.1.2.e** van de bestuursvoorzitter een moreel gezag heeft kan echter onmogelijk als vorm van belangenverstrengeling beschouwd worden. Er wordt om die reden ook geen melding van gemaakt in het jaarverslag.
- **5.1.2.e** heeft sinds **5.1.2.e** als **5.1.2.e** van Tjalling Koopmans. Aanleiding was dat de vorige **5.1.2.e** en er niet op korte termijn een nieuwe schoolleider ingewerkt kon worden. De reden daarvoor is overigens dat wij, na slechte ervaringen met extern geworven managers, bij voorkeur kiezen voor intern opgeleide mensen. Alleen waren die niet op stel en sprong beschikbaar. Ongetwijfeld dat wij conform onze code goed bestuur in het jaarverslag van

2017 melding zullen maken van deze mogelijke belangenverstrengeling. Dat jaarverslag heeft u echter voor uw onderzoeksrapport niet ingezien. U heeft het verslag over 2016 als uitgangspunt genomen. En in 2016 was **5.1.2.e** geen schoolleider bij Tjalling Koopmans.

U stelt in uw rapport: “*In het jaarverslag moet het bestuur daar [belangenverstrengeling] aandacht aan besteden.*” Dat is natuurlijk feitelijk juist. Het is gewoon een citaat uit de richtlijn jaarverslagen VO. Tenzij u van plan bent om de complete richtlijn in het rapport op te nemen, is deze selectie uit de richtlijn suggestief. U suggereert dat er belangenverstrengeling heeft plaatsgevonden maar dat die in het jaarverslag niet is gerapporteerd. Dit is onjuist.

10. Uw oordeel dat er slechts beperkt garanties voor een integere en transparante kwaliteitscultuur zijn baseert u er op dat de regeling voor belangenverstrengeling niet goed zou zijn en dat belangenverstrengeling ten onrechte niet gerapporteerd zou zijn in het jaarverslag. De regeling is echter identiek aan die van de VO-raad. Voorts is er geen sprake geweest van niet gerapporteerde belangenverstrengeling. U dient het oordeel daarom te herzien.

11. U stelt dat onderwijs op afstand door een bevoegde docent Duits geen onderwijs is.

U verwijst naar Wvo art 2a: “*Voorafgezet onderwijs mag slechts worden gegeven door degene die daartoe ingevolge deze wet bevoegd is.*” Als gezegd wordt Duits door een bevoegde docent gegeven. Er is geen sprake van strijdigheid met dit artikel.

U stelt voorts dat er sprake is van strijdigheid met de Leerplichtwet art 2. Er zal waarschijnlijk een ander artikel bedoeld zijn, maar gezien de verwijzing naar juist deze Wet lijkt het er op dat u meent dat het onderwijs op afstand aan de leerlingen thuis wordt gegeven. Dat is niet het geval. De leerlingen zijn op school, doen daar hun schoolwerk en werken onder auspiciën van een bevoegde docent Duits die hen ook via Skype begeleidt. Alleen als leerlingen een achterstand hebben met hun schoolwerk mogen ze Duits ook thuis doen. Dit draagt er toe bij dat ook trage leerlingen of leerlingen met een bijzondere zorgbehoefte mee kunnen komen.

12. U schrijft dat de vrije dag in de week de andere lange schooldagen 'moet' compenseren.

Wat is dat toch. Als het wasmiddel in de aanbieding is, 3-halen-2-betalen, slaan we allemaal groot in bij de supermarkt, maar als het onderwijs in de aanbieding is, vragen we pruttelend of het niet een onsje minder mag. Als er veel onderwijs wordt geboden, vindt blijkbaar zelfs de inspectie dat het gecompenseerd moet worden. Dat wij als school veel onderwijs aanbieden is kostbaar, maar het heeft zeer gunstige effecten op de ontwikkeling van leerlingen. We wijzen u er bovendien op dat leerlingen het gros van hun huiswerk op school kunnen doen. In dat licht bezien valt het met de lange dagen nogal mee. Hoe dan ook: Het klopt dat leerlingen ook op de dagen dat ze het niet verplicht zijn, gymnastiek volgen.

13. In uw brief schrijft u dat wij in onze reactie van 16 april niet hebben aangetoond “dat het aanbod Fries dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school geen ontheffing heeft.” We stellen voor dat u dit dan ook zo in het rapport zet in plaats van wat er nu staat, namelijk dat er geen Fries wordt aangeboden. Dat is namelijk onjuist en is ook niet het punt van discussie. Uw kritiek is dat het aanbod Fries niet dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school geen ontheffing heeft.

Voorts klopt het dat voor het aanbod er geen bevoegde docent Fries in dienst is en ook dat kan uiteraard in het rapport worden vermeld.

Wij menen met ons aanbod te voldoen aan de kerndoelen, maar zullen bekijken of hier een ontheffing voor nodig is. De benoeming van een bevoegde docent is bijzonder lastig omdat het om een onaantrekkelijke kleine aanstelling gaat. We meenden dat het ook niet beslist noodzakelijk is, maar u heeft bij nader inzien gelijk met uw interpretatie van Wvo art. 11E. We zullen de wervingsinspanningen intensiveren.

14. Het professionaliseringsbeleid staat inderdaad alleen indirect in het schoolplan, namelijk via een verwijzing. Naast de beschrijving op welke wijze ervoor gezorgd wordt dat we bevoegde docenten kunnen blijven werven, wordt er verwezen naar de rechtspositieregeling (waarin staat welk scholingsbudget er is) en van daaruit ook naar het taakbeleid (waarin staat hoeveel tijd er voor scholing is). We zullen het schoolplan aanpassen door in plaats van verwijzingen de tekst in het schoolplan zelf op te nemen.

Voor het onderhouden van de bekwaamheid stelt de school per medewerker tijd (10% van de werktijdfactor) en geld (tot 1.350 euro voor full-timers) ter beschikking en evalueert de schoolleider tenminste jaarlijks met iedere medewerker hoe die daarmee de bekwaamheid heeft onderhouden en hoe die het komende jaar de bekwaamheid verder zal onderhouden.

U schrijft *“In de praktijk moeten docenten zelf bepalen of ze opleidingen of cursussen volgen; het bestuur faciliteert dit niet of nauwelijks.”* Het is niet waar dat docenten zelf bepalen of ze opleidingen volgen en hun bekwaamheid onderhouden. De schoolleider monitort dit en maakt er afspraken over met de docenten tijdens het jaarlijkse voortgangsgesprek. Het is wel waar dat docenten zelf kunnen bepalen hoe en waarmee zij de bekwaamheid onderhouden. Dit is onderdeel van hun functioneren en wordt als zodanig beoordeeld door de schoolleider. Als een docent de bekwaamheid onvoldoende onderhoudt, kan dat aanleiding zijn voor een negatieve beoordeling en zal de schoolleider met de docent afspreken hoe dit het komende jaar beter kan. Dat is een prima cyclus voor de controle op de eigen verantwoordelijkheid van de docent. Voorts is het onwaar dat de school dit 'niet of nauwelijks faciliteert.' Er is 10% van de werktijdfactor voor beschikbaar conform het taakbeleid en er is een ruim bedrag beschikbaar.

Dit alles is een prima invulling van de wettelijke eis dat de school ervoor zorgt dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt.

We hebben dit beleid gezet naast hetgeen er in andere schoolplannen staat, waaronder van scholen die u als goed en/of excellent hebt beoordeeld. Dit beleid doet er niet voor onder en uw afkeuring van ons beleid lijkt dan ook willekeurig te zijn. Het schoolplan van het door u recent (28 mei 2018) als 'goed' beoordeelde Lorentz Casimir College te Eindhoven bevat slechts de volgende summier tekst over onderhoud van bekwaamheid: *“Wij scholen ons jaarlijks door interne scholingen te volgen en te verzorgen, externe scholing te volgen en daarover terug te koppelen binnen school of door bij elkaar op lesbezoek te gaan.”* Dit is de enige zin die in het schoolplan staat over scholing, maar dat vormt voor u geen belemmering om in het onderzoeksrapport van 29 mei 2018 de school een beoordeling 'goed' te geven op het onderdeel KA1 Kwaliteitszorg en KA2 Kwaliteitscultuur. In dit licht gezien kunt u ons scholingsbeleid onmogelijk als onvoldoende kwalificeren.

Tot slot: U schrijft dat 'de directie' ervan uit gaat dat de docenten professionals zijn en dat

incidentele scholing volstaat. Het is beslist geen citaat van de 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e Hij is directeur van deze scholen en niemand anders. 5.1.2.e
5.1.2.e van Tjalling Koopmans heeft gezegd dat docenten professionals zijn. Docenten zijn daardoor vaak prima zelf in staat te beoordelen welke verdere opleiding ze nodig hebben en zijn niet aangewezen op van hogerhand opgelegde cursussen. 5.1.2.e heeft zich voorts in het gesprek met de inspectie uitgesproken tegen de suggestie dat de school dicht zou moeten voor studiedagen van docenten. Verder is zij in het algemeen voorstander van studie voor docenten in plaats van losse cursussen omdat de kwaliteit van de laatste soms erg matig zijn en de effecten ervan zelden beklijven. Zij kan zich niet herinneren te hebben gezegd dat incidentele scholing volstaat. Dat hangt af van de ontwikkeling van individuele docenten.

15. U stelt dat de Raad van Toezicht slechts uit één persoon bestaat en dat de kwaliteit van het toezicht kan verbeteren als de Raad van Toezicht zich uitbreidt. De toezichthouder zou bovendien 'de werkgeversrol' moeten invullen door werkgever van de de bestuurders te worden. Er zou voorts geen duidelijke taak- en bevoegdheidsverdeling zijn tussen bestuur en toezichthouder.

U blijft er nog altijd bij dat we een bestuursmodel met een Raad van Toezicht hebben met een werkgeversrol. Dat is niet zo. We hebben een dagelijks bestuur (voorzitter, secretaris en penningmeester), een algemeen bestuur, en een benoemde toezichthouder die de toezichthoudende rol vervult die volgt uit de Wvo. Dit is een volstrekt legitieme governance structuur. We zijn daarbij niet over één nacht ijs gegaan, maar hebben uitgebreid advies ingewonnen, onder andere bij Van Doorne notarissen die hierover een notitie heeft samengesteld. Het is de structuur die prima passend is voor onze kleine schoolorganisaties. Het is bovendien precies dezelfde structuur die sommige andere scholen hebben, al hebben die meestal geen aparte toezichthouder voor de taken die de Wvo stelt.

Er is geen enkele bepaling die stelt dat de toezichthouder als bedoeld in de Wvo niet uit één persoon mag bestaan. Gelet op de omvang van iedere school (ca. 400 leerlingen, 40 personeelsleden) is meer dan één toezichthouder zelfs overdaad. Wel is het zo dat als er meer scholen voor persoonlijk onderwijs komen, het niet voor de hand ligt dat dezelfde persoon toezichthouder van ieder van die scholen zal zijn. Vooralsnog hebben de scholen tezamen echter nog maar 1.100 leerlingen en ca. 100 personeelsleden. De toezichthoudende taken die de Wvo aan de toezichthouder opdraagt zijn niet zodanig dat dit bij deze omvang niet haalbaar zou zijn.

Als de inspectie schrijft dat 'de kwaliteit van het toezicht' kan verbeteren als er meer toezichthouders komen, dan impliceert dit voor de lezer dat er momenteel sprake is van een tekortkoming die hersteld moet worden. Die suggestie behoort u niet te doen. De school voldoet aan de verplichtingen. Zoals u uit de gesprekken met bestuur en toezichthouder hebt begrepen, zijn wij zeker van plan om het aantal toezichthouders uit te breiden als er meer scholen komen en die ook in omvang toenemen. Dit is echter irrelevant om te benoemen in de rapporten over de individuele scholen. Bedenk dat u in het geval van Ida Gerhardt schrijft dat deze school met 158 leerlingen en 12 docenten meer dan één toezichthouder nodig zou hebben om de taken die volgen uit de Wvo te vervullen. Dat is volstrekt overdreven. Ook voor Isaac Beeckman (390 leerlingen, 37 docenten) en Tjalling Koopmans (320 leerlingen, 29 docenten) is het overdreven.

U schrijft dat 'de toezichthouder geen invulling geeft aan de werkgeversrol' en de school dit kan 'verbeteren' door de statuten aan te passen. U haalt de zaken door elkaar. De toezichthouder in

het kader van de Wvo heeft helemaal geen werkgeversrol. Als gezegd hebben we geen Raad van toezicht model en dat staat ook zo in de statuten.

U schrijft dat er geen duidelijke taak- of bevoegdheidsverdeling is. Dat is niet waar. De taak- en bevoegdheidsverdeling volgt gewoon uit de Wet. De Wvo beschrijft uitputtend de taken en bevoegdheden van de toezichthouder. Meer zijn het er niet. Het dagelijks bestuur heeft alle andere plichten en bevoegdheden ingevolge het bestuur van een school en algemeen bestuur houdt algemeen toezicht.

16. Aangaande de kwaliteitszorg vraagt u in uw brief om 'concrete recente evaluaties met bijbehorende verbeter- en borgingsmaatregelen'. We geven er hierbij enkele:

a. De CE-resultaten voor Economie bij Isaac Beeckman laten al enkele jaren te wensen over. Ze zitten structureel onder het landelijk gemiddelde. Onderzoek heeft uitgewezen dat onze 'peer-group' (12 scholen waar we ons mee vergelijken) in de bovenbouw evenveel tijd inroostert voor Economie. Voorts zijn onze resultaten op de Rekentoets telkens formidabel, waaruit afgeleid mag worden dat er geen tekortkomingen zijn op rekengebied. Tot slot behalen dezelfde leerlingen bij Geschiedenis en Aardrijkskunde uitstekende resultaten. Dat alles sluit veel mogelijke verklaringen uit.

We hebben vervolgens onderzocht of de problemen wellicht met de gebruikte lesmethode samenhangen. Dit is zeer moeilijk na te gaan. En de inspectie heeft geen data... We hebben in onze 'peer-group' toch van enkele scholen kunnen achterhalen waar ze mee werken. We konden redelijkerwijze vaststellen dat het ook niet aan de gebruikte methode ligt.

De conclusie was dat de oorzaak waarschijnlijk bij het lesgeven van de docent gezocht moet worden. Deze docent krijgt van leerlingen ook matige beoordelingen. Daarop is de begeleiding van deze docent geïntensiveerd en is er een verbeterde jaarplanning voor hem opgesteld.

Helaas nog altijd zonder resultaat. Ook bleven de beoordelingen van leerlingen nog altijd matig. Onze conclusie was dat er een andere docent aangesteld moest worden. Dit is bij de start van dit lopende schooljaar gebeurd. De beoordelingen van de nieuwe docent zijn al beter. We zijn in spannende afwachting van de resultaten van het CE (en kunnen die nu ook vergelijken met de resultaten uit Friesland omdat de eerste lichting Havo-leerlingen daar nu eindexamen heeft gedaan).

b. We streven er naar om ieder schooljaar evenveel lesdagen te laten bevatten. Dat zorgt voor minder fluctuaties in het rooster en voorkomt dat de jaarplanningen op de kortste jaren worden afgesteld (en er daardoor onderbenutting is van de capaciteit). Daardoor vervallen in korte jaren bij ons de krokusvakanties. Vanwege indicaties van docenten over verminderde concentratie van leerlingen in de lange periode na kerst, hebben we gekeken naar de ontwikkeling van de resultaten van leerlingen. Daar blijkt zich inderdaad een kleine verzwakking in voor te doen, die zich niet voordoet als er een krokusvakantie is. Het effect is minimaal (en valt binnen de statistische foutenmarge), maar toch reden om het beleid te herzien. Er wordt vanaf 2018/19 ook in korte jaren tenminste een extra lang weekeinde met de krokusvakantie gegeven.

c. Leesvaardigheid kan over de volle breedte beter. We zien dat doordat we van alle toetsen markeren hoe zwaar de component leesvaardigheid er in vertegenwoordigd is (het is vandaar ook

dat de CITO leesvaardigheidstoetsen overbodig zijn geworden). Om dit te verbeteren zijn een aantal ontwikkelingen in gang gezet.

1. Extra lestijd die bij Nederlands in jaar 2 werd besteed aan een project over Romeinse en Griekse goden is vervangen door historische teksten die vooral op leesvaardigheid worden aangeboden.
2. Vanaf schooljaar 2019/20 doen Vwo-leerlingen geen eindexamen Nederlands meer in jaar 5. Ofschoon de leerlingen er wel al toe in staat zijn (de resultaten zijn tot dusverre conform het landelijk gemiddelde), hebben we zo een jaar meer de tijd om aan leesvaardigheid te werken. Daarnaast overigens ook aan schrijfvaardigheid: Alle Vwo'ers krijgen voortaan een module schrijfvaardigheid.
3. Door het nieuwe rooster, met gymnastiek op de vijfde dag, is er extra tijd beschikbaar. De lestijd Engels en Frans wordt in de bovenbouw uitgebreid. Er was al besloten om de extra tijd te besteden aan actualiteit (van mode tot politiek) om meer verbinding te leggen met de werkelijkheid van alledag. Er is nu ook besloten om ongeveer een kwart van die tijd aan leesvaardigheid te besteden (artikelen uit tijdschriften, kranten, e.d.).

Indien gewenst kunt u veel meer voorbeelden krijgen, maar we stellen uw leesvaardigheid inmiddels toch al danig op de proef dus laten we het hier nu bij.

17. U stelt 'waardering' te hebben voor de zeer hoge opstroom en doorstroom, maar dat die niet leiden tot meer dan de beoordeling 'voldoende' voor de resultaten van het onderwijs.

Doordat de inspectie geen duidelijke criteria heeft waar zij zich bij de oordeelsvorming op baseert, moet gekeken worden naar de praktijk. Het kan uiteraard niet zo zijn dat de ene school anders beoordeeld wordt dan de andere.

We verwijzen u naar het recente rapport van het Wilhelminacollege in Culemborg (januari 2018). De resultaten van de Havo-afdeling wordt daarin 'voldoende' beoordeeld, terwijl de Vwo-afdeling als 'goed' wordt beoordeeld.

De doorstroom onderbouw (A) en doorstroom bovenbouw (B) zijn in een enkel cijfer te vatten: de kans dat een leerling zonder doubleren slaagt. Bij Havo is dat: $A^2 \times B^3$ en bij Vwo: $A^2 \times B^4$. Dat dit een correcte berekening is, heeft de inspectie meermalen bevestigd, onder andere naar verschillende media. De 3-jarige resultaten van het Wilhelminacollege, met tussen haakjes de resultaten van SvPO Isaac Beeckman, zijn als volgt:

Havo

Opstroom t.o.v. basisschooladvies: 6,7% (28,7%)

Geslaagd zonder doubleren: 61,4% (76,9%)

CE-gemiddelde: 6,23 (6,27)

Er zijn op onze school dus meer dan 4x zoveel leerlingen die per saldo boven hun basisschool-advies uit komen, het percentage geslaagden zonder doubleren is 25% hoger en ondanks dat zijn de CE-gemiddelden vrijwel gelijk (ze zijn zelfs nog iets hoger). Los van dat het tamelijk onrechtvaardig aandoet, is de vraag hoe informatief de inspectie is als zij beide resultaten als 'voldoende' en dus gelijkwaardig beoordeelt. Dat u in het rapport schrijft 'waardering' te hebben voor onze resultaten is irrelevant als die waardering niet ook in het oordeel tot uitdrukking komen. De vraag is bovendien welke resultaten dan wel als 'goed' gewaardeerd

worden. Daarop geeft de Vwo-afdeling van het Wilhelminacollege antwoorden:

Vwo

Opstroom t.o.v. basisschooladvies: 6,7% (28,7%)

Geslaagd zonder doubleren: 63,2% (69,8%)

CE-gemiddelde: 6,57 (6,45)

De opstroom is uiteraard ook hier 4x zo hoog, het percentage geslaagden zonder doubleren is 10% hoger en opnieuw zijn de CE-gemiddelden vrijwel gelijk.

Het Wilhelminacollege hanteert overigens precies hetzelfde eigen aspect van kwaliteit als onze scholen: “De school heeft als doel leerlingen kansen te bieden en hen uit te dagen op een hoger niveau de opleiding te volgen.” Daar kan een verschil in beoordeling ook niet aan liggen. U zou nog kunnen tegenwerpen dat het Wilhelminacollege heeft gevraagd om een beoordeling 'goed', maar die aanvraag heeft alleen betrekking op het eindoordeel, niet op het onderdeel resultaten (OR1).

Kortom: Omdat u meent dat de resultaten van het Vwo Wilhelminacollege 'goed' zijn, zijn onze resultaten van zowel Havo als Vwo dat ook. Gelieve uw oordeel over onze resultaten in lijn te brengen met uw oordeel over de resultaten van andere scholen.

18. Als bijlage ontvang u op uw verzoek 3 geanonimiseerde bekwaamheidsdossiers.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Stichting Isaac Beeckman Academie
Stationsstraat 51
4421 AK Kapelle

Datum 12 juli 2018
Betreft Reactie op uw schrijven van 7 juni 2018

Geachte **5.1.2.e**

Naar aanleiding van uw reactie op onze brief van 17 mei, hebben wij de conceptrapporten van de vierjaarlijkse onderzoeken bestuur en scholen van de Isaac Beeckman Academie, het Tjalling Koopmanscollege en de Ida Gerhardt Academie nogmaals aangepast (zie de bijlagen) en definitief vastgesteld. We vragen u om per ommegaande uw tekst voor hoofdstuk 4 (maximaal 1 A4 tekst) aan ons toe te sturen, zodat wij de rapporten uiterlijk 23 juli 2018 ter plaatsing op onze website kunnen aanbieden.

Voordat we ingaan op de specifieke punten uit uw brief, reageren we op uw algemene kritiek dat de inspectie geen adviesfunctie zou hebben en dat de inspectie gevonden tekortkomingen zou moeten bewijzen.

Het klopt dat de inspectie geen concrete adviezen geeft. Wel heeft de inspectie naast een waarborgfunctie de functie om besturen te stimuleren om het verbeterpotentieel dat wij bij scholen aantreffen ten volle te benutten in het streven naar goede onderwijskwaliteit. Daarom rapporteren wij niet alleen over tekortkomingen, maar ook over goede praktijken en onderdelen die beter kunnen.

Verder is het bestuur de eerstverantwoordelijke voor de onderwijskwaliteit en is het de taak van besturen om zich te verantwoorden over de onderwijskwaliteit. Het uitgangspunt is daarbij dat inspectie en bestuur vanuit wederzijds vertrouwen werken en elkaar goed informeren.

Deze informatie over de werkwijze van de inspectie is terug te vinden in het Onderzoekskader voor het toezicht op het voortgezet onderwijs (<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders/documenten/rapporten/2016/06/13/onderzoekskader-2017-voor-het-toezicht-op-het-voortgezet-onderwijs>).

Hieronder geven we verder puntsgewijs de onderbouwing bij het al dan niet overnemen van uw suggesties en de consequenties voor het definitieve rapport:

1. CKV

1a. CKV in de onderbouw. De toelichting op de wet door het ministerie van OCW, zoals te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/vraag-en-antwoord/wat-is-de-onderbouw-van-het-voortgezet-onderwijs>, noemt dat er minimaal twee vakken moeten worden aangeboden. Uit uw toelichting komt naar voren dat minimaal twee van deze vakken voldoende aandacht krijgen en dat de scholen daarmee voldoen aan de kerndoelen. We schrappen deze herstelopdracht.

1b. U legt uit op welke wijze CKV in de bovenbouw aan de orde komt en hoe de ontwikkeling van de leerlingen op dit gebied getoetst wordt. In de PTA's van Isaak Beeckman en Tjalling Koopmans ontbreekt deze informatie echter. We wijzigen de herstelopdracht als volgt: in het PTA ontbreekt de wijze van toetsing en afsluiting van het vak CKV. Het bestuur voegt deze informatie toe in het PTA voor het schooljaar 2018-2019.

2. Enquêtes sociale veiligheid

Uit de door u toegestuurde informatie kunnen wij geen conclusies trekken over de sociale veiligheid van de leerlingen. Niet alle vragen van Scholen op de Kaart zijn in het overzicht vermeld, er zijn geen frequentietabellen aangeleverd en ook geen benchmark. Wij willen graag de oorspronkelijke rapportages van u ontvangen. We handhaven de herstelopdracht.

Op 8 maart 2018 hebben wij u via e-mail een brief gestuurd over de jaarlijkse monitoring sociale veiligheid. In deze brief leggen wij uit aan welke eisen het instrument moet voldoen en vragen we om de gegevens over het schooljaar 2017-2018 uiterlijk 1 augustus 2018 aan te leveren. Deze brief is naar alle besturen van SvPO gestuurd. Zie hieronder een kopie van de verzendlijst.

41870	Stichting Isaac Beeckman Academie	Monitoring Sociale Veiligheid VO scholen	29ZT	isaacbeeckman@svpo.nl
42639	Stg. Tjalling Koopmans College	Monitoring Sociale Veiligheid VO scholen	30UV	tjallingkoopmans@svpo.nl
42718	Stg Ida Gerhardt Academie	Monitoring Sociale Veiligheid VO scholen	31CZ	idagerhardt@svpo.nl

42749	Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam	Monitoring Sociale Veiligheid VO scholen	31FG	5.1.2e@svpo.nl
42748	Stichting Tjalling Koopmans College Utrecht	Monitoring Sociale Veiligheid VO scholen	31FH	5.1.2e@svpo.nl

3. Inhoud en toelichtingen continuïteitsparagraaf

3a. Voorzieningen

In de recent via DUO ontvangen jaarstukken 2017 van IBA is met onze opmerkingen rekening gehouden. De jaarstukken 2017 van TKC zijn momenteel (5 juli 2018) nog niet via DUO ontvangen. We nemen evenwel aan dat onze opmerkingen zijn verwerkt in de continuïteitsparagraaf zoals die is opgenomen in het bestuursverslag over 2017 van TKC. Uw reactie leidt niet tot inhoudelijke aanpassing van het rapport IBA en het rapport TKC.

3b. Beleidsrijkheid

Aanvullende kwaliteitseisen t.a.v. de samenstelling van de continuïteitsparagraaf worden gevraagd in de toelichtende brochure van OCW bij de RJO op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ, Stramien 24 en 34): de onderdelen voor de continuïteitsparagraaf bevatten begrijpelijke, relevante, betrouwbare en vergelijkbare toelichtingen. Een duidelijk beeld van ontwikkelingen in de posten van de meerjarenbalans en de relevante toelichtingen daarbij, is nodig voor goed inzicht in de meerjarige liquiditeits- en vermogenspositie. Afzonderlijke posten met opvallende ontwikkelingen moeten altijd goed worden toegelicht in de continuïteitsparagraaf. Dit geldt ook voor onderdelen van het eigen vermogen en voor de voorzieningen. Het is belangrijk om niet alleen de posten van de meerjarenraming toe te lichten, maar ook een toelichting te geven over de tendens in de verwachte financiële ontwikkelingen (zoals tekorten of overschotten in de exploitatieresultaten). Uw opmerking dat u geen financieel beleid maakt staat haaks op hetgeen u bijvoorbeeld noemt in de paragraaf 5.3 "risico en beheersing" in het bestuursverslag 2017 van IBA. Uw reactie leidt niet tot inhoudelijke aanpassing van het rapport IBA en TKC.

3c. Summiere toelichting meerjarenbegroting

Een belangrijke ontwikkeling is bijvoorbeeld dat er kennelijk weinig investeringen in het onderwijs zullen worden uitgevoerd (zie het meerjarig verloop van de post materiële vaste activa, ter wijl de afschrijvingslasten op vrijwel het zelfde niveau blijven). Ook (als voorbeeld) het verloop van de post "financiële vaste activa" (de post "financiële activa") in de meerjarenbegroting van ISA noopt tot een (nadere) toelichting. Dit zou tenminste reden zijn voor een nadere toelichting op de gepresenteerde cijfers in de continuïteitsparagraaf.

NB: de stichting Ida Gerhardt Academie is per 1 augustus 2016 daadwerkelijk gestart. Over 2016 en 2017 waren ten tijde van het onderzoek nog geen jaarrekening en bestuursverslag samengesteld. Door het ontbreken van deze verantwoordingstukken reageren wij alleen op uw reactie over TKC en IBA. Uw reactie leidt niet tot inhoudelijke aanpassing van het rapport IBA en TKC.

4. Informatie over overstappen naar een andere school in schoolgids
Wanneer leerlingen van de onderbouw van uw scholen naar een andere school overstappen kunnen zij problemen ondervinden vanwege het feit dat de leerstof voor biologie, geschiedenis en aardrijkskunde niet gelijkmatig over de leerjaren verdeeld is. Wij zijn van oordeel dat – hoewel geen wettelijke vereiste – het voor ouders en leerlingen belangrijk is dat bestuur dit in de schoolgids duidelijk maakt. Wij wijzigen de tekst niet.

5. We wijzigen 'ouders, leerlingen en personeel' in 'medezeggenschapsraad'

6 en 7. Medezeggenschap

Uw reactie over de werking van de medezeggenschap op uw scholen biedt geen nieuwe informatie of argumenten met betrekking tot ons oordeel over het functioneren van de medezeggenschap. Wij blijven bij onze conclusie dat de school formeel aan de WMS lijkt te voldoen, maar dat dat in de praktijk niet het geval is. We handhaven de herstelopdracht.

8, 9 en 10. Belangenverstrengeling

Uw reactie op onze conclusie dat mogelijke belangenverstrengeling niet gemeld wordt in het jaarverslag, biedt ons geen nieuwe inzichten. Uit diverse bronnen maken wij op dat **5.1.2.e** ook in 2016 **5.1.2.e** was bij Tjalling Koopmans Hurdegaryp. Wij handhaven de herstelopdracht.

11. Duits

U stelt dat Duits door een bevoegde docent wordt gegeven. De school voldoet daarmee echter nog niet aan de wet als deze docent niet op de school aanwezig is. Gelet op het feit dat de leerling de school moet bezoeken (art. 2 Leerplichtwet), is de wet zo bedoeld dat ook de docent op de school aanwezig moet zijn. Wij handhaven de herstelopdracht.

12. Lichamelijke opvoeding

In uw opmerkingen lezen we geen reactie op onze onderbouwing van de herstelopdracht voor lichamelijke opvoeding. Wij handhaven de herstelopdracht.

13. Fries

Wij wijzigen de tekst over het Fries in het rapport naar 'het bestuur toont niet aan dat het aanbod Fries dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school geen ontheffing heeft' en handhaven de herstelopdracht.

14. Bekwaamheidsdossiers

U toont met het toesturen van de bekwaamheidsdossiers van enkele docenten aan dat de bekwaamheid van docenten wordt bijgehouden. We schrappen de betreffende herstelopdracht en de bijbehorende rapporttekst.

15. Toezichthouder

Het klopt dat we in het rapport onterecht spreken van een raad van toezicht die de werkgeversrol zou moeten vervullen. Wij wijzigen deze onderdelen in de tekst. De rest van deze alinea handhaven we omdat we van oordeel zijn dat de door u gekozen constructie kwetsbaar is.

16. Kwaliteitszorg

De concrete evaluaties die u beschrijft in uw reactie zijn voor ons aanleiding om de rapporttekst op dit punt te wijzigen en in de nieuwe tekst te vermelden dat u de onderwijskwaliteit regelmatig evalueert en naar aanleiding daarvan passende verbeter- en borgingsmaatregelen treft.

17. Resultaten

We hebben opnieuw de resultaten van het Tjalling Koopmanscollege bestudeerd en blijven bij de conclusie dat deze voldoende zijn. Aanvullend op de in ons vorige schrijven genoemde argumenten geldt voor het vwo dat de resultaten goed lijken, maar dat van nog maar twee cohorten leerlingen cijfers beschikbaar zijn. We kunnen dus nog geen driejaarsgemiddelde berekenen. Voor de havo geldt dat het gemiddelde eindexamencijfer precies op de norm ligt en dus flink lager dan het landelijk gemiddelde. Voor zowel havo als vwo is het verschil SE-CE aan de hoge kant, hetgeen een risico vormt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: reactie op uw mail van 7 juni en de definitieve rapporten.
Datum: donderdag 12 juli 2018 11:51:23
Bijlagen: [BST4JOBST \[REDACTED\].pdf.DRF](#)
[BST4JOBST \[REDACTED\].pdf.DRF](#)
[BST4JOBST \[REDACTED\].pdf.DRF](#)
[IVHO EDOCS- \[REDACTED\] v1-reactie en aanbieding definitieve rapporten.pdf.DRF](#)

EDOCS: [REDACTED]

Geachte 5.1.2.e,

Hierbij stuur ik u een brief met de reactie van 5.1.2.e en de drie definitieve rapporten.
Zoals ook in de brief staat ontvangen we graag uiterlijk 23 juli uw toevoeging aan de rapporten in het hoofdstuk 4. Reactie van het bestuur/de directie.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e
Postadres: Postbus 2730, 2500 GS Utrecht

5.1.2.e

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Stichting Isaac Beeckman Academie
Stationsstraat 51
4421 AK Kapelle

Locatie Utrecht

Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht
T 088 669 6060
www.onderwijsinspectie.nl

Contact

5.1.2.e
Medewerker toezicht

T 06 5.1.2.e
5.1.2.e@owinsp.nl

Onze referentie

[Redacted]

Uw referentie**Bijlage:**

Definitieve rapporten
294123, 294124 en 294126

Datum 12 juli 2018
Betreft Reactie op uw schrijven van 7 juni 2018

Geachte 5.1.2.e

Naar aanleiding van uw reactie op onze brief van 17 mei, hebben wij de conceptrapporten van de vierjaarlijkse onderzoeken bestuur en scholen van de Isaac Beeckman Academie, het Tjalling Koopmanscollege en de Ida Gerhardt Academie nogmaals aangepast (zie de bijlagen) en definitief vastgesteld. We vragen u om per ommegaande uw tekst voor hoofdstuk 4 (maximaal 1 A4 tekst) aan ons toe te sturen, zodat wij de rapporten uiterlijk 23 juli 2018 ter plaatsing op onze website kunnen aanbieden.

Voordat we ingaan op de specifieke punten uit uw brief, reageren we op uw algemene kritiek dat de inspectie geen adviesfunctie zou hebben en dat de inspectie gevonden tekortkomingen zou moeten bewijzen.

Het klopt dat de inspectie geen concrete adviezen geeft. Wel heeft de inspectie naast een waarborgfunctie de functie om besturen te stimuleren om het verbeterpotentieel dat wij bij scholen aantreffen ten volle te benutten in het streven naar goede onderwijskwaliteit. Daarom rapporteren wij niet alleen over tekortkomingen, maar ook over goede praktijken en onderdelen die beter kunnen.

Verder is het bestuur de eerstverantwoordelijke voor de onderwijskwaliteit en is het de taak van besturen om zich te verantwoorden over de onderwijskwaliteit. Het uitgangspunt is daarbij dat inspectie en bestuur vanuit wederzijds vertrouwen werken en elkaar goed informeren.

Deze informatie over de werkwijze van de inspectie is terug te vinden in het Onderzoekskader voor het toezicht op het voortgezet onderwijs (<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders/documenten/rapporten/2016/06/13/onderzoekskader-2017-voor-het-toezicht-op-het-voortgezet-onderwijs>).

Locatie Utrecht

Datum
12 juli 2018

Onze referentie
[REDACTED]

Hieronder geven we verder puntsgewijs de onderbouwing bij het al dan niet overnemen van uw suggesties en de consequenties voor het definitieve rapport:

1. CKV

1a. CKV in de onderbouw. De toelichting op de wet door het ministerie van OCW, zoals te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/vraag-en-antwoord/wat-is-de-onderbouw-van-het-voortgezet-onderwijs>, noemt dat er minimaal twee vakken moeten worden aangeboden. Uit uw toelichting komt naar voren dat minimaal twee van deze vakken voldoende aandacht krijgen en dat de scholen daarmee voldoen aan de kerndoelen. We schrappen deze herstelopdracht.

1b. U legt uit op welke wijze CKV in de bovenbouw aan de orde komt en hoe de ontwikkeling van de leerlingen op dit gebied getoetst wordt. In de PTA's van Isaak Beeckman en Tjalling Koopmans ontbreekt deze informatie echter. We wijzigen de herstelopdracht als volgt: in het PTA ontbreekt de wijze van toetsing en afsluiting van het vak CKV. Het bestuur voegt deze informatie toe in het PTA voor het schooljaar 2018-2019.

2. Enquêtes sociale veiligheid

Uit de door u toegestuurde informatie kunnen wij geen conclusies trekken over de sociale veiligheid van de leerlingen. Niet alle vragen van Scholen op de Kaart zijn in het overzicht vermeld, er zijn geen frequentietabellen aangeleverd en ook geen benchmark. Wij willen graag de oorspronkelijke rapportages van u ontvangen. We handhaven de herstelopdracht.

Op 8 maart 2018 hebben wij u via e-mail een brief gestuurd over de jaarlijkse monitoring sociale veiligheid. In deze brief leggen wij uit aan welke eisen het instrument moet voldoen en vragen we om de gegevens over het schooljaar 2017-2018 uiterlijk 1 augustus 2018 aan te leveren. Deze brief is naar alle besturen van SvPO gestuurd. Zie hieronder een kopie van de verzendlijst.

41870	Stichting Isaac Beeckman Academie	Monitoring Sociale Veiligheid VO scholen	29ZT	isaacbeeckman@svpo.nl
42639	Stg. Tjalling Koopmans College	Monitoring Sociale Veiligheid VO scholen	30UV	tjallingkoopmans@svpo.nl
42718	Stg Ida Gerhardt Academie	Monitoring Sociale Veiligheid VO scholen	31CZ	idagerhardt@svpo.nl
42749	Stichting Tjalling	Monitoring	31FG	5.1.2e@svpo.nl

Locatie Utrecht

Datum
12 juli 2018

Onze referentie
[REDACTED]

	Koopmans College Amsterdam	Sociale Veiligheid VO scholen		
42748	Stichting Tjalling Koopmans College Utrecht	Monitoring Sociale Veiligheid VO scholen	31FH	5.1.2.e@svpo.nl

3. Inhoud en toelichtingen continuïteitsparagraaf

3a. Voorzieningen

In de recent via DUO ontvangen jaarstukken 2017 van IBA is met onze opmerkingen rekening gehouden. De jaarstukken 2017 van TKC zijn momenteel (5 juli 2018) nog niet via DUO ontvangen. We nemen evenwel aan dat onze opmerkingen zijn verwerkt in de continuïteitsparagraaf zoals die is opgenomen in het bestuursverslag over 2017 van TKC. Uw reactie leidt niet tot inhoudelijke aanpassing van het rapport IBA en het rapport TKC.

3b. Beleidsrijkheid

Aanvullende kwaliteitseisen t.a.v. de samenstelling van de continuïteitsparagraaf worden gevraagd in de toelichtende brochure van OCW bij de RJO op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ, Stramien 24 en 34): de onderdelen voor de continuïteitsparagraaf bevatten begrijpelijke, relevante, betrouwbare en vergelijkbare toelichtingen. Een duidelijk beeld van ontwikkelingen in de posten van de meerjarenbalans en de relevante toelichtingen daarbij, is nodig voor goed inzicht in de meerjarige liquiditeits- en vermogenspositie. Afzonderlijke posten met opvallende ontwikkelingen moeten altijd goed worden toegelicht in de continuïteitsparagraaf. Dit geldt ook voor onderdelen van het eigen vermogen en voor de voorzieningen. Het is belangrijk om niet alleen de posten van de meerjarenraming toe te lichten, maar ook een toelichting te geven over de tendens in de verwachte financiële ontwikkelingen (zoals tekorten of overschotten in de exploitatieresultaten). Uw opmerking dat u geen financieel beleid maakt staat haaks op hetgeen u bijvoorbeeld noemt in de paragraaf 5.3 "risico en beheersing" in het bestuursverslag 2017 van IBA. Uw reactie leidt niet tot inhoudelijke aanpassing van het rapport IBA en TKC.

3c. Summiere toelichting meerjarenbegroting

Een belangrijke ontwikkeling is bijvoorbeeld dat er kennelijk weinig investeringen in het onderwijs zullen worden uitgevoerd (zie het meerjarig verloop van de post materiële vaste activa, ter wijl de afschrijvingslasten op vrijwel het zelfde niveau blijven). Ook (als voorbeeld) het verloop van de post "financiële vaste activa" (de post "financiële activa") in de meerjarenbegroting van ISA noopt tot een (nadere) toelichting. Dit zou tenminste reden zijn voor een nadere toelichting op de gepresenteerde cijfers in de continuïteitsparagraaf.

Locatie Utrecht

Datum
12 juli 2018

Onze referentie
[REDACTED]

NB: de stichting Ida Gerhardt Academie is per 1 augustus 2016 daadwerkelijk gestart. Over 2016 en 2017 waren ten tijde van het onderzoek nog geen jaarrekening en bestuursverslag samengesteld. Door het ontbreken van deze verantwoordingstukken reageren wij alleen op uw reactie over TKC en IBA. Uw reactie leidt niet tot inhoudelijke aanpassing van het rapport IBA en TKC.

4. Informatie over overstappen naar een andere school in schoolgids
Wanneer leerlingen van de onderbouw van uw scholen naar een andere school overstappen kunnen zij problemen ondervinden vanwege het feit dat de leerstof voor biologie, geschiedenis en aardrijkskunde niet gelijkmatig over de leerjaren verdeeld is. Wij zijn van oordeel dat – hoewel geen wettelijke vereiste – het voor ouders en leerlingen belangrijk is dat bestuur dit in de schoolgids duidelijk maakt. Wij wijzigen de tekst niet.

5. We wijzigen 'ouders, leerlingen en personeel' in 'medezeggenschapsraad'

6 en 7. Medezeggenschap

Uw reactie over de werking van de medezeggenschap op uw scholen biedt geen nieuwe informatie of argumenten met betrekking tot ons oordeel over het functioneren van de medezeggenschap. Wij blijven bij onze conclusie dat de school formeel aan de WMS lijkt te voldoen, maar dat dat in de praktijk niet het geval is. We handhaven de herstelopdracht.

8, 9 en 10. Belangenverstrengeling

Uw reactie op onze conclusie dat mogelijke belangenverstrengeling niet gemeld wordt in het jaarverslag, biedt ons geen nieuwe inzichten. Uit diverse bronnen maken wij op dat [REDACTED] 5.1.2.e ook in 2016 schoolleider was bij Tjalling Koopmans Hurdegaryp. Wij handhaven de herstelopdracht.

11. Duits

U stelt dat Duits door een bevoegde docent wordt gegeven. De school voldoet daarmee echter nog niet aan de wet als deze docent niet op de school aanwezig is. Gelet op het feit dat de leerling de school moet bezoeken (art. 2 Leerplichtwet), is de wet zo bedoeld dat ook de docent op de school aanwezig moet zijn. Wij handhaven de herstelopdracht.

12. Lichamelijke opvoeding

In uw opmerkingen lezen we geen reactie op onze onderbouwing van de herstelopdracht voor lichamelijke opvoeding. Wij handhaven de herstelopdracht.

13. Fries

Wij wijzigen de tekst over het Fries in het rapport naar 'het bestuur toont niet aan dat het aanbod Fries dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school geen ontheffing heeft' en handhaven de herstelopdracht.

Locatie Utrecht

Datum

12 juli 2018

Onze referentie

[REDACTED]

14. Bekwaamheidsdossiers

U toont met het toesturen van de bekwaamheidsdossiers van enkele docenten aan dat de bekwaamheid van docenten wordt bijgehouden. We schrappen de betreffende herstelopdracht en de bijbehorende rapporttekst.

15. Toezichthouder

Het klopt dat we in het rapport onterecht spreken van een raad van toezicht die de werkgeversrol zou moeten vervullen. Wij wijzigen deze onderdelen in de tekst. De rest van deze alinea handhaven we omdat we van oordeel zijn dat de door u gekozen constructie kwetsbaar is.

16. Kwaliteitszorg

De concrete evaluaties die u beschrijft in uw reactie zijn voor ons aanleiding om de rapporttekst op dit punt te wijzigen en in de nieuwe tekst te vermelden dat u de onderwijskwaliteit regelmatig evalueert en naar aanleiding daarvan passende verbeter- en borgingsmaatregelen treft.

17. Resultaten

We hebben opnieuw de resultaten van het Tjalling Koopmanscollege bestudeerd en blijven bij de conclusie dat deze voldoende zijn. Aanvullend op de in ons vorige schrijven genoemde argumenten geldt voor het vwo dat de resultaten goed lijken, maar dat van nog maar twee cohorten leerlingen cijfers beschikbaar zijn. We kunnen dus nog geen driejaarsgemiddelde berekenen. Voor de havo geldt dat het gemiddelde eindexamencijfer precies op de norm ligt en dus flink lager dan het landelijk gemiddelde. Voor zowel havo als vwo is het verschil SE-CE aan de hoge kant, hetgeen een risico vormt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Inspecteur van het Onderwijs

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

21b

Stichting Isaac Beeckman Academie

Onderzoek bestuur en school

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 12 juli 2018

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van de Stichting Isaac Beeckmanacademie. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft een duidelijke onderwijsvisie en zorgt dat de school volgens deze visie werkt. Het bestuur wil dat de school zo veel mogelijk tijd besteedt aan lesgeven en zo weinig mogelijk aan administratie en overleg. Dit gebeurt ook: de leerlingen zijn de hele dag op school in kleine klassen zodat ze veel aandacht van de leraren krijgen. De leraren houden goed bij of de leerlingen genoeg leren en geven zo nodig extra uitleg. Om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken, volgt het bestuur de leerlingprestaties en werkt systematisch aan borgen en verbeteren. Tot slot is het bestuur financieel gezond. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs.

Wat moet beter?

Het bestuur voldoet op een aantal onderdelen niet aan de Wet op het Voortgezet Onderwijs. De school heeft bijvoorbeeld geen docent voor het vak Duits. Ook de medezeggenschap is nog steeds niet goed geregeld, terwijl de inspectie en het ministerie al vaker hebben gezegd dat het bestuur de Wet Medezeggenschap Scholen moet naleven.

Wat kan beter?

Het aantal toezichthouders kan uitgebreid worden zodat deze een beter tegenwicht voor het bestuur vormen.

Bestuur: Stichting Isaac Beeckman
Academie

Bestuursnummer: 41870

School onder bestuur: Isaac
Beeckman Academie

Totaal aantal leerlingen: 383

BRIN: 29ZT

Onderzoeksnummen: 294123

Vervolg

We informeren de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de tekortkomingen in de medezeggenschap en het ministerie zal het bestuur laten weten wat dit betekent voor de bekostiging. Het bestuur moet de tekortkomingen in de wettelijke vereisten zo snel mogelijk herstellen.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau	8
3.	Resultaten onderzoek op schoolniveau	15
	3.1. Isaac Beeckman Academie, HAVO en VWO	16
4.	Reactie van het bestuur/de directie	17

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Isaac Beeckman Academie. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht?
Kwaliteitsorganisatie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om deze te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij de Isaac Beeckman Academie in Kapelle. We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek. Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau.

We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of de bestuur voldoende informatie heeft over de school en of sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij de school is ingericht. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht bij het verificatieonderzoek op de school.

Standaard	Onderzocht?
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Didactisch handelen	
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP5 Onderwijstijd	
OP6 Samenwerking	
OP7 Praktijkvorming/Stage / Beroepspraktijkvorming	
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat	
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten/Studiesucces	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
OR3 Vervolgsucces	
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met leerlingen, docenten, ouders en een lid van de medezeggenschapsraad.

De inspectie heeft de Isaac Beeckmanacademie voor het laatst bezocht met een kwaliteitsonderzoek in april 2016. Toen hebben we geconstateerd dat de onderwijskwaliteit voldoende was: het onderwijsproces was van voldoende niveau.

De leerresultaten waren moeilijk te beoordelen omdat nog maar één lichting leerlingen examen had gedaan. Daarnaast waren er enkele tekortkomingen in de kwaliteitszorg en in de naleving van de wettelijke voorschriften.

In dit verificatie-onderzoek richten we ons daarom in eerste instantie niet op het onderwijsproces - we vertrouwen erop dat dit nog steeds op orde is - maar op de standaarden van Kwaliteitszorg en ambitie en de standaarden Resultaten en Zicht op ontwikkeling. We hebben onderzocht of de kwaliteitszorg verbeterd is sinds het onderzoek in 2016 en of deze voldoet aan de wettelijke vereisten. Dit levert ook informatie op voor het beoordelen van de kwaliteitszorg van het bestuur. Tijdens het schoolbezoek bestudeerden we het leerlingvolgsysteem, de programma's van toetsing en afsluiting en de examenresultaten, en hebben met de school besproken hoe de examenafnames zijn verlopen. Het functioneren van de medezeggenschap kreeg speciale aandacht omdat het bestuur de organisatie van de medezeggenschap heeft gewijzigd naar aanleiding van een voorgenomen sanctiebesluit van het ministerie van OCW. De school heeft een 'reglement en statuut medezeggenschap' opgesteld, waarmee ze aan de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) zegt te voldoen. De inspectie heeft onderzocht of de medezeggenschapsstructuur op de school in de praktijk functioneert zoals bedoeld is in de WMS. De bevindingen van dit onderzoek bepalen mede of de voorgenomen opschorting van de bekostiging zal worden doorgezet.

Leeswijzer

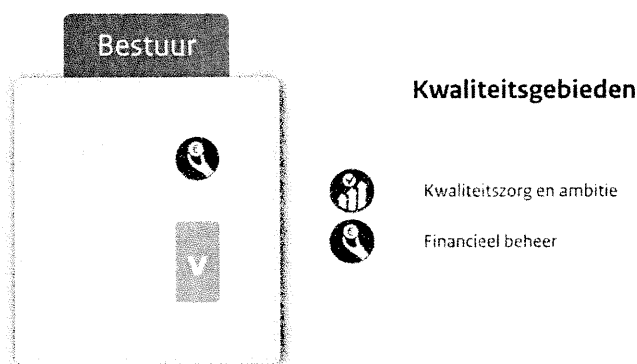
In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het verificatie-onderzoek op de school.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur/directie op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2. Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de school en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau. Omdat dit aspect samenvalt met de Kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau, laten we dit aspect achterwege bij de resultaten van het verificatie-onderzoek op de Isaac Beekman Academie.

Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit van het onderwijs op de school komt redelijk goed overeen met het beeld van de inspectie. Het beleid van het bestuur werkt voldoende door in de schoolpraktijk. Dit is vooral herkenbaar bij de standaarden Zicht op ontwikkeling en Resultaten. Wel vragen de kwaliteitscultuur en de verantwoording naar en de dialoog met betrokkenen om verbetering. Met name de inrichting van de medezeggenschap moet snel op orde gebracht worden.

Ook de financiële positie van het bestuur is in orde. We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit bij Stichting Isaac Beeckman Academie. Het bestuur voldoet aan de onderzochte standaarden van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven wij antwoorden op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V
KA1 Kwaliteitszorg		•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•	

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit?

Het bestuur heeft een duidelijke visie en doelen voor de school. Hij zorgt dat het onderwijs volgens een vast stramien efficiënt is georganiseerd, zodat de beschikbare tijd en middelen zoveel mogelijk ten goede komen aan het leren van de leerlingen. Er gaat geen tijd verloren aan tussenuren of vergaderingen. De nieuwe schoolleider wordt ingewerkt door de voormalige schoolleider en is ook zorgcoördinator en deze controleert aan de hand van het leerlingvolgsysteem of de leerlingen voldoende vorderingen maken. Als dit niet het geval is, wordt een plan van aanpak gemaakt om het onderwijs te verbeteren. De schoolleider volgt en beoordeelt ook het functioneren van docenten op deze manier.

Het bestuur evalueert de onderwijskwaliteit regelmatig en treft naar aanleiding daarvan passende verbeter- en borgingsmaatregelen.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?

We beoordelen de standaard over de professionele kwaliteitscultuur als onvoldoende. De statuten en de zelfgemaakte code goed bestuur bieden samen slechts beperkt garanties voor een integere en transparante kwaliteitscultuur. Daarnaast ontbreekt professionaliseringsbeleid in het schoolplan en zijn niet voor alle vakken bevoegde docenten benoemd.

Het bestuur geeft nergens aan hoe hij omgaat met mogelijke belangenverstrengelingen tussen bestuur en directie en/of andere medewerkers (art. 103, lid 5 onder b WVO). In het jaarverslag moet het bestuur daar aandacht aan besteden. Om duidelijkheid te bieden aan ouders en andere belanghebbenden, kan het bestuur hierover een passage opnemen in de schoolgids.

Voor de meeste vakken heeft het bestuur bevoegde docenten aangesteld. Voor het vak Duits is er geen docent; de leerlingen krijgen hiervoor afstandsonderwijs (art. 2a WVO). Ook ontbreekt een omschrijving van het professionaliseringsbeleid in het schoolplan (art. 24, lid 3 WVO).

Er is slechts één toezichthouder en deze is aangesteld door het bestuur. Er is geen duidelijke taak- of bevoegdheidsverdeling. Het bestuur voldoet wel aan de wet, maar het interne toezicht is hierdoor kwetsbaar en kan weinig tegenwicht bieden. De kwaliteit van het interne toezicht kan verbeteren wanneer het aantal toezichthouders wordt uitgebreid. We vragen de toezichthouder speciale aandacht te geven aan of de school aan de wettelijke vereisten voldoet.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?

We beoordelen standaard KA3 als onvoldoende omdat de school geen tegenspraak organiseert zoals bedoeld door de Wet Medezeggenschap Scholen. Ook kan de school ouders en leerlingen beter informeren over mogelijke consequenties van hun keuze voor de school.

Het bestuur betreft de medezeggenschapsraad onvoldoende bij het ontwikkelen en vaststellen van het schoolbeleid (art. 8, 10, 11, 12 en 14 WMS). Ze vraagt de betrokkenen wel regelmatig om in te stemmen met specifieke, vooral praktische onderdelen, maar verzuimt dit bij belangrijke zaken als de vaststelling van de klachtenregeling, de schoolgids en het schoolplan. De medezeggenschap functioneert niet, ondanks het feit dat de inspectie en het ministerie het bestuur meermaals hebben gewezen op deze tekortkoming en een voorgenomen sanctie hebben opgeschort omdat het bestuur aangaf de medezeggenschap volgens de wettelijke vereisten te hebben ingericht.

Het bestuur communiceert over het beleid en de resultaten van de school in de schoolgids. Ouders die hun kind hebben ingeschreven, kunnen de schoolgids op een speciale website vinden. Daar staat ook concrete informatie over de organisatie van de school. De school schrijft daarin weinig over de consequenties bij het wisselen van school.

2.2. Financieel beheer bij Stichting Isaac Beeckman Academie

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid. Vervolgens geven we antwoord op deelvraag vier.

De standaarden financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als 'voldoende'. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als 'voldoende'.

Financieel beheer		V
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB3 Rechtmatigheid		•

Is het financieel beheer deugdelijk?

Financiële continuïteit

Wij beoordelen de financiële continuïteit als voldoende. Zoals uit de hierna komende tabel blijkt is er immers geen sprake van waarden die wijzen op een mogelijk financieel risico voor de continuïteit van het onderwijs op de korte of middellange termijn. In ons onderzoek vonden wij geen belangrijke informatie die strijdig is met dat beeld. Zoals uit de tabel blijkt, beschikt Stichting Isaac Beeckman Academie over een hoog weerstandsvermogen. Dit wordt met name veroorzaakt door de relatief forse omvang van de 'algemene reserve'.

Wel wijzen wij op het volgende aandachtspunt. De continuïteitsparagraaf heeft verbetering. Volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo) moet:

- in de meerjarenbegroting de post 'financiële activa', de post 'liquide middelen' en de post 'voorzieningen' afzonderlijk worden opgenomen;
- het bestuur in een nadere toelichting bij de posten van de meerjarenbegroting aangeven welke belangrijke ontwikkelingen hij verwacht. Het gaat daarbij met name om belangrijke ontwikkelingen in de baten en lasten en de verwachte mutaties in reserves en voorzieningen. De in het bestuursverslag 2016 opgenomen meerjarenbegroting is beperkt beleidsrijk daarnaast is de toelichting te summier.

Wij verwachten dat in de volgende bestuursverslagen met de bovengenoemde opmerkingen rekening wordt gehouden.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel informeren wij bij besturen naar aspecten van doelmatigheid en gaan daarover zo nodig het gesprek aan.

Financiële rechtmatigheid

We hebben de standaard financiële rechtmatigheid voor Stichting Isaac Beeckman Academie als 'voldoende' beoordeeld. Ons oordeel bij deze standaard gaat enerzijds uit van de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Anderzijds speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van financiële rechtmatigheid. Beide aspecten leiden gezamenlijk tot een gewogen oordeel. In het onderzoek bij Stichting Isaac Beeckman Academie hebben zich aan ons geen gegevens voorgedaan die een positieve waardering van de financiële rechtmatigheid in de weg staan.

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de jaren 2014 tot en met 2016 en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden ('Indicatie') die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	0,34	1,36	2,46	1,75	1,92	2,03
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,54	0,63	0,80	0,80	0,83	0,84
Weerstandsvermogen	< 5%	24,0%	31,5%	34,9%	34,3%	35,4%	36,0%
Huisvestingsratio	> 10%	6,8%	7,2%	4,5%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	12,7%	9,3%	6,9%	2,7%	1,5%	0,6%

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
KA2 Kwaliteitscultuur Belangrijke elementen van goed bestuur ontbreken in de code die het bestuur hanteert (art. 103, lid 5, onder b, WVO)	Het bestuur beschrijft in zijn code dat belangenverstrengeling van de bestuurder met leden van het management en/of personeel van scholen niet is toegestaan. Als hij hiervan afwijkt, meldt hij dit in het jaarverslag. Termijn: vóór 1 juli 2018	De inspectie controleert het jaarverslag.
KA2 Kwaliteitscultuur Het vak Duits wordt niet op school gegeven door een bevoegde docent Duits, maar via afstandsonderwijs (art. 2a WVO)	Het bestuur stelt een bevoegde docent Duits aan voor het vak Duits. Termijn: 3 maanden	Het bestuur geeft de inspectie een overzicht van het lesrooster voor het vak Duits.
KA2 Kwaliteitscultuur In het schoolplan ontbreekt een beschrijving van het personeelsbeleid (art. 24, derde lid, WVO)	Het bestuur beschrijft in het schoolplan op welke wijze hij zorgt dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt en uitbreidt. Termijn: 3 maanden	Het bestuur stuurt het aangepaste schoolplan na instemming van de medezeggenschapsraad naar de inspectie.
KA3 Verantwoording en dialoog Bestuur en schoolleiding betrekken de MR onvoldoende of niet bij de beleids- en besluitvorming en de benoeming van bestuurders (art. 8, 10, 11, 12 en 14 WMS)	Het bestuur laat zien dat hij voldoet aan alle eisen van de wet op de medezeggenschap. Termijn te bepalen door het ministerie van OCW	Het ministerie van OCW neemt een besluit over sanctionering. De inspectie onderzoekt op de school of voldaan wordt aan de eisen van de WMS.
KA3 Verantwoording en dialoog De schoolgids en het schoolplan zijn niet vastgesteld met instemming van de medezeggenschapsraad. (art. 8, 10, 11, 12 en 14 WMS)	Het bestuur toont aan dat de MR instemt met de inhoud van de schoolgids en het schoolplan. Termijn: 3 maanden	Het bestuur stuurt het aangepaste schoolplan en de aangepaste schoolgids na instemming van de medezeggenschapsraad naar de inspectie.
School		
Isaac Beekman Academie		
Overige wettelijke vereisten		
OP1 Aanbod In het PTA ontbreekt de wijze van toetsing en afsluiting van het vak CKV. (art. 13 en 14 WVO; art. 31 lid 3 Examenbesluit VO)	Het bestuur voegt de wijze van toetsing en afsluiting voor het vak CKV toe aan het PTA voor het schooljaar 2018-2019. Termijn: voor 1 oktober 2018	Het bestuur stuurt het PTA 2018-2019 naar de inspectie.
SK1 Veiligheid De wijze waarop de school de sociale veiligheid van de leerlingen monitort voldoet niet aan de wettelijke eisen (art.3b WVO)	Het bestuur zorgt jaarlijks voor een betrouwbare en valide monitoring van de sociale veiligheid. Termijn: 1 augustus 2018	Het bestuur stuurt de rapportage sociale veiligheid naar de inspectie.

3. Resultaten onderzoek op schoolniveau

In dit hoofdstuk gaan we nader in op de resultaten van het verificatie-onderzoek op de school. We hebben daarvoor de standaarden Zicht op ontwikkeling en Resultaten onderzocht en gelden voor de havo en vwo afdeling. Tijdens ons schoolbezoek bleek dat de school niet voldoet aan enkele wettelijke vereisten rond Aanbod en Schoolklimaat. Het gaat om de volgende tekortkomingen:

Aanbod

In het PTA ontbreekt de wijze van toetsing en afsluiting van het vak CKV. (art. 13 en 14 WVO).

Schoolklimaat

De inspectie heeft geen problemen vastgesteld rond de beleving van de sociale veiligheid van leerlingen. De school voldoet echter niet aan de wettelijke eisen rond de zorgplicht sociale veiligheid conform artikel 3b WVO. De wettelijke zorgplicht sociale veiligheid vraagt van scholen onder meer jaarlijkse monitoring met een gestandaardiseerd monitoringsinstrument, dat valide en betrouwbaar is. We hebben niet kunnen vaststellen dat hiervan sprake is: de school gebruikt geen gestandaardiseerd instrument en over de validiteit en betrouwbaarheid van het instrument is geen afdoende informatie beschikbaar.

3.1. Isaac Beeckman Academie, HAVO en VWO

Onderwijsproces	O	V	A
OPz Zicht op ontwikkeling en begeleiding			

We beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling als voldoende. De leraren houden de voortgang en de cijfers van de leerlingen nauwkeurig bij door regelmatig methodegebonden toetsen af te nemen. Ze begeleiden leerlingen die dat nodig hebben intensiever om te zorgen dat ze de leerstof leren beheersen. Als deze intensievere begeleiding te weinig oplevert of als meer dan de helft van de leerlingen een onvoldoende heeft gehaald, analyseert de betreffende docent de mogelijke oorzaken en werkt volgens een plan van aanpak aan het verbeteren van de instructie en/of de begeleiding. Dit is een van de onderdelen waar het bestuur sterk op stuurde: hij zorgt dat het digitale leerlingvolgsysteem goed ingericht en onderhouden wordt en dat de directeur/zorgcoördinator deze aanpak ondersteunt en borgt.

Onderwijsresultaten	O	K	V	A
OR1 Resultaten				

We waarderen de resultaten als voldoende. De vier resultaatindicatoren die de inspectie bij de beoordeling van de resultaten betreft, voldoen aan de inspectienorm. Voor de onderwijspositie ten opzichte van het advies voor (R1) en het bovenbouwsucces (R3) geldt dat ze ruim boven de norm liggen. We zien relatief veel opstroom en de meeste leerlingen doen in twee profielen examen. Op deze punten komen de bestuurlijke intenties overeen met de door ons vastgestelde praktijk.

4 . Reactie van het bestuur/de directie

[voer hier de reactie van het bestuur/de directie in]

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

21c

Stg. Tjalling Koopmans College

Onderzoek bestuur en school

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 12 juli 2018

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van de Stichting Tjalling Koopmans College. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft een duidelijke onderwijsvisie en zorgt dat de school volgens deze visie werkt. Het bestuur wil dat de school zo veel mogelijk tijd besteedt aan lesgeven en zo weinig mogelijk aan administratie en overleg. Dit gebeurt ook: de leerlingen zijn de hele dag op school in kleine klassen, zodat ze veel aandacht van de leraren krijgen. De leraren houden goed bij of de leerlingen genoeg leren en geven zo nodig extra uitleg. Om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken, volgt het bestuur de leerlingprestaties en werkt systematisch aan borgen en verbeteren. Tot slot is het bestuur financieel gezond. Het bestuur weet hoeveel geld het nu en in de toekomst nodig heeft voor het geven van goed onderwijs.

Wat moet beter?

Het bestuur voldoet op een aantal onderdelen niet aan de Wet op het Voortgezet Onderwijs. De school geeft bijvoorbeeld geen Fries en er is geen docent voor het vak Duits. Ook de medezeggenschap is nog steeds niet goed geregeld, terwijl de inspectie en het ministerie al vaker hebben gezegd dat het bestuur de Wet Medezeggenschap Scholen moet naleven.

Wat kan beter?

Het aantal toezichthouders kan uitgebreid worden zodat deze een beter tegenwicht voor het bestuur vormen.

Bestuur: Stichting Tjalling
Koopmans College

Bestuursnummer: 42639

School onder bestuur: Tjalling
Koopmanscollege

Totaal aantal leerlingen: 275

BRIN: 30UV

Onderzoeksnummer: 294124

Vervolg

We informeren het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de tekortkomingen in de medezeggenschap en het ministerie zal het bestuur laten weten wat dit betekent voor de bekostiging. Het bestuur moet de tekortkomingen in de wettelijke vereisten zo snel mogelijk herstellen.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	5
2.	Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau	8
3.	Resultaten onderzoek op schoolniveau	16
	3.1. Tjalling Koopmans College, vmbo-(g)t, havo en vwo	17
4.	Reactie van het bestuur/de directie	18

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij Stichting Tjalling Koopmans College. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur/directie doelen afgesproken met de school, heeft voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur/directie een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur/directie actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht?
Kwaliteitsorganisatie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	•
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	•

Om deze te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij het Tjalling Koopmans College in Hurdegaryp. We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek. Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau.

We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of het bestuur voldoende informatie heeft over de school en of sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij scholen is ingericht. De informatie over de kwaliteit van deze scholen betrekken we bij onze jaarlijkse publicatie De Staat van het Onderwijs. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht op de verschillende scholen. Ook is aangegeven welk type onderzoek is ingezet.

Standaard	Onderzocht?
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Didactisch handelen	
OP4 (Extra) ondersteuning	
OP5 Onderwijstijd	
OP6 Samenwerking	
OP7 Praktijkvorming/Stage / Beroepspraktijkvorming	
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat	
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
OR3 Vervolgsucces	
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met leerlingen, docenten, ouders en een lid van de medezeggenschapsraad.

De inspectie heeft het Tjalling Koopmans College voor het laatst bezocht met een kwaliteitsonderzoek in april 2016. Toen hebben we geconstateerd dat de onderwijskwaliteit voldoende was: het onderwijsproces was van voldoende niveau. De leerresultaten waren moeilijk te beoordelen omdat er nog geen leerlingen examen hadden gedaan. Daarnaast waren er enkele tekortkomingen in de kwaliteitszorg en in de naleving van wettelijke vereisten.

In dit verificatie-onderzoek richten we ons daarom in eerste instantie niet op het onderwijsproces - we vertrouwen erop dat dit nog steeds op orde is - maar op de standaarden van Kwaliteitszorg en ambitie en de standaarden Resultaten en Zicht op ontwikkeling. We hebben onderzocht of de kwaliteitszorg verbeterd is sinds het onderzoek in 2016 en of deze voldoet aan de wettelijke vereisten. Dit levert ook informatie op voor het beoordelen van de kwaliteitszorg van het bestuur. We bestudeerden het leerlingvolgsysteem, de programma's van toetsing en afsluiting en de examenresultaten, en hebben met de school besproken hoe de eerste examenafnames zijn verlopen. Het functioneren van de medezeggenschap kreeg speciale aandacht, omdat het bestuur de organisatie van de medezeggenschap heeft gewijzigd naar aanleiding van een voorgenomen sanctiebesluit van het ministerie van OCW. De school heeft een 'reglement en statuut medezeggenschap' opgesteld, waarmee ze aan de Wet Medezeggenschap op Scholen (WMS) zegt te voldoen. De inspectie heeft onderzocht of de medezeggenschapsstructuur op de scholen in de praktijk functioneert zoals bedoeld is in de WMS. De bevindingen van dit onderzoek bepalen mede of de voorgenomen opschorting van de bekostiging zal worden doorgezet.

Leeswijzer

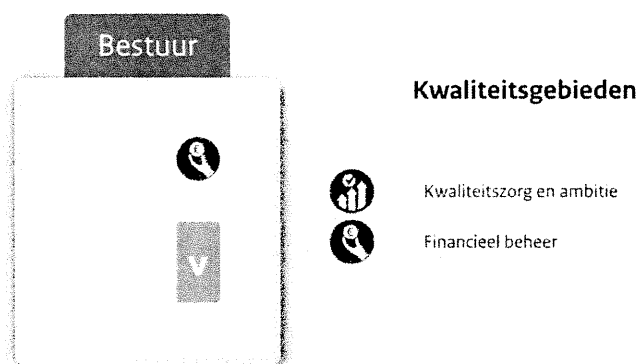
In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het verificatie-onderzoek op de school.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur/directie op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2. Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op de twee onderzochte kwaliteitsgebieden op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de school en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau. Omdat dit aspect samenvalt met de Kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau, laten we dit aspect achterwege bij de resultaten van het verificatie-onderzoek op het Tjalling Koopmanscollege.

Oordelen op bestuursniveau voor de gebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit van het onderwijs op de school komt redelijk goed overeen met het beeld van de inspectie. Het beleid van het bestuur werkt voldoende door in de schoolpraktijk. Dit is vooral herkenbaar bij de standaarden Zicht op ontwikkeling en Resultaten. Wel vragen de kwaliteitscultuur en de verantwoording naar en de dialoog met betrokkenen om verbetering. Met name de inrichting van de medezeggenschap moet snel op orde gebracht worden.

Ook de financiële positie van het bestuur is in orde. We zien op de korte of middellange termijn geen risico's voor de financiële continuïteit bij Stichting Tjalling Koopmans College. Het bestuur voldoet aan de onderzochte standaarden van het kwaliteitsgebied Financieel beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven wij antwoorden op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V
KA1 Kwaliteitszorg		•
KA2 Kwaliteitscultuur	•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•	

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit?

Het bestuur heeft een duidelijke visie en doelen voor de school. Hij zorgt dat het onderwijs volgens een vast stramien efficiënt is georganiseerd, zodat de beschikbare tijd en middelen zoveel mogelijk ten goede komen aan het leren van de leerlingen. Er gaat geen tijd verloren aan tussenuren of vergaderingen. De schoolleider is ook zorgcoördinator en deze controleert aan de hand van het leerlingvolgsysteem of de leerlingen voldoende vorderingen maken. Als dit niet het geval is, wordt een plan van aanpak gemaakt om het onderwijs te verbeteren. De schoolleider volgt en beoordeelt ook het functioneren van docenten op deze manier.

Het bestuur evalueert de onderwijskwaliteit regelmatig en treft naar aanleiding daarvan passende verbeter- en borgingsmaatregelen.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?

We beoordelen de standaard over de professionele kwaliteitscultuur als onvoldoende. De statuten en de zelfgemaakte code goed bestuur bieden samen slechts beperkt garanties voor een integere en transparante kwaliteitscultuur. Daarnaast ontbreekt professionaliseringsbeleid in het schoolplan en zijn niet voor alle vakken bevoegde docenten benoemd.

Het bestuur geeft nergens aan hoe hij omgaat met mogelijke belangenverstrengelingen tussen bestuur en directie en/of andere medewerkers (art. 103, lid 5 onder b WVO). In het jaarverslag moet het bestuur daar aandacht aan besteden. Om duidelijkheid te bieden aan ouders en andere belanghebbenden, kan het bestuur hierover een passage opnemen in de schoolgids.

Voor de meeste vakken heeft het bestuur bevoegde docenten aangesteld. Voor het vak Duits is er geen docent; de leerlingen krijgen hiervoor afstandsonderwijs (art. 2a WVO). Ook ontbreekt professionaliseringsbeleid in het schoolplan (art. 24, lid 3 en art. 37b WVO).

Er is slechts één toezichthouder en deze is aangesteld door het bestuur. Er is geen duidelijke taak- of bevoegdheidsverdeling. Het bestuur voldoet wel aan de wet, maar het interne toezicht is hierdoor kwetsbaar en kan weinig tegenwicht bieden. De kwaliteit van het interne toezicht kan verbeteren wanneer het aantal toezichthouders wordt uitgebreid. We vragen de toezichthouder speciale aandacht te geven aan of de school aan de wettelijke vereisten voldoet.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?

We beoordelen standaard KA3 als onvoldoende omdat het bestuur geen tegenspraak organiseert zoals bedoeld door de Wet Medezeggenschap Scholen. Ook kan het bestuur ouders en leerlingen beter informeren over mogelijke consequenties van hun keuze voor de school.

Het bestuur betreft de medezeggenschapsraad onvoldoende bij het ontwikkelen en vaststellen van het schoolbeleid (art. 8, 10, 11, 12 en 14 WMS). Ze vraagt de betrokkenen wel regelmatig om in te stemmen met specifieke, vooral praktische onderdelen, maar verzuimt dit bij belangrijke zaken als de vaststelling van de klachtenregeling, de schoolgids en het schoolplan. De medezeggenschap functioneert niet, ondanks het feit dat de inspectie en het ministerie het bestuur meermaals hebben gewezen op deze tekortkoming en een voorgenomen sanctie hebben opgeschort omdat het bestuur aangaf de medezeggenschap volgens de wettelijke vereisten te hebben ingericht.

Het bestuur communiceert over het beleid en de resultaten van de school in de schoolgids. Ouders die hun kind hebben ingeschreven, kunnen de schoolgids op een speciale website vinden. Daar staat ook concrete informatie over de organisatie van de school. De school schrijft daarin weinig over de consequenties bij het wisselen van school.

2.2. Financieel beheer bij Stichting Tjalling Koopmans College

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Wij geven in beginsel geen oordeel over financiële doelmatigheid. Vervolgens geven we antwoord op deelvraag vier.

De standaarden financiële continuïteit en rechtmatigheid zijn beide beoordeeld als 'voldoende'. Het financieel beheer is dan ook beoordeeld als 'voldoende'.

Financieel beheer	V	
	O	V
FB1 Continuïteit		•
FB3 Rechtmatigheid		•

Is het financieel beheer deugdelijk?

Financiële continuïteit

Wij beoordelen de financiële continuïteit als voldoende. Zoals uit de hierna komende tabel blijkt is er immers geen sprake van waarden die wijzen op een mogelijk financieel risico voor de continuïteit van het onderwijs op de korte of middellange termijn. In ons onderzoek vonden wij geen belangrijke informatie die strijdig is met dat beeld. Zoals uit de tabel blijkt, beschikt Stichting Tjalling Koopmans College over een hoog weerstandsvermogen. Dit wordt met name veroorzaakt door de relatief forse omvang van de 'algemene reserve'.

Wel wijzen wij op het volgende aandachtspunt. De continuïteitsparagraaf heeft verbetering. Volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo) moet:

- in de meerjarenbegroting de post 'financiële activa', de post 'liquide middelen' en de post 'voorzieningen' afzonderlijk worden opgenomen;
- het bestuur in een nadere toelichting bij de posten van de meerjarenbegroting aangeven welke belangrijke ontwikkelingen zij verwacht. Het gaat daarbij met name om belangrijke ontwikkelingen in de baten en lasten en de verwachte mutaties in reserves en voorzieningen. De in het bestuursverslag 2016 opgenomen toelichting is te summier.

Wij verwachten dat in de volgende bestuursverslagen met de bovengenoemde opmerkingen rekening wordt gehouden.

Financiële doelmatigheid

Wij geven geen oordeel over de financiële doelmatigheid. Wel informeren wij bij besturen naar aspecten van doelmatigheid en gaan daarover zo nodig het gesprek aan.

Financiële rechtmatigheid

We hebben de standaard financiële rechtmatigheid voor Stichting Tjalling Koopmans College als 'voldoende' beoordeeld. Ons oordeel bij deze standaard gaat enerzijds uit van de bevindingen van de instellingsaccountants uit het eerstelijnstoezicht op de financiën van het onderwijs. Anderzijds speelt aanvullende informatie een rol, zoals signalen en (lopende) onderzoeken op het gebied van financiële rechtmatigheid. Beide aspecten leiden gezamenlijk tot een gewogen oordeel. In het onderzoek bij Stichting Tjalling Koopmans College hebben zich aan ons geen gegevens voorgedaan die een positieve waardering van de financiële rechtmatigheid in de weg staan.

In onderstaande tabel zijn de financiële kengetallen van het bestuur uit de jaarverslaggeving over de jaren 2014 tot en met 2016 en de toekomstige drie jaren afgezet tegen de signaleringswaarden ('Indicatie') die wij gebruiken in onze jaarlijkse risicodetectie.

Kengetallen	Indicatie	Realisatie			Prognose		
		2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liquiditeit (current ratio)	< 0,75	1,89	5,01	2,61	3,40	1,36	1,50
Solvabiliteit 2	< 0,30	0,47	0,70	0,73	0,77	0,80	0,82
Weerstandsvermogen	< 5%	19,4%	33,2%	37,1%	30,8%	29,8%	30,0%
Huisvestingsratio	> 10%	8,0%	6,6%	9,6%	nvt	nvt	nvt
Rentabiliteit	< 0%	21,7%	20,6%	11,4%	0,7%	1,6%	1,4%

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
KA2 Kwaliteitscultuur Belangrijke elementen van goed bestuur ontbreken in de code die dit bestuur hanteert (art. 103, lid 5, onder b, WVO)	Het bestuur beschrijft in zijn code dat belangenverstrengeling van de bestuurder met leden van het management en/of personeel van de school niet is toegestaan, als hij hiervan afwijkt, meldt hij dit in het jaarverslag. Termijn: vóór 1 juli 2018	De inspectie controleert het jaarverslag.
KA2 Kwaliteitscultuur Het vak Duits wordt niet op school gegeven door een bevoegde docent Duits, maar via afstandsonderwijs (art. 2a WVO)	Het bestuur stelt een bevoegde docent Duits aan voor het vak Duits. Termijn: drie maanden	Het bestuur geeft de inspectie een overzicht van het lesrooster voor het vak Duits.
KA2 Kwaliteitscultuur In het schoolplan ontbreekt een beschrijving van het personeelsbeleid (art. 24, derde lid, WVO)	Het bestuur beschrijft in het schoolplan op welke wijze hij zorgt dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt en uitbreidt. Termijn: 3 maanden	Het bestuur stuurt het aangepaste schoolplan na instemming van de medezeggenschapsraad naar de inspectie.
KA3 Verantwoording en dialoog Bestuur en schoolleiding betrekken de MR onvoldoende of niet bij de beleids- en besluitvorming en de benoeming van bestuurders (art. 8, 10, 11, 12 en 14 WMS)	Het bestuur laat zien dat hij voldoet aan alle eisen van de Wet Medezeggenschap Scholen. Termijn te bepalen door het ministerie van OCW	Het ministerie van OCW neemt een besluit over sanctionering. De inspectie onderzoekt op de school of voldaan wordt aan de eisen van de WMS.
KA3 Verantwoording en dialoog De schoolgids en het schoolplan zijn niet vastgesteld met instemming van de medezeggenschapsraad. (art. 8, 10, 11, 12 en 14 WMS)	Het bestuur toont aan dat de MR instemt met de inhoud van de schoolgids en het schoolplan. Termijn: 3 maanden	Het bestuur stuurt het aangepaste schoolplan en de aangepaste schoolgids na instemming van de medezeggenschapsraad naar de inspectie.
School		
Tjalling Koopmanscollege		
Overige wettelijke vereisten		
OP1 Aanbod Het Tjalling Koopmans College toont niet aan dat het aanbod Fries dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school hiervoor geen ontheffing heeft. (art. 11e WVO)	Het bestuur zorgt voor een aanbod (en een bevoegde docent) Fries op de school of vraagt een ontheffing aan bij de provincie Friesland. Termijn: 3 maanden	Het bestuur informeert de inspectie over zijn keuze en illustreert deze met een kopie van de ontheffing of een onderbouwing voor het aanbod Fries.
OP1 Aanbod In het PTA ontbreekt de wijze van toetsing en afsluiting van het vak CKV. (art. 13 en 14 WVO; art. 31 lid 3 Examenbesluit VO)	Het bestuur voegt de wijze van toetsing en afsluiting voor het vak CKV toe aan het PTA voor het schooljaar 2018-2019. Termijn: voor 1 oktober 2018	Het bestuur stuurt het PTA 2018-2019 naar de inspectie.

Tekortkoming

SK1 Veiligheid

De wijze waarop de school de sociale veiligheid van de leerlingen monitort voldoet niet aan de wettelijke eisen. (art.3b WVO)

Wat verwachten wij van het bestuur?

Het bestuur zorgt jaarlijks voor een betrouwbare en valide monitoring van de sociale veiligheid.

Termijn: 1 augustus 2018

Wat doen wij?

Het bestuur stuurt de rapportage sociale veiligheid naar de inspectie.

3. Resultaten onderzoek op schoolniveau

In dit hoofdstuk gaan we nader in op de resultaten van het verificatieonderzoek op de school. We hebben daarvoor de standaarden Zicht op ontwikkeling en Resultaten onderzocht en gelden voor alle drie de afdelingen. Tijdens ons schoolbezoek bleek dat de school niet voldoet aan enkele wettelijke vereisten rond Aanbod en Schoolklimaat. Het gaat om de volgende tekortkomingen:

Aanbod

Scholen in Friesland zijn wettelijk verplicht om het vak Fries aan te bieden in het eerste leerjaar, tenzij ze hiervoor een ontheffing heeft. De school toont niet aan dat het aanbod Fries dekkend is voor de kerndoelen, terwijl de school geen ontheffing heeft (art. 11e WVO).

In het PTA ontbreekt de wijze van toetsing en afsluiting van het vak CKV. (art. 13 en 14 WVO)

Schoolklimaat

De inspectie heeft geen problemen vastgesteld rond de beleving van de sociale veiligheid van leerlingen. De school voldoet echter niet aan de wettelijke eisen rond de zorgplicht sociale veiligheid conform artikel 3b WVO. De wettelijke zorgplicht sociale veiligheid vraagt van scholen onder meer jaarlijkse monitoring met een gestandaardiseerd monitoringsinstrument, dat valide en betrouwbaar is. We hebben niet kunnen vaststellen dat hiervan sprake is: de school gebruikt geen gestandaardiseerd instrument en over de validiteit en betrouwbaarheid van het instrument is geen afdoende informatie beschikbaar.

3.1. Tjalling Koopmans College, vmbo-(g)t, havo en vwo

Onderwijsproces	O	V	G
OPz Zicht op ontwikkeling en begeleiding			•

We beoordelen de standaard Zicht op ontwikkeling als voldoende. De leraren houden de voortgang en de cijfers van de leerlingen nauwkeurig bij door regelmatig methodegebonden toetsen af te nemen. Ze begeleiden de leerlingen die dat nodig hebben intensiever om te zorgen dat ze de leerstof leren beheersen. Als deze intensievere begeleiding te weinig oplevert of als meer dan de helft van de leerlingen een onvoldoende heeft gehaald, analyseert de betreffende docent de mogelijke oorzaken en werkt volgens een plan van aanpak aan het verbeteren van de instructie en/of de begeleiding. Dit is een van de onderdelen waar het bestuur sterk op stuurt: hij zorgt dat het digitale leerlingvolgsysteem goed ingericht en onderhouden wordt en dat de directeur/zorgcoördinator deze aanpak ondersteunt en borgt.

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten				Niet te beoordelen

We waarderen de onderwijsresultaten niet omdat er nog onvoldoende informatie beschikbaar is om een betrouwbare uitspraak te doen. In 2017 hebben de vmbo-tl-leerlingen voor het eerst examen gedaan. Al deze leerlingen zijn geslaagd. De meest recente gegevens over op- en afstroom van leerlingen die in de leerjaren 4 en 5 zitten, laten zien dat weinig leerlingen zijn blijven zitten en dat ruim meer leerlingen zijn opgestroomd dan afgestroomd ten opzichte van hun advies. Dit betekent dat het beeld over de resultaten tot nu toe positief is.

4. Reactie van het bestuur/de directie

[voer hier de reactie van het bestuur/de directie in]

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

21d

Stg Ida Gerhardt Academie

Onderzoek bestuur en school

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 12 juli 2018

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het vierjaarlijks onderzoek is dit jaar uitgevoerd bij het bestuur van de Stichting Ida Gerhardt Academie. We hebben onderzocht of het bestuur op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en of het financieel in staat is om ook in de toekomst goed onderwijs te blijven verzorgen.

Wat gaat goed?

Het bestuur heeft een duidelijke onderwijsvisie en zorgt dat de school volgens deze visie werkt. Het bestuur wil dat de school zo veel mogelijk tijd besteedt aan lesgeven en zo weinig mogelijk administratie en overleg. Dit gebeurt ook: de leerlingen zijn de hele dag op school in kleine klassen, zodat ze veel aandacht van de leraren krijgen. De leraren geven een duidelijke uitleg, houden goed bij of de leerlingen genoeg leren en geven zo nodig extra hulp. Om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken, volgt het bestuur de leerlingprestaties en werkt systematisch aan borgen en verbeteren.

Wat moet beter?

Het bestuur voldoet op een aantal onderdelen niet aan de Wet op het Voortgezet Onderwijs. De school heeft bijvoorbeeld geen bevoegde leraar Duits. Ook de medezeggenschap is nog niet goed geregeld.

Wat kan beter?

Het aantal toezichthouders kan uitgebreid worden zodat deze een beter tegenwicht voor het bestuur vormen.

Vervolg

We informeren de minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap over de tekortkomingen in de medezeggenschap. Het ministerie zal het bestuur laten weten wat dit betekent voor de bekostiging. Het bestuur moet de tekortkomingen in de wettelijke vereisten zo snel mogelijk herstellen.

Bestuur: Stichting Ida Gerhardt
Academie

Bestuursnummer: 42718

School onder bestuur: Ida Gerhardt
Academie

Totaal aantal leerlingen: 72

BRIN: 31CZ

Onderzoeksnummer: 294126

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	4
2.	Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau	7
	Ida Gerhardt Academie, vmbo (g)t, havo en vwo	13
3.	Reactie van het bestuur/de directie	17

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

De inspectie heeft een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij de Stichting Ida Gerhardt Academie. In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuurs/directieniveau en op schoolniveau.

Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met de vier deelvragen op de standaarden binnen de kwaliteitsgebieden Kwaliteitszorg en ambitie en Financieel beheer.

Standaard	Onderzocht?
Kwaliteitsorganisatie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	

Om deze te kunnen beoordelen doen we niet alleen onderzoek op het niveau van het bestuur, maar onderzoeken we tevens de onderwijskwaliteit van de school waarvoor het verantwoordelijk is.

Op schoolniveau hebben we onderzoek gedaan bij de Ida Gerhardt Academie in Geldermalsen. We hebben dit onderzoek ingericht als een verificatieonderzoek. Het verificatieonderzoek is onderdeel van het onderzoek naar de kwaliteitszorg op bestuursniveau.

We voeren het in de eerste plaats uit om vast te stellen of het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie voldoende is; het onderzoek laat zien of het bestuur voldoende informatie heeft over de school en of sturing op de kwaliteit door het bestuur ook in de praktijk werkt. Het geeft ons in de tweede plaats zicht op de onderwijskwaliteit van de school.

Onderstaand figuur geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij de school is ingericht. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht.

Standaard	Onderzocht?
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod/Onderwijsprogramma	•
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP5 Onderwijstijd	
OP6 Samenwerking	•
OP7 Praktijkvorming/Stage / Beroepspraktijkvorming	
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•
SK2 Pedagogisch klimaat/Leerklimaat	•
Onderwijsresultaten	
OR1 Resultaten/Studiesucces	•
OR2 Sociale en maatschappelijke competenties	
OR3 Vervolgsucces	
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen hebben we documenten geanalyseerd en gesprekken gevoerd met sleutelfiguren binnen de organisatie. We hebben gesproken met leerlingen en docenten en verschillende lessen bezocht.

De school draait sinds 1 augustus 2016 en wordt nu voor het eerst bezocht door de inspectie. Het doel van dit eerste bezoek is om een breed beeld te krijgen van de onderwijskwaliteit de onderwijskwaliteit op de school. Daarom hebben we een aantal belangrijke standaarden van de kwaliteitsgebieden Onderwijsproces, Schoolklimaat, Resultaten en Kwaliteitszorg en ambitie beoordeeld.

Het functioneren van de medezeggenschap heeft speciale aandacht gekregen omdat deze bij de Ida Gerhardt Academie hetzelfde is opgezet als bij twee andere besturen van de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO). Deze besturen hebben de organisatie van de medezeggenschap gewijzigd naar aanleiding van een voorgenomen sanctiebesluit van het ministerie van OCW. Bij deze besturen heeft de inspectie ook onderzocht of de medezeggenschap op de school in de praktijk functioneert zoals bedoeld in de WMS.

Leeswijzer

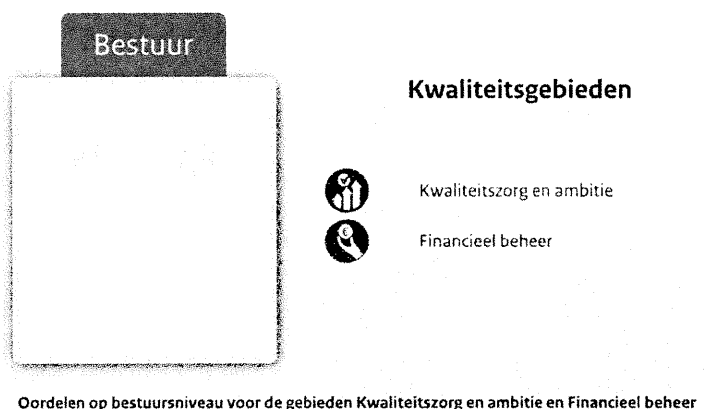
In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het verificatie-onderzoek op de school.

In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur/directie op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2. Resultaten onderzoek op bestuurs/directieniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in het gebied Kwaliteitszorg en ambitie. De stichting Ida Gerhardt Academie is per 1 augustus 2016 daadwerkelijk gestart. Over 2016 en 2017 was ten tijde van het onderzoek nog geen jaarrekening en bestuursverslag samengesteld. Door het ontbreken van deze verantwoordingstukken kunnen wij geen oordeel geven over de standaard Financieel Beheer.

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat de oordelen zijn op het onderzochte kwaliteitsgebied op bestuursniveau. Ook is weergegeven in hoeverre onze oordelen overeenkomen met het beeld dat het bestuur/directie zelf heeft van de gerealiseerde kwaliteit op de school en in hoeverre het beleid van het bestuur doorwerkt tot op schoolniveau. Omdat dit aspect samenvalt met de Kwaliteitszorg en ambitie op schoolniveau, laten we dit aspect achterwege bij de resultaten van het verificatie-onderzoek op de Ida Gerhardt Academie.

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit komt niet overeen met het beeld van de inspectie

Het beeld van het bestuur komt volledig overeen met het beeld van de inspectie

Het beleid van het bestuur werkt niet door tot op school/opleidingsniveau

Het beleid van het bestuur werkt volledig door tot op school/opleidingsniveau

Samenvattend oordeel

Is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Het beeld van het bestuur over de kwaliteit van het onderwijs op de school komt redelijk goed overeen met het beeld van de inspectie. Het beleid van het bestuur werkt voldoende door in de schoolpraktijk. Dit is vooral herkenbaar bij de standaarden Zicht op ontwikkeling en Resultaten. Wel vragen de kwaliteitscultuur en de verantwoording naar den de dialoog met betrokkenen om verbetering. Met name de inrichting van de medezeggenschap moet snel op orde gebracht worden.

De stichting Ida Gerhardt Academie is per 1 augustus 2016 daadwerkelijk gestart. Over 2016 en 2017 was ten tijde van het onderzoek nog geen jaarrekening en bestuursverslag samengesteld. Door het ontbreken van deze verantwoordingstukken kunnen wij geen oordeel geven over de standaard Financieel Beheer.

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven wij antwoorden op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	C
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur	•		
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft zij voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt zij op de verbetering van de onderwijskwaliteit?

Het bestuur heeft een duidelijke visie en doelen voor de school. Hij zorgt dat het onderwijs volgens een vast stramien efficiënt is georganiseerd, zodat de beschikbare tijd en middelen zoveel mogelijk ten goede komen aan het leren van de leerlingen. Er gaat geen tijd verloren aan tussenuren of vergaderingen. De schoolleider is ook zorgcoördinator en deze controleert aan de hand van het leerlingvolgsysteem of de leerlingen voldoende vorderingen maken. Als dit niet het geval is, wordt een plan van aanpak gemaakt om het onderwijs te verbeteren.

De schoolleider volgt en beoordeelt ook het functioneren van docenten op deze manier. Het bestuur evalueert de onderwijskwaliteit regelmatig en treft naar aanleiding daarvan passende verbeter- en borgingsmaatregelen.

Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?

We beoordelen de standaard over de professionele kwaliteitscultuur als onvoldoende. De statuten en de zelfgemaakte code goed bestuur bieden samen slechts beperkt garanties voor een integere en transparante kwaliteitscultuur. Daarnaast ontbreekt professionaliseringsbeleid in het schoolplan en zijn niet voor alle vakken bevoegde docenten benoemd.

Het bestuur geeft nergens aan hoe hij omgaat met mogelijke belangenverstrengeling tussen bestuur en directie en/of andere medewerkers (art.103, lid 5 onder b WVO). In het jaarverslag moet het bestuur daar aandacht aan besteden. Om duidelijkheid te bieden aan ouders en andere belanghebbenden kan het bestuur hierover een passage opnemen in de schoolgids.

Voor de meeste vakken heeft het bestuur bevoegde docenten aangesteld. Voor het vak Duits is er geen docent; de leerlingen krijgen hiervoor afstandsonderwijs (art. 2a WVO). Ook ontbreekt professionaliseringsbeleid in het schoolplan (art. 24, lid 3 en art. 37b WVO).

Er is slechts één toezichthouder en deze is aangesteld door het bestuur. Er is geen duidelijke taak- of bevoegdheidsverdeling. Het bestuur voldoet wel aan de wet, maar het interne toezicht is hierdoor kwetsbaar en kan weinig tegenwicht bieden. De kwaliteit van het interne toezicht kan verbeteren wanneer het aantal toezichthouders wordt uitgebreid. We vragen de toezichthouder speciale aandacht te geven aan of de school aan de wettelijke vereisten voldoet.

Communiqueert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?

We beoordelen standaard KA3 als onvoldoende omdat het bestuur geen tegenspraak organiseert zoals bedoeld door de Wet Medezeggenschap Scholen. Ook kan het bestuur ouders en leerlingen beter informeren over mogelijke consequenties van hun keuze voor de school.

Het bestuur betreft de medezeggenschapsraad onvoldoende bij het ontwikkelen en vaststellen van het schoolbeleid (art. 8, 10, 11, 12 en 14 WMS). Ze vraagt de betrokkenen wel regelmatig om in te stemmen met specifieke, vooral praktische onderdelen, maar verzuimt dit bij belangrijke zaken als de vaststelling van de klachtenregeling, de schoolgids en het schoolplan. De medezeggenschap functioneert niet, ondanks het feit dat de inspectie en het ministerie het bestuur hebben gewezen op deze tekortkoming en een voorgenomen sanctiebesluit hebben opgeschort omdat het bestuur aangaf de medezeggenschap volgens de wettelijke vereisten te hebben ingericht.

Het bestuur communiceert over het beleid en de resultaten van de school in de schoolgids. Ouders die hun kind hebben ingeschreven kunnen de schoolgids op een speciale website vinden. Daar staat ook concrete informatie over de organisatie van de school. De school schrijft daarin weinig over de consequenties bij het wisselen van school.

2.2. Financieel beheer

Wij baseren ons oordeel over het kwaliteitsgebied Financieel beheer op de beoordeling van de onderliggende standaarden voor financiële continuïteit en rechtmatigheid. Vervolgens geven we antwoord op deelvraag vier.

Is het financieel beheer deugdelijk?

De stichting Ida Gerhardt Academie is per 1 augustus 2016 daadwerkelijk gestart. Over 2016 en 2017 was ten tijde van het onderzoek nog geen jaarrekening en bestuursverslag samengesteld. Door het ontbreken van deze verantwoordingstukken kunnen wij geen oordeel geven over de standaard Financieel Beheer.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
KA2 Kwaliteitscultuur Belangrijke elementen van goed bestuur ontbreken in de code die het bestuur hanteert (art. 103, lid 5, onder b, WVO)	Het bestuur beschrijft in haar code dat belangenverstrengeling van de bestuurder met leden van het management en/of personeel van scholen niet is toegestaan. Als hij hiervan afwijkt, meldt hij dit in het jaarverslag. Termijn: vóór 1 juli 2018	De inspectie controleert het jaarverslag.
KA2 Kwaliteitscultuur Het vak Duits wordt niet op school gegeven door een bevoegde docent maar via afstandsonderwijs. (art. 2a WVO)	Het bestuur stelt een bevoegde docent Duits aan voor het vak Duits. Termijn: 3 maanden	Het bestuur geeft de inspectie een overzicht van het lesrooster voor het vak Duits.
KA2 Kwaliteitscultuur In het schoolplan ontbreekt een beschrijving van het personeelsbeleid (art. 24, derde lid, WVO)	Het bestuur beschrijft in het schoolplan op welke wijze hij zorgt dat het personeel zijn bekwaamheid onderhoudt en uitbreidt. Termijn: 3 maanden	Het bestuur stuurt het aangepaste schoolplan na instemming van de medezeggenschapsraad naar de inspectie.
KA3 Verantwoording en dialoog Bestuur en schoolleiding betrekken de MR onvoldoende of niet bij de beleids- en besluitvorming en de benoeming van bestuurders (art. 8, 10, 11, 12 en 14 WMS)	Het bestuur laat zien dat hij voldoet aan alle eisen van de wet op de medezeggenschap. Termijn te bepalen door het ministerie van OCW	Het ministerie van OCW neemt een besluit over sanctionering. De inspectie onderzoekt op de school of voldaan wordt aan de eisen van de WMS.
KA3 Verantwoording en dialoog De schoolgids en het schoolplan zijn niet vastgesteld met instemming van de medezeggenschapsraad. (art. 8, 10, 11, 12 en 14 WMS)	Het bestuur toont aan dat de MR instemt met de inhoud van de schoolgids en het schoolplan. Termijn: 3 maanden	Het bestuur stuurt het aangepaste schoolplan en de aangepaste schoolgids na instemming van de medezeggenschapsraad naar de inspectie.
School		
Ida Gerhardt Academie		
Overige wettelijke vereisten		
OP1 Aanbod De school biedt de leerlingen slechts één dag per maand onderwijs in de lichamelijke opvoeding aan. Daarmee voldoet ze niet aan de wet. (art. 6d WVO)	Het bestuur toont aan dat het onderwijs in de lichamelijke opvoeding gespreid wordt over de schoolweken. Termijn: 3 maanden	Het bestuur geeft de inspectie een overzicht van het lesrooster voor het vak lichamelijke opvoeding.

Bij de Ida Gerhardt Academie is standaard KA1 voldoende beoordeeld, maar voldoet het bestuur niet aan artikel 24, vierde lid en 24e1, eerste lid onder b, WVO. Het bestuur dient ervoor te zorgen dat het deze tekortkoming herstelt.

Ida Gerhardt Academie, vmbo (g)t, havo en vwo

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3 Didactisch handelen		•	
OP4 Extra ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	

Het onderstaande betreft alle drie de afdelingen.

Aanbod

We beoordelen het aanbod als onvoldoende omdat de school op onderdelen voor deze standaard niet voldoet aan de wettelijke vereisten.

De school biedt voor de meeste vakken leerstof aan die gebaseerd is op de kerndoelen en waarmee de leerlingen de referentieniveau's taal en rekenen leren beheersen. De docenten gebruiken hiervoor meestal gangbare onderwijsmethodes. Burgerschapsonderwijs komt vooral aan de orde bij het vak filosofie. Met name in de eerste klas wordt aandacht besteed aan verschillen in culturen en levensbeschouwingen.

De vakken biologie, aardrijkskunde en geschiedenis is de leerstof gebundeld per leerjaar. Dit houdt in dat de leerlingen in de eerste klas alle leerstof van de onderbouw (eerste drie leerjaren) voor biologie aangeboden krijgen, in klas 2 alle onderbouwleerstof voor geschiedenis en in de derde klas alle stof voor aardrijkskunde. Het bestuur kiest hier bewust voor om versnippering tegen te gaan. Het is de vraag in hoeverre de school daarmee "inhouden aanbiedt opklimmend in niveaus op een wijze die past bij de leeftijd van de leerlingen" (Art. 2, tweede lid, onder a, WVO). Daarnaast maakt deze werkwijze een overstap van of naar een andere school ingewikkelder voor leerlingen. De school zou de mogelijke consequenties duidelijker kunnen verwoorden in de schoolgids.

Ook de lessen voor het vak lichamelijke opvoeding worden gebundeld. Dit vak wordt één keer per maand aangeboden. Art. 6d WVO schrijft voor dat "onderwijs in lichamelijke opvoeding, bestaande uit praktische bewegingsactiviteiten, wordt gespreid verzorgd over alle leerjaren van het voortgezet onderwijs.

Dit onderwijs vindt plaats gespreid over de schoolweken, en in zodanige substantiële omvang en schooltijd dat wordt voldaan aan de eisen op het gebied van kwaliteit, intensiteit en variëteit van de bewegingsactiviteiten neergelegd in kerndoelen en examenprogramma's." Uit deze wettekst volgt dat de lessen lichamelijke opvoeding steeds wekelijks moeten worden aangeboden. De school moet deze tekortkoming herstellen.

Zicht op ontwikkeling en begeleiding

De school heeft voldoende zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en begeleidt waar nodig.

De leraren houden de voortgang en de cijfers van de leerlingen continu bij in het digitale leerlingvolgsysteem. De leerlingen maken regelmatig methodegebonden toetsen en genormeerde toetsen. Wekelijks overleggen de mentoren over de vorderingen, analyseren samen wat de oorzaak van lagere prestaties kan zijn en noteren welke aanpak ze hanteren om tot verbetering te komen. Steeds evalueren ze of de gekozen aanpak effectief is geweest. Dit is een van de onderdelen waar het bestuur sterk op stuurt: hij zorgt dat het digitale leerlingvolgsysteem goed ingericht en onderhouden wordt en dat de directeur/zorgcoördinator deze aanpak ondersteunt en borgt.

Didactisch handelen

We beoordelen de kwaliteit van het didactisch handelen als voldoende.

We hebben zowel instructielessen als begeleidingslessen bijgewoond en ook geobserveerd hoe leerlingen zelfstandig werken. Het klimaat in de klassen is rustig en op leren en werken gericht. In de instructielessen geven de leraren een duidelijke uitleg, meestal gericht op de hele (qua niveau en tempo homogeen samengestelde) klas. Tijdens de begeleidingslessen en het zelfstandig werken begeleiden de docenten de leerlingen individueel. Alle leraren zijn daarbij steeds gericht op het doel de leerlingen de leerstof de leren beheersen.

(Extra) Ondersteuning

We geven geen oordeel over de kwaliteit van de extra ondersteuning omdat er geen leerlingen zijn die extra ondersteuning van het samenwerkingsverband krijgen.

Samenwerking

We beoordelen de standaard Samenwerking als voldoende omdat er geen indicaties zijn dat de school op dit gebied niet voldoet aan de wettelijke eisen. De school wil zoveel mogelijk zelfstandig functioneren en alleen tijd besteden aan overleg en samenwerking als het een directe meerwaarde heeft voor het leren van de leerlingen. De school heeft regelmatig contact met aanleverende basisscholen en met de GGD. Ook is een school uit de buurt op bezoek geweest om de werkwijze te bekijken. De school is aangesloten bij het samenwerkingsverband, maar heeft daarmee niet regelmatig overleg omdat ze geen middelen van het samenwerkingsverband vraagt voor extra ondersteuning.

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			•	
SK2 Pedagogisch klimaat			•	

Veiligheid

We beoordelen de sociale veiligheid als voldoende omdat leerlingen zeggen zich veilig te voelen op school en dat pesten niet of nauwelijks voorkomt.

De school zegt dat de kleinschaligheid zorgt voor een veilige sfeer en leerlingen beamen dat in een gesprek. Incidenten komen nauwelijks voor. Leerlingen die zich om welke reden dan ook niet prettig voelen kunnen terecht bij de interne vertrouwenspersoon, maar ook bij de eigen mentor of, als ze dat prettiger vinden, bij een andere docent. In december 2017 zouden de leerlingen voor het eerst via een online enquête bevraagd worden over hun veiligheidsbeleving.

Pedagogisch klimaat

Leraren en leerlingen gaan respectvol met elkaar om, zowel tijdens de lessen als daarbuiten. Er is op de school een grote ruimte waar docenten en leerlingen samen werken en pauzeren. Zo kunnen leerlingen en docenten elkaar makkelijk aanspreken en in de praktijk gebeurt dat ook.

Onderwijsresultaten	O	K	V	G
OR1 Resultaten				
Niet te beoordelen				

We waarderen de onderwijsresultaten niet omdat daarvoor nog onvoldoende informatie beschikbaar is. De school is pas gestart en heeft alleen nog eerste en tweedeklassers.

3. Reactie van het bestuur/de directie

[voer hier de reactie van het bestuur/de directie in]

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Stichting Isaac Beeckman Academie
Stationsstraat 51
4421 AK Kapelle

Locatie Utrecht

Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

T 088 669 6060

www.onderwijsinspectie.nl

Contact

5.1.2.e

5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2.e@owinsp.nl

Onze referentie

Uw referentie

Bijlage:

Definitieve rapporten

294123, 294124 en 294126

Datum 12 juli 2018
Betreft Reactie op uw schrijven van 7 juni 2018

Geachte 5.1.2.e

Naar aanleiding van uw reactie op onze brief van 17 mei, hebben wij de conceptrapporten van de vierjaarlijkse onderzoeken bestuur en scholen van de Isaac Beeckman Academie, het Tjalling Koopmanscollege en de Ida Gerhardt Academie nogmaals aangepast (zie de bijlagen) en definitief vastgesteld. We vragen u om per ommegaande uw tekst voor hoofdstuk 4 (maximaal 1 A4 tekst) aan ons toe te sturen, zodat wij de rapporten uiterlijk 23 juli 2018 ter plaatsing op onze website kunnen aanbieden.

Voordat we ingaan op de specifieke punten uit uw brief, reageren we op uw algemene kritiek dat de inspectie geen adviesfunctie zou hebben en dat de inspectie gevonden tekortkomingen zou moeten bewijzen.

Het klopt dat de inspectie geen concrete adviezen geeft. Wel heeft de inspectie naast een waarborgfunctie de functie om besturen te stimuleren om het verbeterpotentieel dat wij bij scholen aantreffen ten volle te benutten in het streven naar goede onderwijskwaliteit. Daarom rapporteren wij niet alleen over tekortkomingen, maar ook over goede praktijken en onderdelen die beter kunnen.

Verder is het bestuur de eerstverantwoordelijke voor de onderwijskwaliteit en is het de taak van besturen om zich te verantwoorden over de onderwijskwaliteit. Het uitgangspunt is daarbij dat inspectie en bestuur vanuit wederzijds vertrouwen werken en elkaar goed informeren.

Deze informatie over de werkwijze van de inspectie is terug te vinden in het Onderzoekskader voor het toezicht op het voortgezet onderwijs (<https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderzoekskaders/documenten/rapporten/2016/06/13/onderzoekskader-2017-voor-het-toezicht-op-het-voortgezet-onderwijs>).